

ZORA

Cankarjeva

ALMANAH SKD CANKAR Letnik XVII, leto 2011.

SKD Cankar

Naslovna strana: Jasmina Hrusatanović, *Jutro*

ZORA Cankarjeva: Almanah SKD Cankar, letnik XVI, leto 2011. ■ **Redakcija:** Dina Maksumić, glavna urednica, Sanja Bogdanović; Sanja Batinić Jojić; Zoran Doršner; Ana Mrdović, Zdravko Latal, Petar Skert, Melita Osmanagić, Tomislav Krzyk, Elizabeta Strunjaš, Majda Šekli, Samo Čolak, tajnik ■ **Grafično oblikovanje in DTP:** Dragan Marković ■ **Lektoriranje slovenskega jezika:** Mateja Sotošek i **Lektoriranje bosanskega, hrvatskega in srbskega jezika:** Elvira Šunje ■ **Tisk:** RIMI-GRAF Sarajevo ■ **Naslov uredništva:** Ulica Splitska št. 12, 71 000 Sarajevo, tel/fax + +387 33 22 69 15 ■ **Revijo izdaja:** Slovensko kulturno društvo Cankar Sarajevo, e-mail: skdcankar@yahoo.com ■ **Predsednica:** Sanja Bogdanović ■ Izjava enkrat na leto ■ Na podlagi sklepa Republiškega Ministrstva za informiranje št. 01-04/93 od 05. 10. 1993., je revija oproščena osnovnega prometnega davka.

Godišnji pregled rada pokazuje da su sve planirane aktivnosti izvedene i da se poslovalo domaćinski – sredstva su korištena racionalno i značajan je doprinos dobrovoljnog rada članova. Moram dodati i to da se na najmanje desetak poziva iz Republike Slovenije i Ambasade R. Slovenije u BiH reagovalo uključivanjem u aktivnosti koje su preduzete, izlaženjem u susret željama i svesrdnim pomaganjem da se izvedu i programi drugih čime smo još više obogatili naš rad. Stalna je i saradnja, ne samo sa drugim slovenskim društvima u BiH, nego i sa društvima drugih nacionalnih manjina.

Zahvaljujući ugledu koji SKD Cankar već godinama s uspjehom gradi u ovoj sredini nastojali smo, i uglavnom i uspijevali, da prostore za priredbe koje se nisu mogle održati u prostorijama Društva, dobijemo besplatno. Naši članovi nerijetko i prilozima u hrani i piću podržavaju manifestacije nastojeći i na taj način umanjiti troškove izvođenja programa.

Istakla bi i dobru saradnju sa lokalnom zajednicom.

Međutim, sve postignuto treba promatrati kroz prizmu velikog zalaganja, na žalost, manjeg broja članova za šta ima više razloga. Članstvo SKD Cankar je sve starije, podmlatka je malo ili ga nema, a teška ekonomski situacija je dodatni problem za plaćanje članarine, pa se i tu članstvo osipa. Redovna analiza prihoda i rashoda je ogledalo poslovanja, ali malo pomaže kada znamo da troškovi svaki dan rastu.

Ove godine smo posebno ponosni na nekoliko stvari: Savez Slovenskih društava u BiH „Evropa zdaj“ sve više zaživljava i pomogao je ostvarenju ranije inicijative da se škole slovenskog jezika pokrenu i pri društвima u Kakanju, Zenici, Vitezу, Brezi – za sada učiteljica iz Sarajeva podučava i djecu u Kakanju; predstavnik SKD Cankara je predsjedavajući Vijeća nacionalnih manjina Federacije BiH, a trenutno je u osnivanju Vijeće nacionalnih manjina Kantona Sarajevo, gdje takođe imamo predstavnika; hor Camerata Slovenica je ove godine imao više uspješnih nastupa i postao je nezaobilazan učesnik svih značajnijih priredbi u Sarajevu; Društvo se prvi put prijavilo na konkurs za IPA fondove; ostvarena je bliska saradnja sa dva društva u Sarajevu tako da sada zajednički organizujemo neke aktivnosti, a za što je posebno zaslужan novi generalni sekretar. Sve ovo govori o zalagaju članova uprkos pomenutim teškoćama i, naravno, velikom ugledu SKD Cankar.

U ostvarenja zadataka u 2013. godini uložićemo napor kao i do sada nastojeći da uprkos svim pomenutim poteškoćama zadržimo do sada stečeno i unaprijedimo svoje mjesto u društvenoj i kulturnoj stvarnosti Grada, Kantona Sarajevo i Bosne i Hercegovine.

Sanja Bogdanović, predsjednica
Sanja B.

PREGLED DEJAVNOSTI V 2011

8. 2. Tudi Slovenci v Sarajevu smo proslavili Prešernov dan – slovenski kulturni praznik. Prireditev smo začeli s promocijo

našega almanaha Zora Cankarjeva za leto 2010, sledilo je odprtje razstave Jasmine Hrustanović – fotografije Vijećnice. Vrhunec večera je bil klavirski koncert Slavena Kulenovića, ki je v prepolni dvorani Doma oboroženih sil BiH izvajal dela Mozarta in Bacha. Imeli smo goste, člane slovenskega društva iz Kakanja. Proslave so se udeležili tudi zaposleni na veleposlaništvu in konzulatu.

4. 3. Kot običajno smo pripravili pustovanje za člane našega društva. Letos je bilo to malo drugače, saj smo priredili pustno ravanje v sodelovanju s HKD Napredak in tam-

buraškim orkestrom Lira. V mimohodu so se predstavile številne otroške in odrasle maske iz obeh društva. Po predstavitvi je Lira priredila čudovit enourni koncert, nato pa so prav vse maske prejele pohvale: najbolj

8.2. Mi Slovenci u Sarajevu smo proslavili Prešernov dan – slovenski kulturni praznik. Priredba je započela sa pro-

mocijom almanaha Zora Cankarjeva za 2010. godinu, slijedilo je otvaranje izložbe Jasmine Hrustanović sa fotografijama o Vijećnici. U drugom dijelu priredbe održan je klavirski koncert Slavena Kulenovića, koji je u prepunoj sali Doma oružanih snaga izveo djela Bacha i Mozarta. Gosti su nam bili i članovi Slovenskog društva iz Kakanja. Proslavi su prisustvovali i predstavnici ambasade i konzulata R Slovenije.

4.3. Kao i ranijih godina smo pripremili maskenbal za članove našeg društva. Ove godine je bilo malo drugačije, jer smo priredili maskenbal u saradnji sa HKD

Napredak i tamburaškim orkestrom Lira. U veselom mimohodu predstavile su se mnogobrojne odrasle i dječje maske iz ova društva. Nakon predstavljanja tamburaški orkestar Lira je priredio divan jednosatni

PREGLED AKTIVNOSTI U 2011. GODINI

pravljica, ljubka, najbolj domiselna, misticna itd. Sledilo je veselo rajanje in prav vsi, maske in številno občinstvo, so se posladkali s krofi, sokom in vinom.

8. 3. smo članice Cankarja proslavile svoj praznik. Zbrale smo se v popoldanskem času v društvenih prostorih in pripravile »domačo pogostitev«. Vsaka je prinesla kakšno doma narejeno pecivo, nalile smo si še kozarček

koncert, a poslije koncerta su sve maske dobine pohvale i epitete: najbajkovitija, ljupka, maštovita, misticna, strašna maska itd. Uslijedilo je veselo druženje maškara i mnogobrojnih posjetitelja uz muziku, krafne, piće i ples.

8.3. Članice Cankara su proslavile svoj praznik, Dan žena. U popodnevnim satima smo se srele u prostorijama društva i

soka ali vina. Za boljše razpoloženje nam je na klavir igrala Žanet. Ob prijetnem klepetu in obujanju spominov na nekdanja praznovanja nam je čas hitro mineval in po približno treh urah smo se zadovoljne razšle.

10. 3. Obiskala nas je Branka Bukovec iz Društva za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto in predstavniki občine Novo mesto. Delegacija se je v prijetnem razgovoru in razmišljanju o novih načinih sodelovanja na različnih področjih dalji čas zadržala v prostorih društva.

28. 3. V popoldanskih urah so naše društvo obiskali minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš, nj. eksc. Andrej Grasselli, Aleš Selan, Matija Bučar in predstavniki slovenskih društev iz Federacije. V približno enournem pogovoru so se dotaknili mnogih, za društva in

pripremili „domaču pogostitev“. Svaka je donijela kakvo domače pecivo i nasipale smo si još po koju čašu soka ili vina. Za ugodno raspoloženje nam je Žanet svirala na klaviru. Uz prijatan razgovor i sjećanja na nekadašnja slavlja vrijeme je prolazilo vrlo brzo. Poslije približno 3 sata smo se razišle, zadovoljne i sretne, što smo se skupile u tako velikom broju.

10.3. Posjetila nas je Branka Bukovec iz Društva za razvijanje dobrovoljnog rada i predstavnicima općine Novo Mesto. Sa delegacijom smo se u našem društvu zadržali duže vrijeme razgovarajući o novim i još boljim mogućnostima saradnje.

28. 3. U popodnevним satima su Društvo posjetili Ministar za Slovence po svijetu, Žekš, nj. eksc. Andrej Grasselli, Aleš Selan, Matija Bučar i predstavnici slovenskih društava u Federaciji BiH. U približno jednosatnom razgovoru dotakli su se mnogih pitanja aktuelnih za manjine i društva. O susretu je za POP TV iz

SKD Cankar Dejavnosti

manjšine aktualnih tem. Ekipa TV Hayat je za POP TV iz Slovenije o srečanju posnela kratek prispevek

31. 3. V prostorijah Međunarodnog Franjevačkog studentskog centra smo imeli vo-lilno skupščino Društva. Na začetku je naš zbor zapel tri pesmi, nato pa je skupščina potekala po ustaljenem redu; pozdravni nagovor predsednice društva, poročila o delu v minulem obdobju, plan dela za leto 2011,

finančno poročilo, pozdravni nagovori gostov. Predsednici Sanji Bogdanović smo mandat podaljšali še za dve leti, naša dolgoletna generalna sekretarka Beti Strunjaš pa se je upokojila. Novi generalni sekretar je postal Samo Čolak. Imenovali smo tudi novo predsednico Skupščine Ano Mrdović.

22. 4. V prostorijah društva je bila v popoldanskem času organizirana velikonočna delavnica. Zbralo se nas je lepo število, od najmlajših pa do tistih v zrelih letih. Kuhali in barvali smo ve-

Slovenije kratak prilog snimila ekipa TV HAYAT.

31. 3. Ove godine jeodržana Izborna skupština SKD Cankar u prostorijama Međunarodnog franjevačkog studentskog centra. Na samom početku je naš hor otpjevao tri pjesme. Skupština se odvijala po već uobičajenom redu: pozdrav predsjednice društva, izvještaj o radu u prošlom periodu,

plan za 2011. godinu, finansijski izvještaj, pozdravi gostiju. Glavni zaključci sa skupštine su bili: Predsjednici Sanji Bogdanović se mandat produžava na još dvije godine, naša dugogodišnja generalna sekretarica Beti se penzionisala, a novi sekretar je Samo Čolak. Izabrali smo i novu predsjednicu Skupštine gđu. Ana Mrdović.

22.4. U prostorijama Društva je bila organizirana Uskrnsna radionica. Skupilo nas se u lijepom broju kako mlađih, tako i starijih članova. Kuhali smo i

likonočne pirhe na različne načine. Uporabili smo domači, starinski način barvanja s čebulno lupino. Uporabili pa smo tudi kupljene barve, nekaj pirhov smo polepili s sličicami. Vzdušje je bilo prisrčno. Vsak udeleženec je nekaj pirhov odnesel domov, nekaj pa smo jih podarili sosedom.

23. 4. Člani upravnega odbora SKD

Cankar so skupaj z družinskim člani in prijatelji položili cvetje na grob Jana Doršnerja, znanega športnika, ki je padel pri obrambi Sarajeva. Ta datum pomeni tudi začetek Cankarjevih dnevov, ki smo jih odprli z 19. spominskim teniškim turnirjem pod pokroviteljstvom SKD Cankar, Ministrstva za kulturo in šport in še nekaterih sponzorjev. Tekmovalci so prejeli plakete našega društva.

5. 5. HKD Napredak nas je povabilo na svečani velikonočni koncert. Nastopala sta komorni zbor Glasbene akademije Istočno Sarajevo in zbor Pontanima iz Sarajeva.

Na koncertu so bili tudi člani našega društva.

11. 5. V prostorih društva se je odvijal tradicionalni šahovski turnir, ki so se ga udeležili naši člani.

Letos ni bilo mladih, ker so imeli obveznosti v šoli. Tekmovalci so se zbrali ob 10. uri, sodila pa sta sodnika FIDE, Mirjana Barbić in Emin Keuma. Po končanem turnirju so prvi trije šahisti prejeli diplome, ostalim pa je SKD Cankar podelil zahvale za sodelovanje.

14. 5. V okviru Cankarjevih dnevov smo imeli celovečerni koncert mešanega pevskega zbora društva Slovenski dom iz Zagreba. Koncert je bil ob 19. uri v dvorani Mednarodnega frančiškanskega študentskega centra na Grbavici. Pevci so navdušili občinstvo s svojim repertoarjem in bili nagrajeni s spontanim aplavzom. Na koncertu so bili poleg članov društva tudi predstavniki

farbali jaja na razne načine; sa ljuskama od luka i na moderniji način sa kupljenim bojama i polijepili ih sličicama. Atmosfera je bila vesela i radna. Na kraju je svaki od učesnika odnio nekoliko „pirha“ kući, a nešto smo ih podijelili susjedima.

23. 4. Članovi Upravnog odbora SKD

Cankar su zajedno sa familijom Doršner položili cvijeće na grob Jana Doršnera, poznatog mladog sportaša, koji je izgubio život u odbrani Sarajeva. Ovaj datum znači i početak Cankarevih dana, koje otvaramo sa 19. Memorijalnim teniskim turnirom pod pokroviteljstvom SKD Cankar, Ministarstva za kulturu i sport i drugih sponzora. Takmičari su pored nagrada primili i plakete našeg društva.

5. 5. HKD Napredak nam je uputio poziv na svečani Uskršnji koncert. Nasuputili su Komorni hor Glazbene akademije Istočno Sarajevo i sarajevski hor Pontanima. Više naših članova se odazvalo pozivu i sa zadovoljstvom prisustvovalo koncertu.

11.5. U prostorijama društva je i ove godine organizovan tradicionalni Šahovski

turnir. Na njemu su učestvovali članovi društva. Na žalost, malo je bilo mladih, jer su imali obaveze u školi.

U 10 sati su se takmičari okupili i počeli sa igrom. Sudili su im sudije FIDE, Mirjana Barbić i Emin Keuma. Po završenom takmičenju su prva tri igrača dobila plakete, a svi ostali zahvalnice za učešće na turniru.

14.5. U okviru Cankarevih dana smo imali cijelovečernji koncert Mješovitog hora društva Slovenski dom iz Zagreba. Koncert je organiziran u subotu, 14. maja u 19 časova u Franjevačkom međunarodnom studentskom centru na Grbavici. Publika je bila oduševljena njihovim nastupom što su i pokazali spontanim aplauzom. Na koncertu su bili, pored članova našeg društva i predstavnici slovenske ambasade u Sar-

Cankarjevi dnevi SKD

slovenskega veleposlaništva v Sarajevu. Na začetku je nastopajoče poleg podpredsednikov obeh društev v imenu veleposlaništva pozdravil tudi Matija Bučar in jim med drugim zaželel ugodno bivanje med Slovenci v Sarajevu.

Društvo Slovenski dom deluje v Zagrebu že od davnega leta 1929, pevski zbor pa je bil ustanovljen leta 1930 in od takrat pridno nastopa doma in v tujini. Po koncertu smo se v avli Centra družili člani obeh društev in vsi skupaj smo zapeli nekaj slovenskih pesmi.

19. 5. V ovalni dvorani Mestnega sveta je ob 18. uri potekala že tradicionalna Cankarjeva tribuna. Letos je bila tema 20. obletnica samostojnosti

Slovenije. Imeli smo dva gosta iz Ljubljane, prof. Igorja Zemliča in dr. Aleksandra Lorenčiča. Gost iz Sarajeva pa je bil Besim Spahić, veliki poznavalec Slovenije. Gostje so kronološko prikazali dogajanje pred osamosvojitvijo in kasnejše vključevanje Slovenije

v mednarodne integracije. Lepo število poslušalcev je postavljalo tudi konkretna vprašanja in razvila se je živahna razprava. Tribuni so prisostvovali tudi predstavniki slovenskega veleposlaništva.

25. 5. Zadnja prireditev Cankarjevih dni je bila gledališka predstava Silvestrska sprava v izvedbi gledališke skupine DKD Svoboda iz Senovega. Avtor komedije Tone Partljič se je dotaknil občutljive tematike sprave na humorističen način. To najbolje orisuje izjava negovalke Marije, ki pravi: »Mene ne

jevu. Na početku je goste pozdravio naš podpredsjednik, a u ime ambasade i Matija Bučar, te im poželjeli ugodan boravak u Sarajevu.

Društvo Slovenski dom radi u Zagrebu već od davne 1929. godine, a hor je počeo sa radom 1930. godine i od tada neprekidno nastupa u Hrvatskoj kao i u inostranstvu. Poslije koncerta je u auli nastavljeno druženje gostiju sa našim članovima gdje su svi zajedno zapjevali više slovenskih pjesama.

19.5. U Ovalnoj Sali Gradske uprave u 18 sati održana je tradicionalna Cankareva tribina na temu

„20-godišnjica samostalnosti Slovenije.“ Imali smo dva gosta iz Ljubljane, prof. Igora Zemliča i dr. Aleksandra Lorenčiča. Gost iz Sarajeva bio je Besim Spahić, veliki poznavalec Slovenije. Gosti su kronološki prikazali događanja pred osamostaljenje i kasnije uključenje

Slovenije u međunarodne integracije. Velik broj posjetilaca je postavljao i konkretna pitanja i tako se razvila plodna rasprava. Tribini su prisustvovali i predstavnici slovenske ambasade.

25.5. Zadnja manifestacija Cankarevih dana je bila pozorišna predstava „Silvesterško pomirenje“ u izvođenju pozorišne grupe DKD Svoboda iz Senovega u Sloveniji. Autor komedije, g.Tone Partljič se dotakao osjetljive tematike pomirenja sa humorističnim pristupom. To najbolje osje-

zanimala, kaj je bilo pred 70 leti, domobranci ali partizani, to je drugorazredno vprašanje. Mene zanimala, ali so ljudje dobri ali slabi.« Gledališka skupina redno predstavlja

različne Partljičeve komedije zelo doživeto in občuteno. Lepo število obiskovalcev, med njimi tudi predstavniki veleposlaništva, so igralce nagradili z bučnim aplavzom. Po predstavi so se igralci v avli zadržali v sproščenem klepetu z obiskovalci. Naslednji dan je bil Krzyk njihov prijazni vodič po Sarajevu.

5. in 6. 6. Učenci dopolnilnega pouka so se skupaj z nekaj otroki iz Kaknja udeležili srečanja otrok dopolnilnega pouka v BiH, ki se vsako leto odvija v drugem mestu. Letos je bila gostitelj Banja Luka – Slatina. Letošnje srečanje je bilo organizirano pod okriljem Zveze slovenskih društev v BiH – Evropa zdaj. Kot vedno je bil nastop naših otrok zelo dober, posebno pohvalo pa zasluži predstavnik iz Kaknja, ki je s tobento vrhunsko odigral nekaj točk.

16. 6. Zbrali smo se na Dobrinji ob spominski plošči novinarju Mladine, Ivu Štandekerju, ki je bil na tem mestu leta 1992 smrtno ranjen. Cvetje je v imenu SKD Cankar položila predsednica Sanja Bogdanović, prisotnih je bilo večje število naših članov in tudi nj. eksc. Andrej Grasselli. Prišlo je še nekaj domačinov z Dobrinje in pa Mirjana Barbić, ki je ranjenega novinarja prevažala v bolnico, a je med potjo izkrvavel.

18. in 19. 6. Naš zbor Camerata Slovenica se je letos že tretjič udeležil tabora sloven-

timu kroz izjavu njegovateljice Marije, koja kaže: „Mene ne zanimala, što se dešavalо prije 70 godina, domobrani ili partizani, to je drugorazredno pitanje. Mene zanimala, dali su ljudi dobri ili loši.“

Pozorišna grupa predstavlja različite Partljičeve komedije sa velikom osjećajnošću. Veliki broj posetilaca, među njima opet i članovi ambasade su glumce nagradili velikim aplavzom. Poslije predstave su se u auli akteri predstave zadržali u slobodnom razgovoru sa posetiocima. Drugog dana njihove posijete Sarajevu je Krzyk bio njihov ljubazni vodič kroz Sarajevo.

5. 6. i 6. 6. Učenici dopunske nastave slovenskog jezika su zajedno sa nekoliko djece iz Kaknja bili na susretu djece dopunske nastave u BiH, koje se svake godine događa u drugom gradu. Ove godine je to bila Banja Luka – Slatina. Prije su ovaj susret organizirala pojedinačna društva, a sada je to u organizaciji Saveza slovenskih društava u BiH – Europa zdaj. Kao i uviјek, nastup naše djece bio je vrlo dobar, posebnu pohvalu zaslužuje i dječak iz Kaknja, koji je na trubi vrhunski odsvirao nekoliko skladbi.

16. 6. Srelj smo se na Dobrinji uz spomen ploču novinarju Mladine, Ive Štandekera, koji je 1992. godine smrtno ranjen na ovom mjestu. Cvijeće je u ime SKD Cankar položila predsjednica Sanja Bogdanović. Prisutan je bio veći broj članova kao i njegova eksc. Andrej Grasselli. Pridružilo nam se i nekoliko stanovnika Dobrinje i između ostalih Mirjana, koja je ranjenog novinarja prevozila u bolnicu, kada je na tom putu iskrvario.

18. i 19. 6. Naš hor Camerata Slovenica je ove godine već po treći put putovao u

SKD Cankar Dejavnosti

skih pevskih zborov v Šentvidu pri Stični. Prvi dan je imel dva nastopa, in sicer je v Novem mestu v Trdinovi dvorani v okviru Tedna kulturne odpeli eno pesem, potem pa se je v Šentvidu pri Stični na predvečer glavnega dogodka predstavil s tremi pesmimi. Odpeli so vrhunsko in tako dirigentka Melita kot zbor so prejemali čestitke prisotnih.

V nedeljo pa je bila na stadionu v Šentvidu osrednja prireditev, kjer so združeni ženski, moški in mešani zbori s približno 2500 pevci odpeli svoj repertoar. Prireditev je snemala in prenašala TV Slovenija.

22. 6. Ob dnevu samostojnosti in dnevu slovenske vojske je nj. eksc. Andrej Grasselli, veleposlanik Republike Slovenije v BiH, v svoji rezidenci priredil sprejem. Naš zbor je bil povabljen, da je zapel himno, na sprejemu so bili tudi številni člani Cankarja, tuji diplomati in predstavniki vojske.

23. 6. Ob dnevu državnosti je SKD Cankar s svojim zborom Camerata Slovenica priredil celovečerni koncert v prekrasni dvorani Bošnjačkega instituta. Koncert je potekal

Sloveniju na Smotru slovenskih horova u Šentvid kod Stične. Prvog dana je imao dva nastupa i to u Novom Mestu u Trdinovoj sali u okviru Tjedna kultura gdje je otpjevao jednu pjesmu. Još iste večeri je u Šentvidu kod Stične u osnovnoj školi hor otpjevao još tri pjesme. Nastup je bio na izuzetno visokom nivou i tako su dirigentica i članovi hora primili mnogobrojne čestitke prisutnih.

U nedelju je na stadionu u Šentvidu održana glavna priredba, gdje su udruženi ženski, muški i mješoviti horovi sa približno 2500 pjevača otpjevali svoj repertoar. Priredbu je snimala i prenosila TV Slovenija.

22.6. Povodom Dana državnosti i Dana slovenske vojske nj. eksc. Andrej Grasselli, ambasador R Slovenije u BiH je u svojoj rezidenciji priredio prijem. Na prijemu je naš hor otpjevao državnu himnu. Prijem su uveličali mnogobrojni strani diplomi, predstavnici vojske, ličnosti iz političkog života BiH i mnogobrojni članovi Cankara.

23.6. Povodom Dana državnosti R Slovenije naš hor Camerata Slovenica je održao cjelovečerni koncert u prekrasnoj sali Bošnjačkog instituta. Koncert je pripremljen u dva dijela, a za vrijeme pauze

v dveh delih, v pavzi pa je ansambel klasičnih harmonika prof. Melite Čičić igral dela Rossinija, Bruckija, Piazzolle in Goetza. Polna dvorana je bila navdušena in je mlade izvajalce pozdravila z bučnimi ovacijami.

je ansambel klasičnih harmonika prof. Melite Čičić svirao djela Rossinija, Bruckija, Piazzolle i Goetza. Puna sala je bila oduševljena i mlade izvođače je pozdravila dugo-trajnim aplauzom. Hor je izveo jedinstven

Poslušalci so bili tudi nad nastopom zбора pod vodstvom dir. Melite Čičić navdušeni in so ga prav tako nagradili z dolgim aplavzom.

Med gledalci smo opazili veliko gostov, tako predstnikov slovenske vojske, ambasade kot tudi Valentina Inzka, visokega predstavnika OHR-a. Na to smo še posebej ponosni.

25. 6. Ob dnevu državnosti in dnevu slovenske vojske je bil sprejem v bazi Butmir. Udeležila se ga je tudi delegacija SKD Cankar. Vzdušje je bilo enkratno.

25. 6. V Banja Luki, točneje v Slatini, je bilo letos še posebej slovesno. Na 2. slovenskih dnevih so dostojno počastili 20-letnico samostalnosti Slovenije. Delegacija iz SKD Cankar se je udeležila tega praznovanja, prav tako gostje iz Kaknja in Breze ter nj. eksc. Andrej Grasselli, ki je prisotne tudi nagovoril. Prireditev je bila dobro pripravljena, nastopali so številni gosti iz Slovenije, Srbije, domači pevski zbor in otroci dopolnilnega pouka.

25. 6. V Sarajevo je prišla delegacija odbora AVNOJ-a za Primorsko pri ZZB NOB. Po ogledu sarajevskih znamenitosti je bilo v večernih urah na programu druženje s člani našega društva. Pogovor o življenu Slovencev v Sarajevu v vojnem času in zdaj je bil zelo zanimiv in dogovorili smo se, da bomo tudi v bodoče sodelovali, mogoče že v naslednjem letu na Cankarjevi tribuni.

1. in 2. 7 Na povabilo Slovenske izseljeniške matice je naš pevski zbor Camerata Slovenica s polurnim koncertom nastopil na Pogačarjevem trgu v Ljubljani. Nastop je pritegnil veliko poslušalcev, tudi ministra dr. Boštjana

koncert. Sve pohvale zaslužuje i dirigentica Melita Čičić, za koju kažu „da iz kamena izvuče glazbu.“

25.6. Povodom Dana državnosti i Dana slovenske vojske upriličen je prijem u bazi Butmir. Na prijemu je bila i manja delegacija SKD Cankar. Atmosfera je bila prijatna i u skladu sa povodom.

25. 6. U Banja Luci, tačnije Slatini je ove godine vrlo svečano. Na priredbi „2. Slovenski dani“ su proslavili i 20-godišnjicu samostalnosti Slovenije. Delegacija SKD Cankar je bila prisutna na ovom slavlju uz članove društva iz Kaknja i nj. eksc. Andrejem Grassellijem, koji je prisutne i pozdravio. Priredba je bila dobro pripremljena, nastupali su mnogobrojni gosti iz Slovenije, iz Srbije, hor domaćina i djeca dopunske nastave slovenskog jezika iz Slatine i Banja Luke.

25.6. U Sarajevo je došla u posjetu delegacija odbora AVNOJ-a za Primorsku kod SSBNB. Nakon obilaska Sarajeva, u večernjim satima, na programu je bilo druženje sa članovima našeg društva i razgovor o životu Slovenaca u Sarajevu u ratnim vremenima. Dogovorena je saradnja i u budućnosti. Predložili su nam interesantnu temu za Cankarevu tribinu u 2012. godini.

1.7. i 2. 7. Na poziv Slovenske iseljeničke matice naš hor Camerata Slovenica je 1. jula nastupio u Ljubljani na Pogačarevom trgu. Koncert na susretu slovenske dijasporе povodom 20-godišnjice samostalnosti Slovenije trajao je 30 minuta. Na koncertu

Žekša in premiera Boruta Pahorja. Poleg pevskega nastopa je naše društvo imelo tudi svojo stojnico, na kateri smo predstavili idrijsko čipko, Jasmina Hrustanović pa je pokazala nekaj svojih najboljših grafik. Prav tako

smo imeli tudi večje število našega almanaha, ki smo ga razdelili mimoidočim. Na srečanju smo se pogovarjali s predstavniki slovenskih društev širom Evrope, pa tudi iz Argentine in ZDA.

Ob vrnitvi smo se ustavili še v Novem mestu in obiskali Titovo rojstno hišo v Kumrovcu.

7. 7. Kulturno društvo Prosvjeta nas je povabilo na ogled komedije Državni lopov. Zanimivo predstavo so si z veseljem ogledali tudi nekateri »Cankarjevci«.

10. 7. V Domu vojske je bil koncert najboljših mladih glasbenikov Slovenije. Med poslušalci je bilo tudi lepo število naših članov, ki so bili nad izvedenim programom navdušeni.

18. 7. Sestala sta se Tvrtković iz Lire in naš sekretar ter se dogovorila za nadaljnje sodelovanje med obema društвoma.

10. 9. V hotelu Sarajevo je bil celovečerni koncert pod naslovom Pozdrav Mirne Sarajevu.

Na tem koncertu je kot gost sodeloval tudi naš pevski zbor Camerata Slovenica.

su primjećeni i ministar dr. Žekš i premijer Borut Pahor. Pored nastupa hora naše društvo je imalo i svoj stand, na kojem smo predstavili idrijsku čipku, a naša članica Jasmina Hrustanović je pokazala svoja najbolja likovna djela. Prolaznicima smo podjelili i veči broj almanaha od prvih dana

društva do danas.

Razgovarali smo i sa predstavnicima društava širom Europe, Argentine i Amerike.

Na povratku smo posjetili još Novo Mesto i Kumrovec.

7. 7. Kulturno društvo Prosvjeta nas je pozvalo na ogled komedije „Državni lopov“. Interesantnu predstavu je posjetio i veči broj naših članova.

10. 7. U Domu oružanih snaga je održan koncert najboljih mladih glazbenika Slovenije. Među posjetiocima je bilo mnogo naših članova, koji su s oduševljenjem propratili programom.

18. 7. Sastali su se Tvrtković iz „Lire“ i naš sekretar Čolak i dogovorili daljnju saradnju između HKD Napredak i SKD Cankar.

10. 9. U hotelu Sarajevo je upriličen koncert pod nazivom „Pozdrav Mirne Sarajevu.“ Na koncertu je nastupio i naš hor Camerata Slovenica. Društvo penzionera iz Mirne je nastupilo sa mješovitim horom,

Društvo upokojencev iz Mirne pa je nastopilo z mešanim in moškim pevskim zborom, folklorno ter dramsko skupino in harmonikarjem. Prireditev je bila izredno dobro obiskana in vsi poslušalci v dvorani so bili navdušeni nad programom in vitalnostjo nastopajočih. Na koncertu je bil tudi predstavnik ambasade, ki je pozdravil nastopajoče. Za zaključek so združeni pevci zapeli venček ljudskih pesmi, si izmenjali priložnostna darila in se zadržali še na skupni večerji in ob prijetnem druženju. Dogovorili so se tudi, da se naslednje leto z našim zborom srečajo v Sloveniji.

13. 9. SKD Cankar je obiskal minister za šolstvo in šport Lukšič. Spremljala sta ga tudi nj. eksc. Andrej Grasselli in Matija Bučar iz slovenske ambasade. V društvenih prostorih se je minister sestal s predstavniki društev iz Viteza, Breze, Kaknja in Banja Luke. Pogovarjali so se o možnostih dopolnilnega pouka za otroke in tečajev slov. jezika za odrasle ter o problemih, ki so s tem povezani.

Beseda je tekla tudi o projektih kot so poletna šola v Sloveniji, tematske ekskurzije, tabori, srečanje otrok dopolnilnega pouka, o možnostih odpiranja šole v Kaknju ipd. Razmišljali so tudi o odprtju lektorata za slov. jezik tako v Sarajevu kot v Banja Luki. Minister je menil, da so vsi ti projekti dobri, tudi potrebni, da jih je treba le izpopolnjevati, širiti in z delom nadaljevati.

17. 9. V hotelu Hollywood na Ildži so posneli radijsko oddajo Prijateljstvo za vse čase v režiji Radia Maribor. Karavana petih avtobusov potuje po poteh nekdanjega vlaka bratstva in enotnosti in se ustavlja po republikah, kamor so bili med 2. svetovno vojno izseljeni Slovenci. Letos so se ustavili tudi v Sarajevu, v svojo sredino so povabili nj. eksc. Andreja Grassellija in nekaj članov SKD Cankar. Skozi razgovore in nastope vseh izletnikov so pripravili skoraj dveurno oddajo, ki je bila kasneje predvajana na Radiju Maribor.

muškim horom, folklornom grupom, dramskom grupom i harmonikašem solistom.

Slušaoci su se divili vitalnosti i raznolikosti aktivnosti u nastupu slovenskih penzionera. Na koncertu je bio i predstavnik ambasade, koji je i pozdravio goste iz Slovenije. Vrhunac koncerta je bio na kraju, kada su svi horovi zajedno zapjevali „venček“ narodnih pjesama. Slijedila je još razmjena poklona, večera i druženje. Dogovorili smo se, da se u sljedećoj godini vidimo kod njih u Sloveniji.

13.9. SKD Cankar su posjetili Ministar za školstvo i sport, Lukšič, nj. eksc. Andrej Grasselli i Matija Bučar iz slovenske ambasade. U prostorijama društva su se sastali

i sa predstavnicima društava iz Viteza, Breze, Kaknja i Banja Luke. Razgovarano je o dopunsкоj nastavi za djecu i tečaju slovenskog jezika za odrasle te o

problemima koji su vezani na to.

Teme razgovora bile su i projekti, kao ljetnja škola u Sloveniji, tematske ekskurzije, kampovi, susreti djece, mogućnost otvaranja škole u Kaknju, otvaranju lektorijata za slovenski jezik kako u Sarajevu tako i u Banja Luci.

17.9. U hotelu Hollywood na Ildži je snimana dvosatna emisija „Prijateljstvo za sva vremena“ u znak sjećanja na voz bratstva i jedinstva. Karavan od 5 avtobusa putuje kroz republike bivše Jugoslavije i zaustavlja se u gradovima, gdje su za vrijeme 2. svjetskog rata bili prognanici iz Slovenije. Ove godine zaustavili su se i u Sarajevu. Na druženje su pozvani i nj. eksc. Andrej Grasselli i nekoliko članova SKD Cankar. Kroz razgovor i pjesmu svih putnika nastala je emisija, koja se kasnije mogla poslušati na Radiju Maribor.

18. 9. Na vikendu Ane Mrdović v Buhotini blizu Sarajeva smo priredili družabno srečanje članov društva. Zbirati smo se začeli že kmalu po 10. uri. Pripravili smo čevapčiče, solate, sokove, postregli s kavo. Po pogostitvi smo si ogledali Anine nasade cvetja in z veseljem nam je povedala marsikaj koristnega in dala tudi nekaj sadik. Sledil je sproščen klepet in zapeli smo ob spremljavi štirih tamburašev, ki jih je pripeljal naš član Tvrtković. Bilo nas je kar lepo število, tam nekje okrog 40, in pozno popoldne smo se razšli z obljubo, da se pri Ani še srečamo.

24. 9. Obiskal nas je mešani zbor Pop se sliš iz Žalca. Nastopili so v dvorani Franjevačkog samostana sv. Ante. Prepolna dvorana je onemela, ko so začeli peti. Zbor poje dalmatinske pesmi in tega ni nihče pričakoval; prav gotovo pa ne takšne kakovostne izvedbe in izbora melodij. Po nastopu in izmenjavi daril so se še malo zadržali v pogovoru s prisotnimi, nato pa v Sarajevski pivnici neutrudno prepevali še ure in ure.

1. in 2. 10. Zbor Camerata Slovenica je odpotoval na 8. festival kulturne ustvarjalnosti nacionalnih manjšin v Banja Luki. Na srečanju so sodelovali KUD Lino Mariani – italijanska manjšina iz Pule, Norby Kovač s skupino – madžarska manjšina iz Vojvodine, MPZ Maj iz Kranja, KUD Veseli brijež iz Banja Luke, MPZ Davorin Jenko iz Banja Luke, Camerata Slovenica iz Sarajeva ter Združenje Črnogorcev Njegoš iz Banja Luke.

Vsi nastopi so bili nad pričakovanji, za izvedbo pesmi Marko skače pa sta naš zbor

18.9. Na vikendici Ane Mrdović u Buhotini u blizini Sarajeva je organizirano druženje naših članova. Skupljanje je počelo več u 10 sati. Mnogobrojnim članovima smo pripremili čevape, salate, sokove, poslužili smo ih i kafom. Kasnije smo razgledali Anin rasadnik cvijeća, gdje nam je s velikim veseljem dala više savjeta i neke sadnice. Uz glazbu tamburaša Tvrtkovića smo i zapjevali. Bilo nas je više od 40. U kasnim popodnevним satima smo se razišli sa obećanjem, da se sljedeće godine opet družimo.

24.09. Posjetio nas je mješoviti hor „Pop se sliš“ iz Slovenije – Žalec. Nastupili su u dvorani Franjevačkog samostana Sv. Ante. Kad su se začuli prvi zvuci, prepuna dvorana posjetilaca je zanijemila od ushićenja. Hor pjeva dalmatinske pjesme i to nije niko očekivao, pogotovo ne ovakav kvalitet izvođenja i izbor melodija. Poslije nastupa i razmjene darova su članovi hora još malo popričali sa prisutnima i kasnije još satima neumorno pjevali u Sarajevskoj pivari.

1.10. i 2. 10. Hor Camerata Slovenica je oputovao na več VIII. Smotru kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina u Banja Luci. Na susretu su sudjelovali: KUD Lino Mariani – italijanska manjšina iz Pule, Norby Kovač sa grupom – mađarska manjšina iz Vojvodine, muški hor „Maj“ Kranj iz Slovenije, KUD Veseli brijež iz Banja Luke, hor Davorin Jenko iz Banja Luke i hor Camerata Slovenica iz Sarajeva te Udruženje Crnogoraca „Njegoš“ Banja Luka. Svi nastupi su bili iznad očekivanja. Za izvođenje pjesme

in dirigentka prejela številne čestitke in pohvale s pripombo, da ni nihče pričakoval tako zahtevne priredbe in nato vrhunske izvedbe ljudske pesmi.

Po vseh nastopih je sledila še skupna večerja, zabava in druženje do zgodnjih južnjih ur.

7. 10. Televizija OBN v svoji sobotni oddaji Diplomatski kod predstavlja življenje in delo tujih diplomatov na malo drugačen način. Tega dne so pri nas v društvu posneli kratek prispevek za oddajo. V njem smo lahko predstavili delo-

vanje društva, naše domače jedi in narodno nošo. Obenem smo se lahko pohvalili tudi z zanimimi imeni literarnih delavcev slovenskega porekla. Povedali smo precej zanimivosti tudi o samem društvu Cankar, ki s prekinjitvami deluje že od leta 1934, ter o Slovencih v BiH, ki so hkrati tudi manjšina. Oddaja je bila na programu v soboto, 22. oktobra.

15. 10. Organizirali smo vsakiletne kostanjev piknik. Ker so bili dnevi že hladni, smo piknik preselili v učilnico in knjižnico. Prišlo je veliko naših članov in posladkali so se lahko najprej s čevapčiči, nato pa s pečenim in kuhanim kostanjem. Pa tudi kakšnega kozarčka vinčka in dobre volje ni manjkalo. Članom tako druženje veliko pomeni in želijo si jih čim več.

28. 10. Dan reformacije (31. oktober) je zelo pomemben za Slovence, saj smo v času reformacije dobili prvo slovensko knjigo. V

„Marko skače“ su naš hor i dirigentica primili pohvale sa primjedbom, da нико nije очekivao tako zahtjevnu priredbu i vrhunsko izvođenje jedne narodne pjesme. Poslije svih nastupa je uslijedila još večera, zabava i druženje do ranih jutarnjih sati.

7. 10. Televizija OBN u svojoj emisiji „Diplomatski kod“, koja se emituje subotom popodne, u kojoj predstavlja život i djelo stranih diplomatsa na malo drugačiji način, odnosno u njihovom običnom danu i okolini. Toga dana su kod nas u društvu snimili kratak prilog za emisiju. U tom prilogu mogli smo predstaviti rad društva, koje sa prekidima radi već

od 1934. godine, naša domaća jela i narodne nošnje. Usput smo se pohvalili i sa nekoliko imena poznatih pisaca i novinara slovenskog porijekla ili velikih prijatelja Slovenije (Josip Osti, Miljenko Jergović, Saša Mlač). Diplomatski kod o Slovencima u BiH će biti na programu 22. oktobra.

15.10. Kao svake godine smo organizirali za članove društva „Kestenijadu“. Kako je vani već dosta hladno, naše smo druženje preselili u učioniku i biblioteku. Odazvao se velik broj članova i najprije smo se „zasladili“ čevapima, a kasnije sa kuhanim i pečenim kestenom. Naravno, i po koja čašica vina se ispila i nije nedostajalo dobre volje. Članovima takva druženja mnogo znače i žele ih što više.

28. 10. Dan reformacije, 31. oktober za Slovence mnogo znači, jer smo u tom periodu dobili prvu slovensku knjigu. Proslavili smo ga već u petak, nekoliko dana ranije, u društvu.

društvu smo ga proslavili že v petek. Pripravili smo izložbo likovnih del naših članov, Mateja je prebrala sestavek o pomembnosti praznika in njegovih najpomembnejših možeh, vmes je Žanet na klavirju odigrala nekaj taktov resne glasbe. Po končanem programu smo še malo posedeli v skupnem pogовору z nj. eksc. Andrejem Grassellijem in njegovo soprogo. Kmalu smo se odpravili domov, ker je bilo ravno ta dan v Sarajevu malo napeto stanje zaradi napada na ameriško ambasadu.

29. 10. Nenapovedano so nas obiskali daki novomeške gimnazije, ki so bili na strokovni ekskurziji po BiH. V društvu so se na kratko zadržali, saj jim je Samo predstavil delovanje društva, spregovoril pa je tudi o Slovencih v BiH, od kdaj smo že prisotni v tem prostoru ter da smo obenem tudi manjšina. Vodja skupine je našim članom ponudil, da jim organizira splavarenje po Krki, ko bodo prišli na obisk v Novo mesto. Srečanje je bilo res kratko, a zelo prisrčno.

12. 11. Vsakoletno tradicionalno martinovanje smo imeli prvo soboto po godu sv. Martina. Takrat se mošt spremeni v mlado vino in to je star slovenski običaj. Zbrali smo se v hotelu Grand, kjer so nam postregli z Martinovo večerjo, Branka Bukovec iz Novega mesta pa je ponudila pravi dolenjski cviček, potico in kekse. Tudi zelo dober narodnoz-

Pripremili smo izložbu likovnih djela naših članova, Mateja Bučar je pročitala tekst o značenju praznika i njegovim najznačajnijim piscima, Žanet je na klaviru odsvirala nekoliko tačaka iz repertoara klasične glazbe. Poslije smo se zadržali još u kratkom razgovoru sa nj. eksc. Andrejem Grassellijem i njegovom suprugom. Nismo se dugo zadržavali, jer je baš ovaj dan u Sarajevu bilo malo napeto zbog pokušaja atentata na američku ambasadu.

29.10. Nenajavljeni su nam došli u posjetu gimnazijalci iz Novog Mesta, koji su na stručnoj ekskurziji u BiH. U društvu ih je pozdravio naš sekretar Samo Čolak i predstavio im društvo i njegovu kratku hronologiju rada. Đaci su saznali puno novosti o Slovencima na tim prostorima, te o tome da smo priznati u BiH kao manjina. Vođa grupe je za naše članove ponudio da nam organizira splavarenje po rijeci Krki za vrijeme naše posjete Sloveniji. Susret je bio kratak, ali vrlo uspješan.

12. 11. Martinovanje je tradicionalni narodni običaj. Slavi se uvjek prve subote nakon njegovog imendana 11. novembra. Taj dan se mošt pretvara u mlado vino i za vinogradare je to značajan dan, jer se vidi uspjeh rada od proljeća do jeseni. Kao i zadnjih godina okupili smo se u hotelu Grand. Poslužili su nas sa tradicionalnom večerom. Branka Bukovec iz Novog Mesta je donijela cviček i kolače. I vrlo uspješan narodni zabavni ansambl je došao iz

abavni ansambel je prišel iz Slovenije. Zbral se nas je več kot 140, bilo je izredno veliko število predstavnikov slovenske vojske, pa veleposlaništva, naključnih gostov in seveda naših članov. Ob dobri jedaci, pijači, petju in plesu so nam ure hitro minevale in zadovoljni smo se razšli v poznih pozničnih urah.

15. 11. V Cankarju smo gostili novinarsko šolo. Študente – bodoče novinarje – je v društvo pripeljal naš član, poznani novinar Zoran Udovičić, svoj čas dopisnik Dnevnika iz Ljubljane. Študenti so imeli že izbranega delegata, ki je postavljal vprašanja trem do goletnim članom Cankarja. Pišejo seminarsko nalogu o položaju manjšin v BiH in vsa vprašanja so bila zelo strokovno usmerjena v to tematiko. Po dveurnem intervjuju so študenti odšli. Upamo, da jim bodo informacije, ki so jih dobili, koristile.

18. in 19. 11. Imeli smo dve lutkovni predstavi za otroke. Povabili smo Petro in Andreja iz lutkovnega gledališča Nebo iz Kranja

z igrico Zrcalce. Predstava je bila v B/H/S jeziku in zaigrala sta jo na dveh osnovnih šolah. Prvi dan na OŠ Meše Selimovića. Na predstavi so bili vsi učenci od 1. do 5. razreda ter člani dramske sekcijske. Otrokom je bila zgodbica, kako vse živali, ki se gledajo v

Slovenije. Okupilo nas se više od 140, veliki broj vojnika iz baze u Butmiru, članova ambasade, gostiju iz Banja Luke i naših članova, naravno!

15.11. U

„Cankar“ je došla novinarska šcola iz Sarajeva. Studenti – budući novinari su društvo posjetili zahvaljujući našem članu, poznatom novinaru Zoranu Udovičiću, koji je jedno vrijeme bio i dopisnik časopisa „Dnevnik“ iz Ljubljane. Studenti su več imali svog delegata, koji je postavljao pitanja trojici dogogodišnjih članova Cankara. Obzirom da pišu seminarski rad o manjinama u BiH i sva pitanja su bila

vrlo stručno usmjerena. Nadamo se, da su im informacije dobrodošle.

18. i 19. 11. Organizirali smo dvije lutkarske predstave za djecu. Pozvali smo Petru i Andreja iz lutkovnog pozorišta NEBO iz Kranja sa dječjom lutkarskom predstavom „Ogledalce“. Predstava je bila u

BHS jeziku i odigrali su je najprije u petak, 18. novembra u OŠ „Meše Selimović“. Na predstavu su došli učenici od I do V. razreda i člani dramske sekcijske šole. Priča govori kako životinje, koje se gledaju u ogledalo sve tvrde, da je slika njihova i djeca su sa velikim interesom pratili igru. U subotu su

SKD Cankarjev Dejavnosti

ogledalo, trdijo, da je slika njihova, že znana in so z zanimanjem spremljali igro.

Naslednji dan sta lutkarja predstavo ponovila še na OŠ Safveta Bega Bašagića. Tu je bilo gledalcev občutno manj, bili pa so vsi učenci dopolnilnega pouka in njihovi mlajši bratci in sestrice. Skupaj s starši so zadovoljno spremljali predstavo in tudi lutkarja sta bila s publiko nadvse zadovoljna.

26. 11. V Sarajevu je gostovala gledališka skupina iz Bistrice ob Sotli s komedijom „Vse o ženskah“. Predstava je bila v prelepi dvorani

Mednarodnega frančiškanskega študentskega centra na Grbavici. Komedija oz. lahko bi rekli tragikomedija, je bila pri številnih gledalcih toplo sprejeta. Posebno nas veseli, da so se predstave udeležili tudi predstavniki ambasade, slovenske vojske iz Butmira in da je bila dvorana skoraj polna kljub temu, da je bil prejšnji dan državni praznik. Po končani predstavi so nam pripravili še zakusko z domačimi dobrotami in vinom iz Slovenije. Izmenjali smo tudi priložnostna darila.

Že dan prej pa jih je po Sarajevu vodil naš član Krzyk in jim izčrpno predstavil vse najvažnejše mestne znamenitosti in zgodovino mesta.

2. 12. Kot vsako leto smo tudi tokrat z

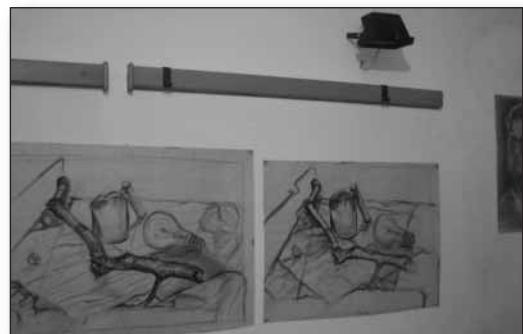
lutkari predstavu odigrali još jednom na OŠ „Safvet- beg Bašagić“. Tu je djece bilo dosta manje, ali su svi učenici dopunske nastave i njihova mlađa braća i sestre prisustvovali predstavi. Zajedno sa roditeljima su pažljivo pratili predstavu i svi, kako lutkari tako i publika su bili vrlo zadovoljni.

26. 11. Sarajevo je posjetila kazališna skupina Bistrica ob Sotli sa komedijom „Sve o ženama“. Predstava je bila u prelijepoj sali Franjevačkog međunarodnog stu-

dentskog centra na Grbavici. Komedija, odn. tragikomedija je kod mnogobrojne publike primljena vrlo dobro. Veseli nas, da su na predstavu došli i predstavnici ambasade, pa iz kontingenta slovenskih vojnika iz Butmira, tako da smo salu skoro napunili, pa makar je dan prije bio državni praznik. Na kraju su sve prisutne gosti iz Slovenije poslužili još sa domaćim vinom i kobasicama. Gosti su u Sarajevo stigli več dan ranije i sa našim članom, Krzykom obišli stari dio Sarajeva, gdje im je predstavio historiju grada i sva najznačajnija mjesta.

2. 12. Kao svake godine smo i ove obilježili rođendan našeg najvećeg pjesnika, dr. Franceta Prešerna sa „Danom otvorenih

dnevom odprtih vrat zaznamovali rojstni dan našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna. Ker je bil 3. december letos na soboto, smo vrata društva na široko odprli že dan prej. Na ta dan je tudi v Sloveniji prost vstop na številne kulturne prireditve.

Številnim obiskovalcem smo pokazali zbirko slik članice Jasmine Hrustanović, ker pa so tudi ročna dela del kulturne dediščine, smo razstavili še bogato zbirko idrijskih čipk. Jasmina nam je prijazno prebrala nekaj svojih najboljših pesmi.

S svojim obiskom so nas razveselili tudi predstavniki ambasade, TV Sarajevo pa je posnela in objavila kratek prispevek v večernih poročilih.

5. 12. Tudi miklavževanje je tradicionalna Cankarjeva prireditev. Letos smo ga s pomočjo učiteljice dopolnilnega pouka organizirali v dvorani Sv. Anteja na Bistriku. Prišli so tudi otroci iz Kaknja, ki letos prvič obiskujejo pouk, in pa seveda njihovi mlajši bratci in sestrice, naši bodoči učenci. Predstavili so se s kratko igrico, darila pa so dobili vsi, saj učiteljica pravi, da so bili vse leto zelo pridni.

17. 12. V sodelovanju s HKD Napredak je naš zbor Camerata Slovenica nastopil na božičnem koncertu v soboto, 17. decembra, ob 18. uri v dvorani občine Novi Grad. Poleg nas so nastopili še Napredkovi tamburaši iz Bugojna in Sarajeva. Naši pevci so se tako kot vedno dobro odrezali in s svojim petjem v angleškem, italijanskem, latinskom in slovenskem jeziku dvignili na noge prepolno dvorano. Lepo je bilo slišati mlade glasove, saj je v našem zboru vse več mladih pevk in pevcev.

vrata“. Obzirom da je 3. decembar u subotu, vrata društva smo širom otvorili dan prije. Ovog dana je i u Sloveniji sloboden ulaz na mnogobrojne kulturne predstave.

Kod nas smo posjetiocima pokazali slike članice Jasmine Hrustanović, ali smo, jer su i rokotvorine dio kulturne baštine, prikazali i bogatu paletu „idrijske čipke“. Jasmina je na izložbi pročitala i više svojih pjesama.

Sa svojom posjetom su nas razveselili i predstavnici ambasade. TV Sarajevo je snimila i objavila kratak prilog u večernjim vijestima. A objavljen je članak o tom danu u više dnevnih listova i web portala.

5. 12. Već godinama dolazi u posjet djeci SKD Cankara i Sv. Nikola, koji daruje vrijeđnu djecu, a onima koji ne slušaju roditelje i učitelje malo zaprijeti. Djeca pripreme kratku

igrigu, napišu pisma sa svojim željama i Sv. Nikola im podijeli paketiće. Ove godine su se našoj djeci priključila i djeca iz Kaknja i sala kod Sv. Ante na Bistriku je bila prepuna, pogotovo, jer su došli i mlađa braća i sestre naših učenika. Učiteljica kaže, da su svi bili vrijedni i Sv. Nikola nije

dvoumio, nego je darivao sve.

17. 12. U saradnji sa HKD Napredak je naš hor Camerata Slovenica nastupio na Božićnom koncertu u subotu, 17. decembra s početkom u 18 sati, u sali općine Novi Grad. Pored nas su nastupili i Napretkovi tamburaši iz podružnice Bugojna i Sarajeva. Naš hor se tako, kao i uvijek za nastup dobro pripremio i sa svojim pjevanjem na engleskom, italijanskom, latinskom i slovenskom

jeziku digao na noge prepunu salu. Ljepo je i cuti mlade glasove, jer je u našem horu sve više i više mladih.

Prešernov dan – slovenski kulturni praznik

Slovensko kulturno društvo Cankar je že tradicionalno pripravilo svečanost ob slovenskem kulturnem prazniku. 8. februarja smo se tako zbrali v dvorani Doma armije.

Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička. Program sem vodila skupaj z Davorjem Majstorovićem. Po obehimnah sva si izmenično podajala besedo – najprej slovensko, nato bosanski prevod. Predstavila sva Prešernovo življenje in delo ter osvetlila pomen praznika kulture za Slovence in Slovenijo.

Tudi nj. eks. Andrej Grasselli je nagovoril zbrano občinstvo. Nato je gospa Dina Maksumić predstavila še vročo številko almanaha Zora Cankarjeva, ki so ga ob koncu prireditve dobili vsi prisotni.

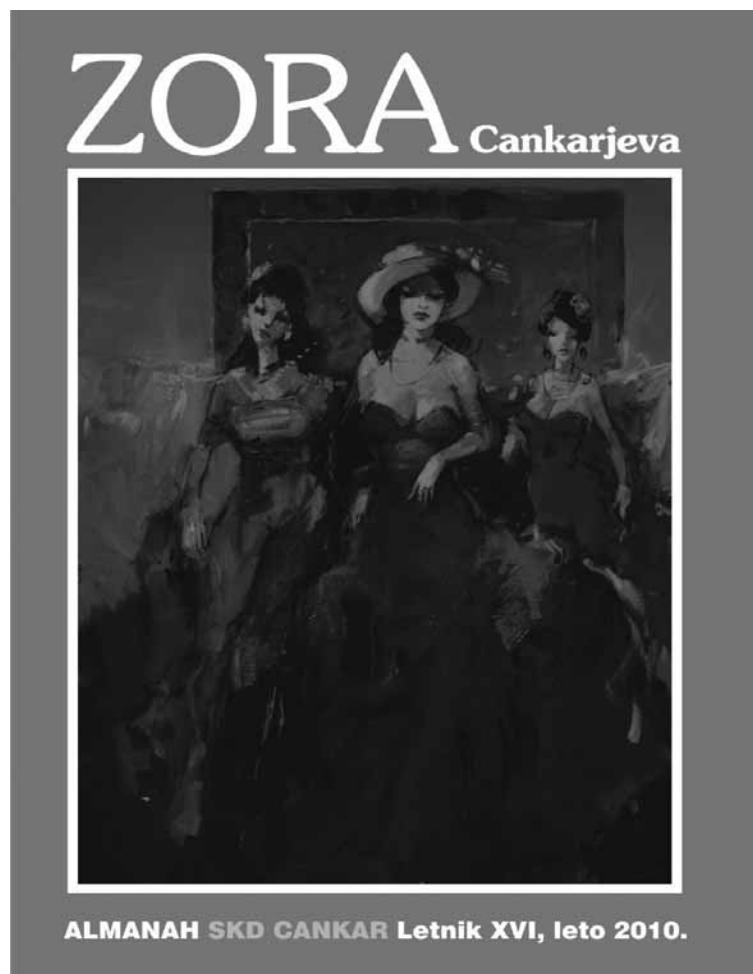
Program je s kratko predstavljivo nadaljevala akademska grafičarka in profesorica likovne pedagogike gospa Jasmina Hrustanović, ki je ob tej priložnosti razstavila svoje fotografije s skupnim naslovom »Zidovi in modra okna«. Na fotografijah je ovekovečila sarajevsko Vijećnico. Na kratko je predstavila svoje videnje tega znamenitega kulturnega spomenika.

Prvi del prireditve je bil končan in obiskovalci so si privoščili klepet ob prigrizku in kozarčku.

V nadaljevanju je sledil klavirski koncert odličnega mladega pianista Slavena Kulenovića, ki je prepolno dvorano navdušil z zvoki Mozarta in Bacha.

Glasba je še kar odzvanjala v naših ušesih, ko smo se odpravljali domov. Vsak pri sebi je premleval, kaj mu pomeni Zdravljica, kulturni praznik in nasploh slovenska umetnost. Verjamem, da je vsakdo odšel v notranjem miru in s pozitivnimi mislimi na prihodnost, ne glede na to, do kakšnih zaključkov je prišel.

Mateja Sotošek

ALMANAH SKD CANKAR Letnik XVI, leto 2010.

JASMINA HRUSTANOVIC

Jasmina Hrustanović je rođena u Ljubljani, Slovenija. Prvobitno je studirala na Pravnom fakultetu u Sarajevu, a iza toga se posvetila studiju klasičnih likovnih umjetnosti na dva Univerziteta (tri odsjeka) u klasama prof. Nusreta Pašića, Sarajevo, prof.

Hermana Gvardijančića, Ljubljana i prof. Dževada Hoze, Sarajevo. Po zvanju je Akademski grafičar, slikar i profesor likovne pedagogije.

Autor je pet samostalnih postavki iz oblasti likovne i suvremene umjetnosti (2003., 2004., 2006., 2011., 2011.), a učesnik preko četrdeset kolektivnih. Od 2003. njen umjetnički rad je bio vezan za samostalni kulturni projekat Mjesto Igre. Nagrađivana je iz oblasti likovne i primijenjene umjetnosti.

Još kao djevojčica je pokazala naklonost pisanoj riječi, uzimajući dopunsku poduku iz književnosti i filozofije u Franjevačkom samostanu u Visokom.

Nakon više godina aktivnog rada u okviru likovne umjetnosti, iz slikovnosti je ponovno pronašla pisanu formu izražavanja. Tekstualne slike je godinama prezentirala u okviru likovne i suvremene umjetnosti... Pisane slike su rustične (moglo bi se reći po izrazu pandan naivnoj, primitivnoj ili narodnoj umjetnosti) i same po sebi uspijevaju da se održe u okviru ikonskog simbolizma, jednostavnosti duboko

preživljenih i iskrenih prizora.

Prva samostalna javna izlaganja pisanih radova su bila u okviru aktivnosti SKD Cankar.

Stalno je nastanjena u Bosni i Hercegovini.

SLAVEN KULENOVIĆ

Pianist in dirigent Slaven Kulenović je rojen v Sarajevu, kjer je končal srednjo glasbeno šolo v razredu Angeline Bojović Pap. Na Akademiji za glasbo v Ljubljani je študiral klavir v razredu Dubravke Tomšič Srebotnjak, kjer je leta 2007 z odliko (diploma cum laude) tudi diplomiral.

Med študijem klavirja je prejel Prešernovo na-

grado Akademije za glasbo za odlično interpretacijo Mozartovega koncerta za klavir in orkester v c-molu. S solističnimi recitali in kot komorni glasbenik je nastopal v Nemčiji, Avstriji, Italiji, Bosni in Hercegovini, Sloveniji ter na Hrvatskem. Izpopolnjeval se je na številnih mojstrskih tečajih in poletnih šolah.

Leta 2009 je zaključil tudi študij dirigiranja pod mentorstvom profesorja Milivoja Šurbka. Na zaključnem izpitu je dirigiral simfoničnemu orkestru RTV Slovenija. Med drugim je dirigiral tudi simfoničnemu in pihalnemu orkestru Akademije za glasbo.

Leta 2009 je dirigiral in korepetiral krstne izvedbe dveh komornih oper študentov Akademije za glasbo in prejel odlične kritike za poustvaritev. Delal je kot korepetitor v SNG Maribor in sodeloval s SNG Ljubljana pri projektu Madame Butterfy.

Trenutno poučuje klavir na Konservatoriju za glasbo in balet v Ljubljani. Zaposlen je tudi kot asistent na Akademiji za glasbo. Zanima se tudi za popularno in jazz glasbo.

NASTOP PEVSKEGA ZBORA V SARAJEVU

Mešani pevski zbor Slovenskega doma je na povabilo slovenskega kulturnega društva Cankar iz Sarajeva sodeloval na Cankarjevih dnevih. Koncert je bil v mednarodnem frančiškanskem študentskem centru 14. maja.

Vobnovljeni dvorani centra (samostan je med obleganjem Sarajeva trikrat gorel) so naši pevci izvedli celovečerni program. Na sporednu so bile v prvem delu umetne slovenske pesmi, v drugem delu pa narodne. Solidno napolnjena dvorana je naš zbor toplo pozdravila. Predsednica društva Sanja Bogdanović je bila iz objektivnih razlogov odsotna, namesto nje nas je pozdravil podpredsednik društva Anton Skočir. S predstavnikom Slovenskega doma Francem Straškom sta si izmenjala darila. Mi smo dobili v dar sliko starega Sarajeva.

Po koncertu smo se prijetno družili s Slovenci iz Sarajeva in Kaknja.

Spoznavanje Sarajeva

Ob prihodu v Sarajevo so nas sarajevski Slovenci prisrčno pričakali in nas popeljali na panoramski ogled mesta. Vodila nas je Dina Maksumić. V spominu smo imeli Sarajevo, kakršno je bilo po dolgem obleganju, a te podobe so se razblinile, ko smo videli lepo, čisto, skoraj obnovljeno mesto. Rane se le celijo.

Po koncertu smo se odpeljali na razgledno točko, v lepo restavracijo Park princev. Pred nami je bilo čarobno osvetljeno mesto.

Drugi dan nas je arhitekt Zoran Doršner popeljal na sprehod po mestu, ki se je začel na Bentbaši, po Baščaršiji do katoliške katedrale, Gazi Husrev begove džamije, pravoslavne cerkve. Bili smo na kraju strašnega pomora civilistov na mestni tržnici, ogledali smo si staro originalno dunajsko kavarno, mostove na reki Miljacki, Inat hišo, dvorano Skenderija, hišo sevdaha, lepe secesijske palače kot so gledališče, gimnazija, muzeji. Impresioniral nas je pogled na obnovljeno trdnjavo Rumena tabija.

Gostoljubni rojaki

Popoldne so nam gostitelji v vrtu svojega doma v Splitski ulici pripravili piknik z bosanskimi specialitetami. Ogledali smo si njihove bogato opremljene prostore in se seznanili z njihovimi aktivnostmi.

Izdajajo časopis almanah Zora Cankarjeva. Imajo zbor Camerata Slovenica, ki je nastopal tudi v Štečni in po Sloveniji. Organizirajo memorialni teniški turnir Jan Doršner (letos že devetnajsti). Jan je bil sin našega vodiča Zorana, ki je padel pri obrambi Sarajeva. Imajo dopolnilni pouk slovenskega jezika, prirejajo razstave, delavnice, praznujejo vse pomembne slovenske praznike (dan državnosti, Prešernov dan, dan reformacije, pustovanje...). Slovenci v BiH so 21. januarja ustavili Zvezo slovenskih društv, ki se imenuje Evropa zdaj.

Dogovorili smo se, da nas bodo člani društva in njihovega pevskega zbara obiskali v Slovenskem domu. Upam, da se jim bomo vsaj malo oddolžili za njihovo gostoljubnost.

Polona Jurinić

Cankar
koncert
SKD

Teniski seniorski XIX Memorijal Jan Doršner od 23. 4. – 24. 4. 2011. okupio mlade teniske talente BiH Tradicionalno polaganje cvijeća na grob palog branitelja

Prvi ovogodišnji seniorski teniski turnir na otvorenom prema kalendaru TS BiH, XIX Memorijal Jan Doršner u okviru obilježavanja tradicionalnih CANKAREVIH DANA SKD CANKAR, Sarajevo i u tehničkoj organizaciji Teniskog kluba

ISKRA TEEN održao se od 23.aprila – 24. aprila 2011. na igralištima TA HEAD u Hotonju.

Prvog dana turnira članovi Počasnog odbora iz Slovenskog kulturnog duštva CANKAR, prijatelji i obitelj položili su proljetno cvijeće na grob palog borca na groblju Sv. Josipa.

Vrhovna sudnica Hana Mehmedagić s prвom ITF licencem u BiH i direktor turnira Emir Jesenković testirali su naše teniske nade uz evidentnu smjenu generacija i najavu da će se i ovog ljeta oprobati u evropskoj konkurenciji, što je I najvažnija svrha održavanja Memorijala. Podršku organizatoru i učesnicima iskazai su direktor Teniskog saveza BiH Zlatko Šoše i nekadašnji predsjednik Olimpijskog komiteta BiH Izudin Filipović, a ispred Veleposlaništva Republike Slovenije Matija Bučar.

Učestvovalo je osam takmičarki i 16 takmičara, pretežno juniora iz 14 klubova BiH. Finale seniorki je bila repriza prošlogodišnjeg finala tako da je Lejla Bećirović po drugi put zaredom osvojila titulu pobjedom protiv Zeničanke Arnele Dajić.

Po prvi put je na turniru učestvovao i očekivano pobjedio DAVIS CUP reprezentativac BiH Ismar Gorčić čiji je svojevremeni ITF ranking iznosio oko 450. mjesta u svjetskoj konkurenciji (trenutno je rangiran oko 650. mesta), a priprema se za kvalifikacioni susret BiH u DAVIS CUP-u od 8. – 10. jula u tuzlanskom Mejdanu.

Nažalost, žrijeb nije bio naklonjen prema Zlatanu Kadriću, koji već ima pobjedu na Memorijalu. Zato je polufinale, u kojem se Kadrić susreo s favoriziranim Gorčićem, proglašeno "finalom prije finala". Kadić je zaprijetio kada je osvojio prvi set sa 6:4, ali je Gorčić pojačao tempo i, nakon osvajanja dva naredna seta sa 6:1 6:4, probio se do finala.

U finalu je Gorčić gotovo rutinski pobjedio mладог Dragomira Čuljata, nekada polaznika kampa čuvenog splitskog teniskog autoriteta Nikole Pilića, ali se Čuljat dosta istrošio u tri predhodna susreta u kojima je potvrdio dobru formu pred nastupe u ovogodišnjoj seriji ITF FUTURES turnira u BiH. Tako je Ismar Gorčić primio u ruke prelazni pobjednički pehar s upisanim pobjednicima (doniran od matičnog Janovog kluba SK Željezničar) iz ruku člana Počasnog odbora Halida Bikića, dojena veteranskog tenisa.

Turnir uz SKD Cankar tradicionalno su pomogli Ministarstvo kulture i sporta Kantona Sarajevo, Kantonalni stambeni fond, Petrol BH Oil Company, Com-prex doo i juvelir Sofić kako bi osam prvoplasiranih osvojili nagradni fond u visini od 2.000 KM, diplome SKD Cankar i pozlaćene medalje.

Rezultati polufinala seniorki: Arnela Dajić (TK Čelik Zenica)–Emira Spaho (TA HEAD) 6:1,7:5;

Djeđla Bećirović (TK Sloboda) – Aida Zukić (TA Head) 6:1, 6:2.

Polufinale seniora: Ismar Gorčić – Zlatan Kadrić (TK Bosna) 4:6,6:1,6:4,

Dragomir Čuljat (TA Head) – Nerman Fatić (TK Junior) 6:3 6:3,

Finalni mečevi: seniorke Bećirović – Dajić 7:6 predaja;

seniori Gorčić - Čuljat 6:1 6:2.

Z. D.

Cankarjeva tribuna

– 20 let kapitalizma v Sloveniji in njegovo (ne)razumevanje –

25. junija smo praznovali 20. obletnico osamosvojitve Slovenije. 20 let, odkar smo iz naroda prerasli v nacijo in 20 let, odkar smo svojo usodo vzeli v svoje roke. V teh dveh desetletjih je Slovenija postala država z mednarodnim ugledom in članica vseh najpomembnejših mednarodnih integracij.

Pred razglasitvijo neodvisne in samostojne države leta 1991 je bila Slovenija del jugoslovanske federacije z gospodarskim sistemom, temelječim na družbeni lastnini in planskim sistemom, ki ni omogočal gospodarskega trajnega razvoja in napredka države, čeprav je treba poudariti, da je bil začetni položaj Slovenije v marsikaterem pogledu boljši od katere druge tranzicijske države. Slovenija je namreč imela razvite že mnoge tržne institute. Tako na primer v blagovni menjavi ni bila omejena le na vzhodni trg, politika v gospodarstvu ni imela tako dominantne vloge (oblikovanje cen in proizvodnje je v večji meri delovalo že po načelih tržnega gospodarstva, je bil pa pri kadrovski politiki vpliv politike do zadnjega velik), prav tako je bil tehnološki razvoj na višji ravni kot v kakšni drugi socialistični državi. Težnje po spremembah so bile vse glasnejše že od druge polovice osemdesetih let dalje, pomlad leta 1990 pa jih je tudi uradno prinesla. S plebiscitom, razglasitvijo samostojnosti, desetdnevno vojno in mednarodnim priznanjem se je Slovenija v letih 1990–1992 osamosvojila. Odločitev za samostojno in neodvisno državo je na gospodarskem področju omogočila, da je Slovenija prevzela v svoje roke gospodarsko politiko in s tem odgovornost za lastni gospodarski razvoj. V prvi fazi tranzicije je bila torej naloga Slovenije vzpostaviti vse potrebne elemente in institucije za uspešno delovanje demokratične in pravne države. V procesu gospodarske tranzicije se je odvijalo nekaj osrednjih procesov: vstopanje v mednarodne integracije, makroekonomska stabilizacija, lastninjenje/privatizacija in prestrukturiranje gospodarstva. Za majhno narodno gospodarstvo, ki se je odcepilo od velikega matičnega trga, je bila usmeritev na zunanjji trg pot za stabilno gospodarsko rast in razvoj. Potem ko je do konca leta 1992 Slovenijo priznalo že sto držav in je postala članica OZN in njenih specializiranih organizacij, je do leta 1996 postala še članica domala vseh najpomembnejših gospodarskih združenj (Evropske banke za obnovo in razvoj, Mednarodnega denarnega sklada, Svetovne banke in Mednarodne finančne korporacije, GATT-a, WTO, EFTE, CEFTE). Slovenija je bila tako pripeta z varnostnimi pasovi na Zahod in s tem tudi zavarovana pred vojno, ki je potekala v delih nekdanje Jugoslavije. Največji strateški cilj Republike Slovenije zaradi tesnega političnega, kulturnega in gospodarskega sodelovanja z Evropo je bilo polnopravno članstvo v EU, kar ji je uspelo 1. maja 2004. Edina organizacija, v katero se Sloveniji ni uspelo prebiti tako hitro in uspešno, je OECD, ki združuje gospodarsko najrazvitejše države na svetu (članica je postala šele leta 2010). V obdobju od leta 1990 do leta 2004 je Slovenija, kar se tiče makroekonomskega področja, prehodila precej uspešno pot gospodarskega razvoja. Med prvimi je prešla obdobje transformacijske depresije, ki je bila značilna za tranzicijska gospodarstva na začetku devetdesetih let, saj se je okrevanje gospodarske rasti z oživitvijo domačega povpraševanja pojavilo že sredi leta 1993. Relativno hitro je presegla predtranzicijsko raven gospodarske aktivnosti – raven predtranzicijske razvitosti iz leta 1990 v letu 1996, v letu 1998 pa tudi raven iz leta 1987. Daleč največ preglavic in sivih las v procesu gospodarske tranzicije, tako politiki in gospodarstvu kot vsem državljanom, je povzročal proces privatizacije gospodarstva, ki se je vsekakor izkazal kot osrednji in najzahtevnejši proces slovenske gospodarske tranzicije. Toda to ni bila nobena slovenska posebnost, temveč se je podobno izkazalo tudi v ostalih postsocialističnih državah. Privatizacija družbene lastnine je bil proces, ki se je državljanov najbolj dotaknil, zakonsko pa je potekala v nekaj korakih. Jeseni 1991 sta bila sprejeta zakona, ki sta se nanašala na privatizacijo stanovanj in denacionalizacijo, novembra 1992 pa je bil sprejet še Zakon o lastninskem preoblikovanju podjetij. Tudi v Sloveniji, kot v ostalih tranzicijskih državah, je bil cilj čim pravičneje razdeliti tako imenovano družbeno lastnino.

Dejstvo je, da si je peščica prisvojila večji del družbene lastnine. Privatizacijska metoda je imela sicer dober namen in je omogočala visoko vključenost delavcev in zaposlenih v lastniško spreminjanje, a želeni namen se je izjalovil. Med privatizacijskim procesom pa se je udeležba notranjih lastnikov (delavcev brez menedžmenta) in državnih skladov zmanjševala, povečevala pa se je udeležba investicijskih družb in menedžerjev. Vstop Slovenije v Evropsko unijo je označeval formalni konec tranzicije, a poudarek je na »formalni«, saj se je po tem obdobju privatizacijski izplen oziroma njen rezultat šele dobro začel kazati. Proces prestrukturiranja slovenskega gospodarstva je bil sicer spodbujen že ob koncu osemdesetih let, toda v resnici so nove gospodarske razmere nastale šele z osamosvojitvijo slovenske države na začetku devetdesetih let. Opazna je bila predvsem sprememba v lastninski in velikostni strukturi slovenskega gospodarstva in to skoraj izključno na račun novo nastalih podjetij. Iz strukture dodane vrednosti po dejavnostih je bilo razvidno zmanjševanje deleža industrije in povečevanje pomena storitvenega sektorja.

Če se je gospodarsko tranzicijo vse do njenega formalnega zaključka označevalo predvsem kot zgodbo o uspehu, so po letu 2004 v ospredje vse bolj in bolj stopala vse prej kot pozitivna mnenja in ocene. Nekateri so Slovenijo označili celo za tranzicijsko poraženko. Res je, da se v nekaj zadnjih letih v tranzicijski zgodbi kažejo številne razpoke, ki niso le posledica zadnje svetovne gospodarske in finančne krize, temveč je njihove vzroke treba iskati v času vzpostavljanja potrebnih elementov in institucij za uspešno delovanje demokratične in pravne države. Res je, da Slovenija danes ni dežela, kjer se cedita samo med in mleko. Vendarle pa se moramo zavedati, da je Slovenija država, ki se ubada s podobnimi težavami kot druge njej primerljive države. Pričakovanja glede prehoda v tržno gospodarstvo so bila velika, drznil bi si reči, da prevelika (podobno kot v drugih tranzicijskih državah). To se danes izrazito kaže kot nemoč in brezup ljudi, pa tudi nerazumevanje obstoječega sistema. Pogosto je slišati, da smo v Sloveniji v ustavo zapisali, da uvajamo tržno gospodarstvo, zašli pa smo v kapitalistično gospodarstvo. Zaradi romantičnih predstav je toliko težje sprejeti dejstvo, da se Slovenija ni odločila le za tržno gospodarstvo, temveč je prešla tudi v kapitalistični sistem in vse kar sodi k njemu. Kapitalizem po meri človeka, kot so si ga nekateri predstavljeni, je žal samo iluzija. Imeti privatno lastnino brez bogatih lastnikov, enakomerno delitev dobička in kapitalizem brez družbenega razslojevanja so le utopične predstave. Družbeno razslojevanje je posledica kapitalističnega sistema, pri čemer gre dodati, da je slednje v številnih nam primerljivih družbah še bolj izrazito. Tudi glede vloge države si nismo povsem na jasnom, ne pri nas ne drugod. Po eni strani si želimo čim manjšo vlogo države v gospodarstvu ali njen popoln umik, po drugi pa v kritnih razmerah zahtevamo njeni pomoč. Če ne prej, je zadnja svetovna finančna in gospodarska kriza dokazala, da trg ne more biti edini regulator sistema in da je vloga države pomembna in zaželena. Seveda ne na področju kadrovske politike, ampak predvsem z vplivom preko zakonodaje. Vsekakor leta 1991, kot na ostalih tudi na gospodarskem področju, označuje pomembno prelomnico v naši zgodovini. Osamosvojitev Slovenije, mednarodno priznanje in vstopi v različne mednarodne integracije z vrhuncem ob vstopu v Evropsko unijo leta 2004 so dosežki, o katerih so naši predniki lahko samo sanjali. Proces gospodarske tranzicije oziroma prehod v odprto socialno-tržno gospodarstvo v Sloveniji si zasluži pozitivno zgodovinsko oceno z dodano črno piko, ki podobno kot v drugih tranzicijskih državah opozarja na nekaj zgrešenih potez in zamujenih priložnosti. To je sicer mogoče razumeti, ker tako kompleksnega procesa, kot je tranzicija, ni mogoče izpeljati v popolnosti načrtno in ciljno, saj stvari v praksi pogosto ne tečejo tako, kot piše v učbenikih in zakonih.

Za zaključek bi vendarle dodal še naslednje. Če obstaja kakšno področje, kjer bi politika morala preseči ideološke vzorce in strankarska prepričanja, je to vsekakor gospodarsko področje. V času tranzicije so se tudi zaradi nejasne strategije, nekohherentnosti in nekonsistentnosti politike zgodile številne malverzacije in zlorabe. Iz zgodovine naj bi se predvsem učili iz svojih napak, a v praksi zgleda, da ne naša ne katera druga politika tega žal, razen v besedah seveda, še ni dojela.

Dr. Aleksander Lorenčič

DEJAVNOSTI DOPOLNILNEGA POUKA SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE PRI SKD CANKAR SARAJEVO V LETU 2011

Uvod

Spoštovani bralec/-ka, ki se boš lotil/-a branja tega besedila, dovoli, da tokrat uvodno besedo o dejavnostih dopolnilnega pouka začнем malo drugače, zagotovo pa ne na manj zanimiv način. Promocija Zore Cankarjeve je časovno naravnana, da sovpada s praznovanjem kulturnega dne, toda februarja je še en datum, ki ga je vredno zaznamovati, pa ga malo ljudi pozna.

Namreč, od leta 2000 slavimo lingvistično in kulturno raznolikost in večjezičnost. UNESCO je leta 1999 razglasil 21. februar za dan, posvečen skrbi za materni jezik. Na svetu je po zadnjem štetju približno 6912 govorjenih jezikov. V Evropi je 80 avtohtonih evropskih jezikov, vendar je priznanih samo 23 uradnih jezikov, vključno s slovenščino.

Toda živimo v času medkulturnosti; svet je, ob pomoči sodobne tehnologije, postal majhen, ekonomska globalizacija pa je prispevala k temu, da ljudje v času svojega življenja sledijo boljšim pogojem dela, boljšemu zaslужku in večkrat spremenijo ne samo kraj, ampak tudi državo bivanja. Zato je ta dan zanimiv tudi s tega vidika – kaj pomeni materni jezik generacijam mladih, ki so se rodile in živijo zunaj Slovenije, njihovi predniki pa so Slovenci. Ni rečeno, da je materni jezik lahko samo eden. Če starši ali stari starši od rojstva negujejo pri otroku ljubezen do slovenskega jezika, ga lahko otrok sprejme kot maternega, skupaj z jezikom okolja, v katerem je rojen in v katerem aktivno biva. Saj je že zdavnaj rečeno: »Kolikor jezikov znaš, toliko veljaš!«

Za ilustracijo bi navedla tale podatek, ki se nanaša na slovensko govoreče ljudi v ZDA: »Iz popisa leta 1910 v izvedbi Popisnega urada ZDA je razvidno, da je 123.631 ljudi navedlo slovenski jezik kot materni jezik. Leta 1990 je bila ta številka skorajda nespremenjena: 124.437 Američanov je navedlo slovensko poreklo. Vendar pa je tekom 90. let 20. stoletja

ta številka dramatično narasla in v popisu iz leta 2000 je 176.691 Američanov navedlo slovensko poreklo, kar je skoraj 42-odstotna rast.«

Materinščina je prvi jezik, ki ga človek osvoji, zato se bo lahko najgloblje izrazil in najspretnejše sporazumeval ravno z domačo besedo. Ob tej priložnosti je potrebno opozoriti na čedalje večje zapostavljanje slovenščine kot maternega jezika. Kljub dejству, da je vse večji poudarek na učenju tujih jezikov, imamo, v vedno bolj globalizirani informacijski družbi, možnost za obstoj in uveljavljanje svojih interesov le, če smo hkrati trdno vraščeni v lastno okolje in njegovo kulturno izročilo. Ob poplavi vseh mogočih tujk, bi se morali vse bolj zavedati pomembnosti maternega jezika in imeti bolj spoštljiv odnos njega. Mednarodni dan maternega jezika poudarja enako veljavo vseh jezikov. Vsak pomeni edinstven odgovor na različnost življenjskega okolja, v katerem živimo ljudje, in je živa dediščina, ki jo je vredno ohraniti.

Slovenija po svojih močeh ogromno prispeva k ohranjanju in razvijanju slovenskega jezika in slovenskega kulturnega sloga za Slovence zunaj njenih meja. Organizira oddelke dopolnilnega pouka slovenščine, podpira dejavnosti (delavnice, ekskurzije, seminarje), podeljuje štipendije in še marsikaj. Toda najpomembnejši in nepogrešljiv prispevek k ohranjanju slovenskega kulturnega izročila je naš lasten – negovanje slovenščine v domu, prenašanje izročila in spodbujanje ljubezni do slovenske besede. Ne pozabite – starši smo prvi učitelji! Pa ne samo s prenašanjem znanja, temveč predvsem z lastnim zgledom!

Zatorej se ob dnevu materinščine spomnimo na zgodovino svojega maternega jezika, na vse velike slovenske besede in na tiste, ki so s svojim življenjem in delom prispevali k uveljavitvi ne samo slovenske besede, ampak tudi Slovenije in Slovencev na splošno.

Dejavnosti v letu 2011

No, gremo zdaj pogledat, kaj vse smo otroci in tečajniki počeli v preteklem koledarskem letu. Prva ura pouka po končanih zimskih počitnicah je bila januarja meseca in zahvaljujoč obilici snega:

Zimska delavnica

Radi imamo pouk v naravi. Kepali smo se, naredili snežaka in se naučili veliko besed, ki se nanašajo na zimsko obdobje – od podnebja, do zimskih oblačil. Bilo je belo, malo mokro in hladno, toda predvsem veselo in od smeha je kar odmevalo!

Dan kulture – promocija otroškega časopisa Planinček

Po dolgi pavzi smo, v sodelovanju z Zoro Cankarjevo, znova izdali otroški časopis Planinček, kot podlistek almanaha SKD Cankar. Planinček smo predstavili ob praznovanju dneva kulture. Glavni urednik je bil Matic Stare, likovno ga je oblikoval Tarik Ćenanović, vsi otroci pa so se oglasili s svojimi prispevki na teme Predstavim se, Slovenija, Poletna šola in Slovenski jezik.

Pustovanje

Na začetku meseca marca smo pripravili pustovanje za člane našega društva. Letos je bilo to malo drugače, saj smo priredili pustovanje v sodelovanju s HKD Napredak in tamburaškim orkestrom Lira. Občinstvu sem predstavila izvor tega običaja ter šege in običaje v različnih krajih na Slovenskem. Predstavile so se številne odrasle in otroške maske iz obeh društev. Otroci so se

sami zamaskirali z nalogo, da svojo masko tudi odigrajo, zato so vsi pripravili besedilo. Po predstavitvi smo prisluhnili enournemu koncertu Lire, nato pa so prav vse maske prejele pohvale. Sledilo je še veselo rajanje, otroci so plesali na slovensko glasbo in prav vsi, maske in številno občinstvo, so se lahko ob prijetni glasbi posladali s krofi.

Ob dnevnu žena

Tudi dan žena že tradicionalno zaznamujemo. Za starše in vse članice SKD Cankar smo pripravili literarni dan in glasbeni program. Pred tem so otroci prebrali referate na temo 8. marca – zakaj zaznamujemo ta dan, pa tudi razložili lastno stališče o ženskih pravicah v sodobnem svetu in lastnjem okolju.

Otroci so deklamirali pesmi Kajetana Koviča, Niko Grafenauerja, Ksenije Šoster Olmer, Otona Župančiča, Toneta Pavčka, Neže Maurer, Saše Vegri, Anice Černej in Cirila Zlobca, nato pa zapele nekaj pesmic. Tako za mamice, kakor za vse žene SKD Cankar, so izdelali prelephe voščilnice. Dneva žena se je udeležil tudi tretji sekretar na veleposlaništvu R Slovenije v Sarajevu, Bučar.

Obisk ministra Žekša

28. marca so Društvo obiskali minister za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš, nj. eksc. Andrej Grasselli, Aleš Selan, višji svetovalec, Anja Lorenzetti, vodja kabineta, Matija Bučar, tretji sekretar na slovenskem veleposlaništvu, in predstavniki slovenskih društev v Federaciji.

V približno enournem razgovoru so se dotaknili mnogih, za društva in manjšine aktualnih tem, za nas pa najbolj pomembno – ohranitev slovenskega kulturnega izročila med mladimi slovenskega

porekla. Ob tej priložnosti so tudi otroci izvedli svoj program; pokazali so, koliko vedo o Prešernu in izdeklamirali Turjaško Rozamundo. Ekipa TV Hayat je za slovenski Pop TV posnela kratek prispevek o srečanju.

Velikonočni izlet in delavnica

Ker je bilo lepo vreme, smo velikonočno delavnico izpeljali v naravi, v Zeleni dolini. Najprej smo se pogovorili o izvoru praznika, njegovem značaju in pomenu, kako se praznuje na Slovenskem. Pisali smo velikonočne voščilnice, potem pa skuhalji jajčka in jih pobarvali. Obenem smo izdelovali butarice in velikonočne šopke iz vejevja breze, vrbe, leske ... Igrali smo se, imeli tekmovanje Najhitrejši piščanec, prav tako pa tudi iskali

skriti zaklad. Dan je hitro minil in na izletu smo ostali veliko dlje, kot smo načrtovali na začetku.

Srečanje otrok dopolnilnega pouka v Banja Luki

Letos je v Banja Luki potekalo 12. srečanje otrok, ki obiskujejo dopolnilni pouk slovenskega jezika in kulture. Program je bil posvečen 20. obletnici samostojnosti Slovenije in je bil kot takšen bolj svečan –

poimenovali smo ga Domovina je ...? in je bil kombinacija svečane akademije ter glasbenih enot. Otroci so program izvedli v celoti, čeprav njihova učiteljica ni mogla biti z njimi, je pa zato ogromno pomoč ponudila Dina Maksumić, ki se je po vseh svojih močeh potrudila voditi otroke in predstavo samo. Vesela novica je, da so se nam pridružili otroci iz Kakanja, pri katerih takrat pouka še nismo izvajali. Vendar pa so se po dveh vajah v Sarajevu, kamor so jih pripeljali starsi, zelo hitro ujeli in menim, da so vredni podpore. Otroci so preživeli dva lepa dneva in se družili, kar je po mojem mnenju najpomembnejše – da se medsebojno spoznajo in si izmenjajo znanja ter izkušnje.

Bralna značka 2011

Otroci so tekom leta veliko brali. Nekateri med njimi so oddali tudi pisna poročila o prebranih knjigah, jih ustno zagovarjali in predstavljeni knjigo sošolcem. Ti so kandidirali za osvojitev Bralne značke. Gospe Jamnik sem poslala poročilo, na kar je ona prijazno odgovorila in poslala za te učence spominske plakete. Plakete Bralne značke so pridobili: Ana Bošnjak, Martina Larma in Ivan Milošević.

Podelitev potrdil ob dnevnu državnosti

In na koncu leta, 23. junija, je bila v Bošnjaškem inštitutu svečana podelitev potrdil in priznanj za preteklo šolsko leto. O priznanjih je povedano na samem začetku tega poročila, naj samo dodam, da so najboljši med najboljšimi bili Martina Larma, Ana Bošnjak in Violeta Glumac.

Martina Larma je dobila posebno pohvalo za učenko ŠL 2010/11, ker je dosegla na-

jboljši rezultat pri zaključnem testu, imela najvišje število obiskanih ur (140 od 152), najbolj urejene zvezke in je aktivno sodelovala pri pouku in dejavnostih.

Dva tečajnika sta dobila pohvalo za redno obiskovanje pouka in aktivno sodelovanje, in sicer Elma Vrebac in Suad Dautbašić. Podelitev je bila za vse udeležence zelo pomembna, počutili so se svečano, bili so ponosni na prejeta potrdila in pohvale ter na čestitke in aplavze prisotnih – svojih sošolcev, priateljev, staršev in posebnih gostov, med katerimi so bili tudi nj. eksc Andrej Grasselli in osebje veleposlaništva. To pa govori veliko o tem, koliko jim pomeni ta pouk. Otroci so prejeli tudi zgoščenko, na katerem je s slikami, posnetki in določenim gradivom dokumentirano njihovo delo v preteklem šolskem letu.

Spričevala o uspešno končanem ŠL 2010/11 so pridobili:

Otroci: Ana Bošnjak, Dino Čenanović, Tarik Čenanović, Til Čmančanin, Martina Larma, Alma Maksumić, Adrian Memaj, Ivan Milošević, Matic Stare, Aneta Stojanović, Mateo Stojanović, Vedran Šunjić, Bakir Trako in Uma Nea Zaimović.

Odrasli: Suad Dautbašić, Violeta Glumac, Tijana Muhić, Mirza Skalonja, Samir Suabie, Azra Trako, Javorka Rejc in Elma Vrebac.

Glede na to, da odrasli razen pouka niso imeli nobenih dejavnosti in da ne bo izgledalo, kot da je bila njihova aktivnost zanemarljiva, moram povedati, da je bila to ena homogena skupina izredno bistrih in krasnih mladih ljudi, ki so se dve leti res pridno učili in si pridobili veliko znanja. No, kar pa je morda še bolj pomembno, postali so navdušeni nad kulturnim izročilom Slovenije ter stkali prijateljske vezi. To potrjuje tudi dejstvo, da smo se radi zbirali po končanem pouku in tako krepili medsebojne vezi.

Poletna šola 2011

Šolsko leto 2010/11 se je končalo z udeležbo na Poletni šoli. Letos so prošnje za Poletno šolo v Ljubljani oddali brata Čenanović in Matic Stare, vendar si je štipendijo pridobil le Dino Čenanović. Ker pa njegov brat in sošolec žal nista dobila štipendij, ni hotel iti sam

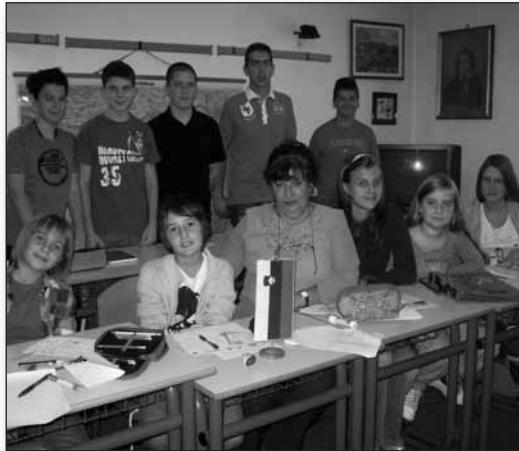

v Poletno šolo, zato se ji je odpovedal. Tudi pri Poletni šoli v Ljubnem nam je spodletelo. Prošnjo za to Poletno šolo je oddalo šest otrok, vendar jo je pravočasno oddala samo Ana Bošnjak. Sama se je pogumno udeležila Poletne šole, čeprav je bila prvič v Sloveniji in je bila začetnica pri pouku. V programu PowerPoint je naredila izredno lep prispevek o šoli, ki je objavljen tudi na spletnih straneh Zavoda za visoko šolstvo R Slovenije.

Počitnice so hitro minile in na začetku septembra se je že začelo ŠL 2011/12.

Že utečeni skupini otrok sta se na naše veselje pridružila še dva nova otroka – Lejna Čelebičić in Ana Stojanović, tako da je seznam otrok v ŠL 2011/12 takšen: Ana Bošnjak, Lejna Čelebičić, Dino Čenanović, Tarik Čenanović, Til Čmančanin, Martina Larma, Alma Maksumić, Adrian Memaj, Ivan Milošević, Matic Stare, Ana Stojanović, Aneta Stojanović, Mateo Stojanović,

Slovenski jezik

Vedran Šunjić, Bakir Trako in Uma Nea Zamović.

Na tečaj za odrasle se je prijavilo kar veliko število ljudi, toda kot po navadi se je število tečajnikov sčasoma zmanjšalo. Nekateri so se preselili, drugi niso mogli uskladiti rednih obveznosti s tečajem. Trenutno tečaj obiskuje 11 tečajnikov, in sicer: Senad Bajramović, Danica Ćuk-Lalić, Aleksandar Kaurin, Elza Krdžović, Bojan Krivokapić, Andrea Mimica, Belma Muhamedagić, Bajro Mušanović, Sabina Poričanin, Tamara Zablocki in Javorka Rejc, ki prihaja občasno.

Za otroke se je šolsko leto začelo 10. septembra z informativnim oziroma roditeljskim sestankom. Pouk poteka ob sobotah od 9.00–13.10, pet šolskih ur. Delamo v dveh skupinah – starejši in mlajši, obe skupini po dve šolski uri in ena skupna, torej: mlajši od 9.00–11.30 (s pavzo 15 minut od 10.30–10.45) in starejši od 10.45–13.10 (s pavzo 10 minut 12.15–12.25 ali poljubno, odvisno od situacije).

Skupine je bilo težko razdeliti samo po starostni ravni, ker je raven znanja zelo različna, zato sem upoštevala mejno letnico (zaradi izbora tem) in nivo znanja.

Po potrebi se bo pouk izvajal tudi istočasno za vse otroke (vaje pred nastopom, aktivnosti, izleti).

Pouk z odraslimi tečajniki poteka ob četrtkih od 17.00 do 19.30, tri šolske ure, ker je skupina samih začetnikov.

Pri izvajanju pouka so novosti, sprožene predvsem s strani Ministrstva za šolstvo R Slovenije, ki zahteva resen pristop k pouku in bo zahtevalo dokazila o obiskovanju pouka. Zaradi tega sem vpeljala liste prisotnosti, na katere se morajo ob prihodu vsi vpisati. Te

liste bom skupaj s poročili o delu poslala v Slovenijo. Pogostost obiska pouka mora biti minimalno 60 %. Menim, da to ne bo težava, saj so ga do sedaj učenci redno obiskovali. Neredno obiskovanje pouka pa bo imelo posledice, kot npr. nemožna prijava na Poletno šolo ipd.

Dejavnosti so bile že od začetka novega šolskega leta 2011/12 kar pestre. Prvi dogodek je bil:

Obisk ministra R Slovenije za šolstvo in šport Igorja Lukšiča v SKD Cankar

13. septembra 2011 je bil v prostorih našega društva sestanek predstavnikov slovenskih društev z ministrom Lukšičem. Sestanka so se udeležili: Alen Debeljak iz Viteza, Alojz Vrhovnik iz Breze, Jožef Springer iz Kaknja, Darko in Mirna Mijatović iz Banja Luke ter predstavniki našega društva iz Sarajeva, in sicer Sanja Bogdanović, Melita Osmanagić in Dina Maksumić. Na sestanku je bil prisoten tudi slovenski veleposlanik v BiH Andrej Grasselli. Glavna tema sestanka je bilo šolstvo in s tem povezan tečaj slovenskega jezika, dopolnilni pouk slovenskega jezika za otroke in možnosti za odprtje lektorata za slovenski jezik v Banja Luki in Sarajevu. Predstavniki društev so o tem predstavili svoja mnenja, prav tako minister. Dina Maksumić in Melita Osmanagić sta predstavili srečanje otrok dopolnilnega pouka v BiH in Poletno šolo slovenskega jezika v Sloveniji. Oba, minister in veleposlanik, sta bila mnenja, da so to dobri projekti, ki bi jih bilo potrebno nadaljevati v naslednjih letih. Delovni sestanek je bil zaključen z novico, da se bo dopolnilni pouk slovenskega jezika začel izvajati tudi v Kaknju.

Srečanje otrok s pripadniki slovenske vojske v okviru Nata in Euforja v bazi Butmir

Na pobudo polkovnika Mirana Rožanca in Melite Osmanagić smo 1. oktobra 2011 realizirali idejo o srečanju otrok dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture s pripadniki slovenske vojske v okvirju Nata in Euforja v bazi Butmir pri Sarajevu. Začetna ideja, da v bazo Butmir pridejo otroci iz Sarajeva, je dobila krila in v ta projekt smo,

ob koordinaciji Melite Osmanagić, vključili tudi otroke, ki obiskujejo pouk slovenskega jezika v Tuzli in Kaknju, kjer je to jesen zaživel pouk slovenskega jezika. Pripadniki 26. kontingenta SV v Bosni in Hercegovini so organizirali sprejem kot skupni dogodek slovenskega kontingenta, Nato poveljstva v Sarajevu in Euforja v vojaški bazi Butmir pri Sarajevu. Udeležilo se ga je 43 otrok iz Kaknja, Tuzle in Sarajeva. Srečanje se je začelo ob 10 uri. S svojo prisotnostjo so nas, poleg pripadnikov slovenske vojske, počastili nj. eksc. Andrej Grasselli, veleposlanik R Slovenije v BiH, Matija Bučar, tretji sekretar na veleposlaništvu s svojo soprogo in poveljnik baze Butmir, brigadni general Gary E. Huffman.

Prisotne je pozdravil poveljnik slovenske enote Miran Rožanec in nam zaželel dobrodošlico. Potem je prisotne nagovoril Grasselli, pohvalil otroke in starše za njihov trud pri ohranjanju slovenskega kulturnega izročila in v imenu Ministrstva za šolstvo R Slovenije izročil darila – knjige v slovenščini. Nj. eksc. Grasselli je pojasnil, da se otroci učijo slovenskega jezika poleg svojih rednih obveznosti v šoli. Pouk podpira Ministrstvo za šolstvo in šport Republike Slovenije, poglavitni podporniki pa so starši. Kljub temu, da večina otrok doma ne govori slovensko, je njihov napredek zelo viden, prizadevnost in znanje pa zavidljivo.

Ambasador je poudaril, da je zelo pomembno, da otroci izvedo čim več o Sloveniji. Tudi zato Republika Slovenija organizira redne obiske otrok v Sloveniji. Za popolnejšo predstavo otrok o Sloveniji je tokratni obisk vojaške baze in slovenskih vojakov v Sarajevu še posebej pomemben. Otroci so imeli priliko spoznati in se družiti s slovenskimi vojaki, seznanili so se z njihovim poklicem, organizacijo in s pogoji, v katerih delujejo, ter sredstvi, ki jih uporabljajo pri svojem delu.

Slovenski ambasador je izrazil zadovoljstvo, da se otroci lahko od blizu seznanijo z Natom kot organizacijo, ki varuje mir in zagotavlja varnost držav članic in temelji na spoštovanju človekovih pravic.

Na koncu je prisotne nagovoril poveljnik baze Butmir, brigadni general Gary E. Huffman. Povedal je, da je srečen, da vidi tako lepo skupino otrok in jim razložil, da Nato ni le vojaška organizacija, temveč tudi organizacija, ki združuje veliko dežel in prispeva k medsebojnemu spoznavanju različnih kultur in medsebojnemu razumevanju in toleranci.

Potem so otroci pozdravili svoje gostitelje, jim predstavili svoj pouk in jim v spomin podarili ročno izdelane razglednice. Izvedli so nekaj recitacij in zapeli slovensko pesem Slovenskega naroda sin. Na koncu so vojakom v zahvalo podarili še nekaj domačih dobrot, ki so jih pripravile njihove mamice in babice. Tako so, upamo, slovenskim fantom za hip pregnali domotožje in jim na ta način podarili kanček ljubezni.

Nato so se otroci razdelili v tri skupine in sledili programu, ki so ga pripravili slovenski vojaki.

- Predstavitev Euforja in Nata ter njihovih misij v BiH, s poudarkom na vlogi slovenske vojske in pogovor z otroki.
- Ogled celotne baze, vključno s helikopterji. Naš vodnik je bil Milan Korbar, pomagali pa so mu tudi vojaki avstrijske posadke.

c) Ogled prostorov slovenske vojske in predstavitev Slovenije (ki jo je seveda g. Lenarčič zaključil z Lendavo, svojim krajem J).

d) Kosilo v vojaški restavraciji, kjer so otroci lahko izbirali med jedmi internacionalne kuhinje (pa si je, kljub pestremu izboru, polovica postregla s pico L)

e) Druženje in program otrok.

Otroci so izvedli pester program. Slovenski fantje so se jim pridružili s pesmijo, tako da lahko rečemo, da je bila to majhna slovenska veselica, ki ji ni manjkalo niti glasbene spremljave – Ivan Milošević je igral na tamburico (Regiment po cesti gre ... hehehe), Benjamin Drijenčić pa je zaigral na trobento Na Roblek in Tišino. Med otroci in slovenski vojaki je potekala tudi sproščena in topla komunikacija. Upamo, da smo jih razveselili in jim

na ta način prinesli košček domovine.

Ob 15. uri je bilo srečanje zaključeno. S polnimi rokami daril (bilteni, značke, majice, kape, zgoščenke, ključki s slovensko glasbo) smo se odpravili domov. Otroci so bili ne samo impresionirani nad ogledom, temveč tudi ganjeni od prijaznosti gostiteljev in kar nekaj fantov je že izrazilo željo po morebitnem vojaškem poklicu.

Kot učiteljica sem zelo zadovoljna, ker so otroci dobili vpogled v novo tematsko področje, si obogatili besedni zaklad z novimi besedami, najbolj pa sem vesela tega, da so otroci spoznali, da ni nujno, da beseda vojak asocira samo na vojno in hude čase, temveč da biti vojak, pomeni tudi mir in varnost. In da so pod uniformo ljudje, v čigar prsih bije toplo in ljubeče srce.

V imenu otrok in v svojem imenu se iz srca zahvaljujem slovenskim fantom v okviru slovenske vojaške enote in jim želim, da bi za vedno ostali vojaki miru, srečni in veseli dolgo, dolgo let.

Dogodek je bil tudi medijsko pokrit. Informacija o tem dogodku pod nazivom TUDI JEZIK JE MOČ je objavljena na spletnih straneh Euforja, Nata, Ministrstva za obrambo R Slovenije in v časopisu slovenske vojske.

Jesenska delavnica

29. oktobra smo organizirali jesensko delavnico. Po pogovoru o letnih časih, o jesi, njenih barvah ter o njenih značilnostih, smo se največ pogovarjali o dobrokah, ki jih po mukotrpnom delu poljedelcev prinese jesen.

Da bi popestrili pouk in se z veseljem naučili novih besed in izrazov, smo se odločili narediti sadno kupo iz jesenskih sadežev. No, dodali smo tudi nekaj sadja, ki ne sodi k sadju iz naših krajev, toda to je samo izboljšalo delavnico, saj smo lahko primerjali več barv, oblik, okusov, značilnosti. Otroci so morali vse narediti sami – od pranja sadja, lupljenja, seklijanja, sladkanja, aranžiranja. In še pojesti so morali to, kar so pripravili!

Bilo je poučno, veselo, okusno in predvsem zdravo!

Dan reformacije

Dan reformacije je letos potekal bolj umirjeno. V Sarajevu so otroci že zelo dobro seznanjeni s pomenom tega praznika ter z delom in življenjem Primoža Trubarja, tako da smo letos v glavnem obnavljali znanje. Izpostavili smo Trubarjev vpliv na to, da beseda Slovenec zaživi oziroma postane polnopomenska.

Obisk dijakov iz Novega mesta

V jutrnjih urah 29. oktobra 2011 so nas z obiskom prenenetili dijaki z novomeške gimnazije, ki so obiskali Sarajevo, kjer sodelujejo s Prvo gimnazijo. Predstavniki SKD Cankar so dijakom iz Slovenije na kratko predstavili zgodovino društva, aktivnosti, sodelovanje s slovenskimi in drugimi društvami ter inštitucijami. V kratkem pogovoru je tudi učiteljica Melita profesorjem iz Slovenije razložila, kako na splošno deluje dopolnilni pouk v Sarajevu, Kaknju in drugod po BiH. Profesorji so izrazili zanimanje ter željo po sodelovanju, kar se bo zagotovo obneslo, glede na pestro in že tradicionalno sodelovanje z Novim mestom, natančneje z društvom za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto.

Bralna delavnica in ogled lutkovne predstave

19. novembra 2011 je na Osnovni šoli Safvet-bega Bašagića potekala Bralna delavnica, ki jo je vodila mag. Tilka Jamnik. Jamnik je strokovnjakinja s področja

mladinske književnosti in branja, ki s svojim delom spodbujevalke branja nenehno širi krog bralcev in knjige približuje otrokom in odraslim. Je podpredsednica društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, spodbujevalka družinskega branja, zagovornica predšolske bralne značke in ne nazadnje voditeljica knjižnih čajank, namenjenih babicam in dedkom.

Bralna delavnica je bila razdeljena na dva dela. Prvi del je bil namenjen otrokom in njihovim staršem, drugi pa odraslim. Odziv je bil zelo dober, posebno pri otrocih in starših, kar smo pričakovali, zato smo se tudi zbrali v učilnici omenjene šole, saj smo se bali, da bi bil lahko prostor v Društvu premajhen. Ob tej priložnosti bi se rada zahvalila OŠ Safvet-bega Bašagića za sodelovanje, še posebej pa zato, ker so nam oddali tudi dvorano za lutkovno predstavo Zrcalce, ki jo je uprizorilo lutkovno gledališče Nebo iz Kranja.

Delavnice so se udeležili otroci, ki obiskujejo dopolnilni pouk v Sarajevu in Kaknju.

Jamnik je glede na starost in znanje jezika razdelila priložnostno gradivo – Ervin Fritz: Vrane, Tone Pavček: Majnice, Tone Pavček: Pavcek.doc ter besedila iz revij Cicido in Ciciban. Pred tem smo se na kratko poklonili Tonetu Pavčku, čudovitemu pesniku, ki nas je pred kratkim zapustil.

Jamnik je na kratko predstavila Bralno značko ob njeni 50-letnici, poudarila je pomen branja na splošno in pomen družinskega branja.

Vsi so dobili nalogo, da nekaj preberejo in nato predstavijo prebrano gradivo z obrazložitvijo, zakaj je ravno to gradivo izbrano in zakaj se je bralcu dopadlo. Otroci in starši so bili zelo aktivni in so še dodatno prosili za

besedo.

Pri starejših je bil odziv nekoliko manjši, kar smo tudi pričakovali, vendar je bila delavnica vseeno zanimiva in se je zaključila v prelepem vzdušju.

Po končani delavnici so si otroci in njihovi starši ogledali zgoraj omenjeno lutkovno predstavo, ki jo je organiziral SKD Cankar v sodelovanju z OŠ Safvet-bega Bašagića. Najlepši del pa je bil vedno na koncu, ko se po končani predstavi otroci lahko poigrali z lutkami.

Mercator praznuje rojstni dan

3. decembra 2011 so otroci dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture Mercatorju za njegov enajsti rojstni dan poklonili polurni program (od 12.00 do 12.30). Kratek, a lep program, ki smo ga izvedli v Mer-

catorjevem centru na Ložionički 16, je bil namenjen tako prijateljem v Mercatorju, kot tudi vsem njegovim prijateljem in potrošnikom. Glasbeni program so sestavljal pesmi: Kekčeva pesem, Dan ljubezni, Sarajevo, I ljubavi moja, Con te partiro in A cappella. Ivan Milošević je

SKD Cankarjeva Slovenski jezik

zaigral na tamburico, Bakir Trako pa je sam zapel zadnji dve pesmi.

Vsi prisotni so program toplo pozdravili. Otroci so preživeli zelo lep dan, saj so se po nastopu udeležili še drugih dejavnosti, ki jih je Mercator pripravil za otroke. Najbolj pa so se seveda razveselili njegovih daril.

Igramo se Spoznaj Slovenijo!

Radi se igramo igrico Spoznaj Slovenijo!. Je zanimivo, je tekmovalno, se veliko nauči. Radovedneži in brihtne glav'ce uživajo ob tej

igri. Kmalu bomo morali napisati kartončke z novimi vprašanji, saj smo odgovore na obstoječa že uganili in si jih zapomnili.

Miklavževanje 2011

3. decembra 2011 ob 17. uri smo otroci dopolnilnega pouka iz Sarajeva in Kaknja ter SKD Cankar – ob podpori Mercatorjevega centra v Sarajevu, DRPD Novo mesto, slovenske Bralne značke in Frančiškanskega samostana Bistrik v Sarajevu – v prostorih Frančiškanskega samostana na Bistriku priredili miklavževanje. Namenjen je bil otrokom, tistim, ki se bodo nekoč pridružili pouku, in vsem tistim, ki se veselijo tega praznika.

Ob tej priložnosti smo prikazali igro s petjem Miklavž za vse čase, ki jo je po original-

nem scenariju Franca Juvana priredila Melita Osmanagić. Trudili smo se pripraviti pestro igrico, obogateno s pesmimi, veselo in poučno. Otroci so se zelo potrudili, pripravljali kostume, pisali pisma Miklavžu in izdelali priložnostne risbe.

Zagotovo so vsi vredni vsake pohvale, toda moram povedati, da je bil zvezda večera Irnes Biščo iz Kaknja, ki je profesionalno in enkratno odigral vlogo Luciferja. Čestitke! In hvala Lejni za angelska krila!

Sveti Miklavž nas že na začetku decembra popelje v praznično in toplo vzdušje, ki vlada zadnjemu mesecu leta. Predvsem pa je to družinski praznik, ki so ga še posebej veseli otroci. Tisti, ki imamo v sebi še malo otroškega duha, pa tudi ne zaostajamo v veseljem pričakovanju. Lepo je ohranjati tradicijo, ki neguje najlepše vrednote – človekoljubnost, dobroto, nesebičnost, vse, kar nam pustil v izročilo Miklavž, ki je bil svoj čas (približno 1800 let nazaj v naši zgodovini) škof.

Kako pa je nastal ta običaj, imenovan praznik sv. Miklavža? V svojem življenju so ga vsi poznali kot dobrega človeka. Nekoč so tri mlada dekleta živela v oblasti svojega grofa, kjer so zelo trpele. Želele so se poročiti, a se niso mogle, ker niso imele dote. Nihče pa ne ve, kdo je grofu napisal pismo, v katerem prosi za pomoč za ta tri dekleta. Ta neznanec je v noči s 5. na 6. december prinesel tri kepe zlata, ki so skozi dimnik padle v nogavice. S tem jim je zagotovil poroko. Od takrat so jabolka, cekini, nogavice in šibe za poredne simboli miklavževanja. Pravijo, da Miklavž na večer pred svojim godom, ki ga ima 6. decembra, kar naprej hodi naokrog in otrokom prinaša darove. Vendar samo pridnim! Tiste, ki so bili čez leto poredni, pa prepusti kazni svojih spremjevalcev parkeljnov in jih namesto darila na okenski polici največkrat pričaka leskova šiba.

In to koledarsko leto se je zaključilo z božično-novotletnim druženjem

December je res vesel mesec, prepoln prelepih praznikov. Miklavževanje je ravno dobro minilo, pa so pred vrti že božično-novotletni prazniki (pa tudi „tepežkanje“!). Za nas je vsak praznik pobuda, da se še bolj medsebojno približamo, da ustvarimo vzdušje skupnega prizadovanja, da se naučimo o šegah in običajih na Slovenskem. Torej, prazniki so tudi pobuda, da se več naučimo in da več delamo. Naučimo se o običajih, naučimo se voščiti in izražati čustva in dobre želje, naučimo se peti in razumeti priložnostne pesmi in poezijo. Tokrat smo se naučili peti v slovenščini Sveti noč, Zvončki pojejo, Kaj delajo živali pozimi in kar nekaj veselih ljudskih pesmi.

Voščilnic, ki smo jih narisali in napisali, nismo odnesli domov, temveč smo jih po sistemu loterije (žrebali smo papirčke s skritimi imeni sošolcev) podarili drug drugemu, prebrali napisano besedilo in drug drugemu zaželeti vse najboljše v prihajajočem novem letu 2012. Ob skromno pogrnjeni mizi smo tudi zapeli in se smeiali. Vsem otrokom, staršem in vsem prijateljem želimo uspešno in srečno novo leto 2012!

Takole, to se je dogajalo v letu 2011, v letu 2012 pa nas zagotovo čakajo novi izzivi, nove naloge, nova znanja in nova veselja. Dovolite mi, da tale pregled zaključim z verzi pred kratkim umrlega velikana slovenske poezije Toneta Pavčka, s katerimi vas prisrčno pozdravljam in se zahvaljujem za vaš čas in pozornost. Podaj naprej---lepo besedo!

Melita OSMANAGIĆ

Drobčinice

Treba je mnogo preprostih besed kakor KRUH, LJUBEZEN, DOBROTA,
da ne bi slepi v temi na križpotjih zašli s pravega pota.

Na svetu si, da gledaš SONCE.
Na svetu si, da greš za SONCEM.
Na svetu si, da sam SI SONCE
in da s sveta odganjaš – SENCE.

Nobena pot ni ravna,
nobena pot ni revna,
a vsaka je zahtevna
in tvoja ena sama – GLAVNA.

Toplo je sonce, topla jopica,
topla prijazna beseda,
a najbolj topla deklica,
ko me s srcem pogleda.

Vse bolnišnice so nezdravo bele
z vonjem po potu in jodu,
a vse porodnišnice vesele,
kljub otroškemu joku.

Človek ne dozori do svojega
do svojega obraza
brez smeha in čenčarij
in ne brez poraza.

Sonce je dolžno, da sveti nam,
otrok, da pomaga očetu,
a edina dolžnost naših mam je ta,
da so dolgo na svetu.

Tisoč in tisoč zvezd je nad nami,
tisoč in tisoč zvez med nami,
da gre po svetu – rama ob rami –
svetloba z nami.

Vse teče, teče in se stiša v tišino. Samo hiša v kateri duh biva je nemlinjiva.

USPEŠNI NASTOPI PEVSKEGA ZBORA

Naš pevski zbor Camerata Slovenica je v sezoni od septembra 2010 do konca junija 2011 imel več uspešnih nastopov, za kar ima največjo zaslugo naša dirigentka, prof. Melita Čičić, ki je zbor zelo uspešno pripravljala na nastope. V petje samo pa je vgradila več temperamenta in veselosti. Pomembno je tudi to, da zbor še vedno prepeva večinoma slovenske ljudske pesmi.

Na vsakem našem nastopu smo se odlično izkazali in nagrajeni smo bili z bučnim aplavzom prisotnih poslušalcev. Tudi številni novinarji so si žeeli intervjujev z nami in vsakokrat smo se dogovarjali za sodelovanje in izmenjavo nastopov z nekaterimi zbori iz Slovenije in s Hrvaške.

Torej, kateri so bili naši uspešni nastopi?

Zvrstili so se takole: v septembru 2010 smo v Banja Luki nastopili na skupnem koncertu nacionalnih manjšin v Banskih dvorih. Nastopili sta zbor iz Slovenije in s Hrvaške, domači zbor Davorin Jenko ter Camerata Slovenica.

Sledil je nastop v EUFOR-jevi bazi v Butmiru ob dnevu samostojnosti, kamor

nas je povabil contingent slovenske vojske. Naše petje je bilo sprejeto z velikim navdušenjem.

V letu 2011 smo že tretjič nastopili na 42. taboru slovenskih zborov v Šentvidu pri Stični v Sloveniji. Vsakemu zboru ta nastop mnogo pomeni, saj to ni le nastop, ampak tudi prikaz kvalitete petja in izbor pesmi za dodatni koncert na predvečer. Za naše društvo in zbor pa pomeni tudi dogovarjanje za medsebojno sodelovanje, npr. z društvom Reke, iz Zagreba, Srbije in nekaterimi zbori iz Slovenije. Na taboru je nastop več kot 2500 pevcev sicer motil dež, vendar ni pokvaril razpoloženja in svečanega vzdušja. Dogodek, ki je obenem tudi krajevni praznik, je snemala in prenašala slovenska televizija.

V Sarajevu smo imeli ob dnevu državnosti zaključni koncert v čudovitem ambientu Bošnjačkega instituta. Polna dvorana je bila navdušena nad nastopom. Za še bolj svečano vzdušje je poskrbel sekstet klasičnih harmonik prof. Melite Čičić, ki je igral skladbe Rossinija, Bruccija, Piazolle

in Goetza. Štirje harmonikarji so obenem člani našega pevskega zbora. Prisrčne čestitke je dirigentka sprejela od g. Valentina Inzka, visokega predstavnika OHR-a v BiH, ki je bil tudi na koncertu.

Omeniti moram še, da nas je povabil v svojo rezidenco tudi nj. eksc. Andrej Grasselli, ki je priredil sprejem za tuje diplomate ob dnevnu državnosti, da bi tam zapeli slovensko himno.

Posebno priznanje pa je pomenilo povabilo Slovenske izseljenske matice na nastop ob srečanju slovenskih izseljencev in na proslavi 20. obletnice samostojnosti 2. julija v Ljubljani. Nastopili smo na Pogačarjevem trgu s polurnim koncertom samih znanih slovenskih pesmi.

Naše potovanje do Ljubljane je trajalo skoraj ves dan, zato smo bili pošteno utrujeni. Vendar smo svoj program odpeli z žarom, ki ga zboru zna vdihniti naša dirigentka. Poslušalo nas je veliko mimoidočih in naših izseljencev, pa tudi minister dr. Boštjan Žekš in premier Borut Pahor. Tiste dni je bila Ljubljana polna slovenskih rojakov z vsega sveta: Argentine, Avstralije, Čila, Kanade, Nemčije in od drugod. Prišli so s svojimi folklornimi skupinami, pevskimi zbori in tudi stojnicami, na katerih so predstavljali izdelke domače obrti. Posebno ganljivo je bilo poslušati mlade iz Argentine, ki še vedno govorijo izredno lepo slovenščino.

V septembru 2011 smo po poletnem premoru ponovno začeli z vajami in že 10. je zbor kot gost nastopil na koncertu Društva upokojencev iz Mirne na Dolenjskem pod naslovom Pozdrav Mirne Sarajevo.

V začetku oktobra smo se odpravili na 8. festival kulturne ustvarjalnosti nacionalnih manjšin v Banja Luko. Ponovno je bil naš nastop zelo zapažen in vsi so se čudili, kako smo mogli ljudsko pesmico Marko skače zapeti v tako zahtevni priredbi. Je pač tako, da naša dirigentka Melita menda še iz kamna iztisne nepozabno melodijo.

Kasneje pa smo in še vedno pridno vadimo, ker nas čakajo novi in novi nastopi, po vsej verjetnosti na kakšnem božičnem koncertu, pa ponovno v Butmiru in povsod, kamor nas bodo povabili. Predstavili bomo nove pesmi, vadimo pa tudi že za četrti tabor v letu 2012 v Stični.

Večina naših nastopov je uvrščena v program aktivnosti SKD Cankar, je pa tudi veliko nenačrtovanih. Posebej moram pohvaliti tudi to, da je kar četrtina pevcev

zelo mladih, kar daje zboru novo svežino in kvalitetno.

Za konec naj povem, da je zbor pod vodstvom sedanje dirigentke Melite izredno napredoval in upamo, da nas bo še dolgo vodila v nove in nove uspehe.

Toni A. Skočir

Savez slovenskih društava u BiH „Evropa zdaj“

Sve bolja saradnja

Tri sastanka koliko je Savez u 2011. godini održao je i malo i mnogo. Komunikacija je kvalitetnija nego godinu ranije, mada još uvijek ne na zadovoljavajuće nivou - kontakti bi trebali da budu redovniji i spontani, a ne uvijek inicirani posebnim razlogom

Sastanci su održavani u Tuzli, Brezi i Sarajevu i uglavnom su prisustvovali svi članovi, a uvijek su tu i nama dragi gosti iz Republike Slovenije: Andrej Grasselli, veleposlanik Republike Slovenije v BiH, Aleš Selan, Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, viši savjetnik II ili Matija Bučar, ataše za kulturu, Veleposlaništvo Republike Slovenije v BiH.

Sastanci su mjesto gdje ne samo da se dogovaramo nego i izmjenjujemo iskustva. Razgovaralo se o onome što je urađeno u 2010. godini u Savezu i Eurouradu. Ana Kunjadić je obavijestila prisutne o radu Eurourada. Ocijenjeno je da su manje više prevaziđene muke osnivanja. Najviše se razgovaralo o projektima.

Ova godina je po mnogo čemu prva: susreti djece organizovani su u okviru Saveza – nosilac poslova bila je Banjaluka, a prvi put ove godine je organizovano i kampovanje djece – nosilac poslova bio je Prijedor. Oba projekta su s uspjehom izvedena i taborovanje djece postaje tradicionalno. Nosioci projekata su istakli i dobra i loša iskustva vezana za organizaciju pomažući tako organizatorima ovih susreta u 2012. godini : Prijedor- Susreti škola i Kakanj - Kampovanje djece. Obzirom da je Savez ispunio potrebnu

godinu postojanja, da bi mogao aplicirati za druge projekte, uključio se i u tu aktivnost. Pet projekata je predato ispred Saveza – tri prema Sloveniji i dva prema USA ambasadi.

Kako je ove godine konkurs za dodjelu sredstava izašao ranije nego prijašnjih godina pri svakom susretu razgovaralo se najviše o projektima koje su predložili i pojedina društva i Savez.

Sa radom je počela škola slovenskog jezika za djecu u Kaknju u kojoj je predavač Melita Osmanagić, učiteljica iz Sarajeva.

I Vitez – odnosno Busovača je izrazila želju za uljučenje u te planove osnivanja škole slovenskog jezika, ali se nije mogao iznači kvalitetan termin koji bi odgovarao svima i to je ostala obaveza ubuduće da se nađe način kako uključiti i Vitez i Zenicu.

Iduće godine još jedan projekat će biti na nivou Saveza, riječ je o Smotri horova - nosilac posla će biti Tuzla.

O IPA projektima je razgovarano u svjetlu teškog nalaženja partnera u susjednim državama i Evropskoj uniji, te obimnosti i kompleksnosti poslova vezanih za te konkurse, ali je jasno da se na tome uz sve prepreke treba istrajati.

Savez je podržao produženje mandata Mariji Grbić u Vijeću nacionalnih manjina BiH.

Važno je na kraju ponoviti da su zadaci i plan za 2011. godinu ostvareni, da se konkurisalo na značajan broj projekata, te da je Savez počeo polako da zaživljava i dobija svoje konture. Još uvijek se treba poraditi na međusobnoj komunikaciji, jer je ona i uslov kvalitetnog ispunjavanja preuzetih obaveza.

Sanja Bogdanović, predsjednica Saveza

Savez slovenskih društava u BiH „Evropa zdaj“

Vijeće nacionalnih manjina Federacije BiH

Još uvijek neriješeno

Imena članova Vijeća nacionalnih manjina pri Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine objavljeni su u Službenom listu FBiH, broj: 79/09 sredinom decembra 2009. godine, nakon Odluke o osnivanju članova Vijeća koju je donio Parlament FBiH na sjednici Predstavničkog doma od 17. 1. 2009. godine i sjednici Doma naroda od 3. 12. 2009. godine.

Ukupno, od trenutka objavljivanja u Službenom listu do danas održano je 15 sjednica, a od toga u 2010. godini sedam.

Konstituirajuća sjednica, odnosno prva zvanična sjednica, održana je 15. 2. 2010. godine, bez prisustva predstavnika Roma, na kojoj su izabrani predsjedavajuća Sanja Bogdanović i dvije zamjenice, te članovi komisija i predstavnici u parlamentarnim komisijama.

Nažalost od osnivanja do danas Vijeće se uglavnom bavilo samo sobom, jer Zakonom o pravima nacionalnih manjina FBiH predviđeno je da Parlament FBiH obezbijedi uslove rada Vijeću, a to nikada nije urađeno. Naime riječ je o obezbjeđivanju prostora, osobe koja će biti podrška radu Vijeća, budžet Vijeća i davanje saglasnosti u domovima Parlamenta FBiH i dokumenta, tačnije Statut i Poslovnik o radu.

U ljeto ove godine dodijeljene su prostorije Vijeću i to je sve što je Parlament od

zakonskih uslova ispunio. Sve to je velika prepreka ispunjavanju osnovnih funkcija Vijeća kao savjetodavnog tijela Federalnog parlamenta.

Ipak je Vijeće u skladu sa mogućnostima radio i predstavnici su uglavnom prisustvovali na okruglim stolovima, konferencijama, susretima, simpozijima i savjetovanjima vezanim za položaj i prava nacionalnih manjina, a uz pomoć USAID-a je i organizovalo javnu raspravu sa željom da parlamentarce i širu javnost upoznajemo sa problemima koji se ne rješavaju, a što je zapravo slika kako se država odnosi prema nacionalnim manjinama uopšte.

Pozitivno je da je Predsjednica Vijeća nacionalnih manjina Tuzlanskog kantona izabrana Dragica Tešić koja je po nacionalnosti Slovenka, a za člana Vijeća nacionalnih manjina Kantona Sarajevo izabran je naš član Davor Majstorović.

*Sanja Bogdanović, predsjedavajuća
Vijeća nacionalnih manjina FBiH*

Vijeće nacionalnih manjina BiH

Cilj – poboljšati status

Parlamentarna skupština BiH je Odlukom o osnivanju Vijeća nacionalnih manjina osnovala Vijeće nacionalnih manjina Bosne i Hercegovine, kao posebno savjetodavno tijelo Parlamentarne skupštine BiH koje broji 12 članova.

Vijeće daje mišljenja, savjete i prijedloge PSBiH o pitanjima koja se tiču prava, položaja i interesa nacionalnih manjina u BiH. Ono može delegirati stručnjake kada ustavnopravna komisija jednog od domova ili Zajednička komisija za ljudska prava, prava djeteta, mlade, imigraciju, izbjeglice, azil i etiku PSBiH raspravlja o pravima, položaju i interesima nacionalnih manjina.

Na konstituirajućoj sjednici, održanoj 23. 4. 2008. godine, izabrani su predsjedavajući, kao i prvi i drugi zamjenik predsjedavajućeg Vijeća nacionalnih manjina BiH. Predsjedavajući je predstavnik romske nacionalne manjine Nedžad Jusić, prvi zamjenik predsjedavajućeg je predstavnica slovenske nacionalne manjine Marija Grbić i drugi zamjenik je predstavnica makedonske nacionalne manjine Vasilija Ibrahimagić. Osim njih, u Vijeću nacionalnih manjina BiH još su i predstavnici: Albanaca - Halil Bicaj; Jevreja - Jakob Finci; Turaka – Hakan Varan, Italijana - Tihomir Knežiček; Poljaka - Darko Kovč; Mađara - Irena Milivojević; Ukrajinaca – Andrija Svatok; Crnogoraca – Hidajeta Redžić i i Neđeljko Tomašević i Čehinja Jovanka Manzalović Šalaka .

Vijeće nacionalnih manjina BiH je od aprila 2008. do kraja decembra 2011. godine održalo 19 sjednica.

Aktivnosti Vijeća

- Monitoring provedbe Akcionog plana o obrazovnim potrebama Roma i ostalih nacionalnih manjina u BiH.

Monitoring je pokazao raznolikosti u stepenu realizacije Akcionog plana kojeg provode odgovorni subjekti, ali i različit stepen odgovornosti i zrelosti nadležnih institucija.

Iako su sve posjete uredno i na vrijeme dogovorene sa nadležnim institucijama, predstavnici Vijeća nisu imali priliku razgovarati niti sa jednim resornim ministrom na bilo kojem nivou vlasti u BiH. U svim slučajevima, delegacija Vijeća je za sugovornike imala osobe koje su uglavnom pomoćnici ministra ili šefovi odsjeka u čijoj nadležnosti je obrazovanje.

Vijeće nacionalnih manjina predložilo je PSBiH da pismeno upozori nadležne institucije da rade na realizaciji ciljeva iz Akcionog plana, kako bi BiH što kvalitetnije odgovorila na obaveze koje je preuzeila potpisivanjem Konvencije o pravima nacionalnih manjina Europske unije.

- Prijedlog Amandmana na Ustav BiH.

Na zajedničkom sastanku Vijeća BiH sa Vijećem nacionalnih manjina Federacije BiH i Savjetom nacionalnih manjina Republike Srpske, utvrđen je Prijedlog Amandmana na Ustav BiH, koji je dostavljen Radnoj grupi Vijeća ministara BiH za provođenje Akcionog plana za izvršenje presude Evropskog suda za ljudska prava u Strazburu. Prijedlog je dat na razmatranje i usvajanje, s obzirom da u skladu sa poslovnicima domova PSBiH Vijeće nacionalnih manjina nije ovlašteni predlagач.

- Memorandum o saradnji Vijeća nacionalnih manjina BiH i domaćih i međunarodnih organizacija.

Predmet i cilj zaključenja Memoranduma o saradnji su potreba za promocijom prava nacionalnih manjina u BiH; neophodnost da se osigura učešće nacionalnih manjina u

javnom životu, medijima, političkim strankama i lokalnim zajednicama; uspostavljanje ravnopravnosti nacionalnih manjina u procesima donošenja odluka; te promocija prava, položaja i interesa nacionalnih manjina i pružanje podrške udruženjima nacionalnih manjina na institucionalnom jačanju.

-Prijedlog za imenovanje članova Vijeća u radne grupe za izradu Strategije za rješavanje problema nacionalnih manjina.

Prijedlog i zaključak da u svakoj radnoj grupi za izradu strategije za rješavanje problema nacionalnih manjina bude jedan član Vijeća nacionalnih manjina BiH, a da će se na sjednici Upravnog odbora Ministarstava za ljudska prava i OSCE-a utvrditi ostali članovi u predloženim grupama. Prijedlog je dat od strane Vijeća nacionalnih manjina BiH.

-Kao Vijeće nacionalnih manjina posjetili smo Republike Hrvatsku i Srbiju, upoznali se sa njihovim radom i pozitivna iskustva iz okruženja. Ćemo pokušati preuzeti i kod nas primijeniti.

-Sarađujemo sa ostalim vijećima, lokalnim udruženjima u BiH i nakon analize o potrebljanim i problemima nacionalnih manjina prijedlog će ići direktno Parlamentu BiH na usvajanje. Na taj način planiramo otvoriti programe i budžetske linije za poboljšanje života nacionalnih manjina.

Sve nacionalne manjine u BiH nemaju iste potrebe. Određene nacionalne manjine se bore za nadgradnju (očuvanjem kulture, jezika, tradicije), dok se Romi bore za osnovna ljudska prava. Tako su prioriteti i programi za određene nacionalne manjine različiti, ali u jednom se svi slažu, a to je poboljšanje položaja u kontekstu problema s kojima se suočavaju. Cilj je da zajednički djelujemo kao tim. Istovremeno, aktivno ćemo učestvovati u kreiranju budućeg Ustava BiH.

Pokušat ćemo djelovati da nacionalne manjine dobiju mjesto u Ustavu BiH, a samim tim i da se poboljša Izborni zakon koji regulira učešće nacionalnih manjina na svim nivoima.

Članovi Vijeća nacionalnih manjina na svim nivoima u BiH imaju potrebu za unapređenjem efikasnosti svog rada u poznavanju zakonodavne regulative koja tretira pitanja nacionalnih manjina i njihove međusobne saradnje.

Marija GRBIĆ

»Stari Sarajevčani«

Danes v Sarajevu redko srečaš človeka, čigar družina bi v mestu živela že vsaj tri generacije. Če že naletite nanj, je prav mogoče, da je ta »stari Sarajevčan« po poreklu prav Slovenec ... Posledica zgodovine je, da je »starih Sarajevčanov« vedno manj, saj je vojna v vsaki od generacij spodbujala številne selitve. Sem ena izmed redkih, ki še hrani »družinski spomin« na sarajevske dogodke iz časa pred prvo svetovno vojno. V teh spominih so ohranjeni številni zgodovinski dogodki – atentat na Franca Ferdinanda, bombardiranja in lakota med drugo svetovno vojno – sama pa bi jim na koncu dodala lasten spomin na še eno vojno v Sarajevu in si za vedno zapomnila življenje v obleganem mestu.

Testeni

Ne vem, kako sta se moja babica Frančiška Štemberger (Jelšane 1892 – Sarajevo 1960) in dedek Andrej Testen (Hoje, Kanal (Goriško) 1872 – Sarajevo 1944) spoznala, toda govorilo se je, da babičina družina ni bila preveč zadovoljna z njeno izbiro. Dedek je bil starejši in žandar, babičina družina pa je posedovala posest. Ne poznam pravega razloga, zakaj so Italijani dedka Andreja zaprli, ampak ko so ga, ga niso tepli, temveč je moral popiti toliko ricinusa, da si je trebušne krče za vedno zapomnil. Po tem nesrečnem dogodku je zapustil Slovensko primorje, babica Frančiška pa z njim. Ko gledam fotografije mladega žandarmerijskega narednika, tako pokončnega in ponosnega, si težko predstavljam tako ponižanje. Ricinus je oče pogosto omenjal kot primer, kako zvito je okupator ravnal z lokalnim prebivalstvom.

Sarajevo

foto Tatomir.

Dedek je nato služboval na Reki, v Benkovcu pa tudi v Herceg Novem. Testeni so prišli v Sarajevo približno leta 1925. Takrat je bil dedek že upokojen in se je zavedal težav s pljuči. Menda je bilo Sarajevo takrat »klimatsko zdravilišče« – za življenje zelo zdravo mesto. To je gotovo držalo, saj se je moj oče rodil leta 1932, ko je bilo dedku 54, babici pa 40 let. Na družinski fotografiji, na kateri je moj oče star šele dve leti, so njegovi starši videti kot njegovi stari starši.

Testeni so v Sarajevu preživiljali težke čase. Očetov starejši brat Slavko je umrl šest let pred rojstvom mojega očeta. Fant je imel šele devet let in je navadno nosil suknjič in kratke hlačke, čevlje, metuljčka ... obiskoval je zasebne ure glasbenega pouka in s seboj nosil violino. Vse to je tako motilo njegove vrstnike, da so ga nekega zimskega dne pretepli, ko se je vračal od pouka domov. Dobil je pljučnico in se ni pozdravil; po nekaj mesecih je leta 1926 umrl. To pa še ni bil konec nesreče. Takrat so bile januarja zime tako hude, da je Miljacka zaledenela in so se otroci in mladi na njej drsalni. Komaj dve leti po bratovi smrti je Angela Testen odšla z družbo, s katero se je spoprijateljila v šoli, na drsališče na Bentbaši. Žal pa se je led pod njo udrl in padla je v ledeno vodo. Izvlekli so jo, jo posušili, kolikor se je dalo, vendar se je na poti domov hudo prehladila. Prav tako kot brat je umrla zaradi pljučnice in to v 14. letu starosti.

Čeprav je bil dedek upokojeni policaj, je dodatno služil z vodenjem poslovnih knjig za nekatere židovske trgovce na Baščaršiji. Privoščil si je najem velikega stanovanja v ulici Skenderije, kjer z mamo živim še danes.

Babica Francka je bolj vztrajno vzdrževala stike s svojo družino. Danes je moja zbirka družinskih fotografij popolnejša kot tista mojih sorodnikov v Sloveniji, saj so babici njene sestre pošiljale fotografije s porok, obhajil, krstov ipd. Mi se že desetletja nismo nikamor selili in smo vedno skrbno hranili spomine, ki so v družinah, ki živijo daleč druga od druge, še vrednejše kot v družinah, ki živijo skupaj.

Ulrichovi

Mamin oče Aloiz-Lojze-Vjekoslav Ulrich je prišel v Sarajevo kot otrok. Rodil se je v Zenici leta 1901, takrat industrijskem središču v Bosni. Tja je njegov oče Ludovik Ulrich (Celje 1872 – Sarajevo 1943) skupaj s svojo ženo Ano Lenardon (Nova Gorica 1877 – Rijeka 1965) okrog leta 1900 prišel iz Celja delat v obrat tamkajšnje lesne industrije. Pravijo, da je končal politehniko v Pešti.

V Zenici se je rodil samo moj dedek Aloiz-Vjekoslav, medtem ko so njegov brat Pavel ter sestri Amalija in Olga rojeni v Sarajevu, kjer je pozneje, najbrž leta 1905, Ludovik dobil novo službo in se tja preselil z družino. Pravijo, da je opazoval bosansko naravo in popisoval rastline, pa tudi, da je nadziral delo pri gradnji gozdne proge Glavatičeve – Konjic. Najprej so živel v starem delu Sarajeva, v Karpuzovi ulici, nato pa na Alifakovcu, kjer je tudi posneta družinska fotografija iz leta 1927. (Moja babica Marica drži v naročju mojega strica, dedek Aloiz pa se nadvse skrbniško sklanja nadnj.)

Prav ta dojenček na fotografiji, mamin brat »Lujo«, imenovan po svojem dedku, nam je, ko smo bili še otroci, pripovedoval, da se spominja meč z vgraviranim posvetilom Franca Jožefa, ki ga je imel stari dedek. To naj bi bilo, po nje-

govem, carjevo osebno darilo najboljšemu študentu v generaciji – našemu Ludoviku. Žal pa resnice nikoli ne bom ugotovila, saj pravijo, da so meč med drugo svetovno vojno zamenjali za hrano, kot tudi marsikateri drugi družinski predmet.

Stric Lujo nam je pripovedoval še eno zgodbo, ki sem si jo dobro zapomnila. Moj pradedek Ludovik in prapradedek Karlo sta bila med njegovim otroštvom oba že upokojenca in sta ponavadi skupaj hodila na pošto po pokojnino, pri vračanju pa sta se redno ustavila v kakšni gostilni in tam spila malo vina. Enkrat sta se po vrtniti domov hudo skregala, pradedek se je celo razjokal in kričal na svojega očeta: »Zlomili ste mi jo! Mojo trobento!« Popito vince ga je namreč vrnilo daleč v otroštvo in spomnil se je, kako mu je njegov oče na nekem sejmu kupil trobento, ki je bil zelo vesel. Tekal je naokrog in trobil. Večkrat so ga opomnili, naj neha, toda bil je tako srečen, da jih sploh ni slišal. Ob koncu dneva je njegov oče izgubil potrpljenje, začel vpiti nanj, mu vzel trobento in jo zlomil. Kadar koli se spomnim te zgodbe, ne vem, ali bi se smejala prepiru dveh dedkov ali pa obžalovala otroka v starem dedku Ludoviku, ki je bil nekoč tako razočaran, da si je izgubo igrače zapomnil za celo življenje!

Ta zgodba, ki so nam jo vedno pripovedovali v slovenščini, mi je hkrati spodbujala zavest o poreklu in razlagala za naše okolje nenavadno družinsko vikanje. Ta odnos se je v družini obdržal v tej meri, da tete in strice še danes vikamo.

Ulrichovi so sicer družina, ki je zelo rada negovala družinske »pravljice«. Med najmočnejšimi in najbolj priljubljenimi je bila pravljica o tem, da so prav oni potomci celjskih grofov. S tem že nekaj generacij impresioniramo tiste, ki so, pa tudi tiste, ki niso slišali za Ulrika Celjskega.

Moj dedek Aloiz-Vjekoslav Ulrich ni postal inženir tako kakor njegov oče. Obiskoval je Srednjo tehnično šolo v Sarajevu in nato delal kot gradbeni podjetnik. To gotovo ni bil pravi poklic zanj, saj je bil pesnik, rad je tudi risal; oboje, tako pisanje kot risanje, mu je šlo zelo dobro od rok. Babico Melito-Marico Čokrlić (Slavonska Požega 1902 – Sarajevo 1964) je spoznal prek nekega književnega časopisa. Takrat je babica delala v knjigarni v Vukovarju in je v časopisu pod imenom »Vragolanka« objavila oglas, da zbira »anciz-kartice« in bi si rada dopisovala. Dedek se ji je oglasil kot »Lucifer«. Izmenjala sta si precej dopisnic, ki jih še zmeraj skrbno hrani, nekatere je dedek tudi sam narisal. Potem pa je dedek odšel v Vukovar, da bi jo spoznal. Vse drugo je zgodovina ... Moja pogumna in napredna babica je potem prišla z njim v Sarajevo.

Kot sem že omenila, so Ulrichovi veliko let stanovali v Karpuzovi ulici, potem pa so se preselili najprej na Alifakovac, potem pa na Ferhadijo. V tem času so imeli tudi »vikendico« na hribu Mojstirovo, kamor so hodili na izlete in tudi na lov. Na tem hribu je danes stanovanjsko naselje.

Dedek in njegov brat sta poskušala odpreti obrtno dejavnost za izdelavo lesenega pohištva. Ukvajala sta se tudi s fotografijo in si sama pripravila oglas s fotografijami izdelkov in z njihovim opisom, nanje pa sta pritisnila žig podjetja: »Dubokorez i dr-vokiparija braće Ulrih, Sarajevo«. Zdi se, da jima ni šlo preveč dobro, saj sta po kratkem času idejo opustila; v družini je za spomin ostalo le nekaj iz lesa izrezljanih okvirjev za slike.

Dedkov brat Pavel je nadaljeval z lesorezom, njun bratranec Štefi je odprl fotografsko delavnico »Foto-Šport« na mestu, kjer je pozneje stala znana slaščičarna »Oloman«, dedek Aloiz pa je odprl grad-

beno obrt. Ko je dobil delo pri gradnji ceste Sušak–Bakar–Bakarac na Hrváškem, se je odpravil na teren, družina pa je ostala v Sarajevu. Čas je mineval in babica Marica je postala ljubosumna. Poleti se je za njim odpravila s tremi otroki, ki so nato dve šolski leti obiskovali šolo na Reki. Dedkovi starši so ostali v Sarajevu in skrbeli za najstarejšega otroka, Eduarda, ki je bil v tem času najstnik. Tako se je zgodilo, da se je moja mati Marija-Đurdica leta 1940 kot najmlajši otrok rodila na Reki, na Hrváškem, medtem ko so bili vsi drugi otroci rojeni v Sarajevu.

Ko je dedek končal delo na Reki, so se vsi skupaj s težavo vrnili v Sarajevo, saj se je približevala vojna. Dedek je nadaljeval z gradbeno obrtjo. Še danes v ulici Hamdije Kreševljakovića stoji hiša, ki so mi jo kot otroku pokazali, in naj bi bila ena od mnogih, ki jih je projektiral dedek, zgradilo pa njegovo podjetje.

Družini med drugo svetovno vojno

Med drugo svetovno vojno Aloizu Ulrichu ni bilo treba oditi na fronto, ni pa imel veliko dela. Občasno, kadar je sklenil kakšno dobro pogodbo, se je tega do te mere razveselil, da je menda v svoji priljubljeni kavarni »Aeroplan« na Baščarsiji zaslужek že vnaprej zapil. Kadar je veliko popil, je preveč govoril. Nekajkrat so ga morali prijatelji reševati pred ustaškimi reakcijami na njegove kritike, izrečene v opitem stanju. Veljal je za komunista, čeprav član partije zagotovo ni bil.

Paradoksalno je, da je na koncu vojne zbežal prav pred partizani, ker so ga nekateri v kavarni prepričali, da ga bodo ti zaradi njegovega »nemškega« priimka takoj ubili. Nekega dne je pritekel domov zelo razburjen, povedal babici, da mora iti, vzel s seboj rapidografe, njegov edini »alat«, in izginil. Pridružil se je Hrvatom, ki so zapuščali mesto, in zapustil ženo s petimi otroki. Od takrat ga nihče od domačih ni več videl.

Družinske pravljice ponujajo več variant, vse pa so brez dokazov: da je prezivel in znorel; da je prav on še veliko let pošiljal nepopolno naslovljene pakete svojim otrokom; da je končal v »Blajburgu« in – kar je še najbolj verjetno, saj smo za to slišali od vojaškega inšpekторja – da je končal že na Ilidži, ko so ga nekateri od tistih, ki jih je nekoč provociral v kavarni, zagledali v svojih vrstah. Tako si je moja mati svojega očeta komaj zapomnila.

Tudi moj oče Anton-Tonček Testen (Sarajevo 1932 – 1999) je zgodaj izgubil očeta. Dedek Andrej je dolgo bolehal in je med drugo svetovno vojno umrl za rakom na požiralniku, ko je bilo očetu 12 let. Oče si je te čase zapomnil po prvih cigaretah, nevarnih igrah z orožjem in po tem, da so rezbarjeno pohištvo iz ene od sob zamenjali za vrečko moke.

Po drugi svetovni vojni

Ulrichovi so morali stanovanje v ulici Ferhadija po dedkovem odhodu zapustiti, ker ga je potreboval eden od tedanjih funkcionarjev. Babica je dolgo iskala primeren prostor in našla majhno podstrešno stanovanje poleg židovske občine, kjer danes stoji stanovanjska stavba

»Papagajka«. Na srečo je bila babica za tisti čas precej izobražena in se je, ne oziraje se na neroden položaj zaradi izginotja svojega moža, zaposlila kot vodja finančnega oddelka v gradbenem podjetju »Izgradnja«. Honorarno je delala na več mestih, doma pa so starejši otroci skrbeli za mlajše. Mama se spominja skromnega, toda zelo veselega in kreativnega otroštva. Vendar se je družina še naprej zmanjševala; po drugi svetovni vojni so se mamina babica Ana, dedkove sestre, teta in njihove družine odselile na Reko. V Sarajevu so takrat ostali samo dedkov brat Pavel z družino in babica z otroki.

Družini Testen in Ulrich sta se spoznali enkrat po drugi svetovni vojni. Hodili sta v isto cerkev, babici sta bili vdovi, otroci so obiskovali isto šolo. Eden od materinih starejših bratov, vrstnik mojega očeta, se je z njim spoprijateljil. Oče se je celo vpisal v mamin »Spominar«, spominsko knjigo, z besedami »podkral se je tudi en starejši stric«. Bil je osem let starejši. Pri dvanajstih letih se ti zdijo dvajsetletniki res kot starejši strici. Ko pa imaš dvajset let, so ti bolj zanimivi. Posebno Tonček, ki so ga vrstniki imeli za nenavadnega. Poleg tega, da je lepo pel, je rad planinaril, veliko bral in bil član Aerokluba – nekajkrat je z avionom celo letel nad mestom.

Mama in oče sta se poročila leta 1961, ko je mama imela polnih 20, oče pa 28 let. Mama je vso delovno dobo delala v administraciji in propagandi filmskega podjetja »Kinema«, oče pa si je pokojnino zaslужil s petjem, pel je namreč v zboru sarajevske opere. Poleg tega je pel v cerkvenem zboru in veliko let volontersko delal kot tehnični urednik Misijaškega časopisa Radosna vijest.

Kljub temu, da sta bila oba starša zaposlena, meni, mojemu bratu Zdenku in sestri Božani ni manjkalo niti pozornosti niti domače vzgoje. Odgovornost do družine so nam starši zelo zgodaj privzgojili. Ko smo zrasli, smo poleg šolanja tudi mi radi kaj zaslужili in prispevali k družinskemu proračunu.

Tretja vojna v Sarajevu

Pred začetkom tretje vojne, ki jo je naša družina preživel v Sarajevu, sta moj brat in sesstra zapustila mesto. Med vojno je mesto zapustilo še nekoliko sorodnikov. Edini mladenci med preostalimi sorodniki v mestu, vnuk maminega strica Pavla Ulricha, je padel pri obrambi mesta na Dobrinji. Svoje sta naredila tudi čas in starost.

Danes v Sarajevu živi vsega skupaj le šest potomcev Ulrichovih, jaz sem hkrati edina potomka Testenovih. Pred 70 leti je bilo v mestu skoraj trideset članov teh družin. Namesto da bi se družine povečevale, je zgodovina uredila tako, da so se v našem primeru zmanjševale.

Ko so se med vojno v Sarajevu začeli Slovenci zbirati in se odločili, da bodo obnovili nekoč prepovedano Slovensko kulturno društvo Cankar, je bil moj oče tega vesel; podpisal se je na seznam utemeljiteljev, ki ga je potrebovalo Ministrstvo za notranje zadeve. Sama sem se takoj prijavila na tečaj slovenskega jezika, ki ga je pripravljalo Društvo.

O življenju štirih generacij v Sarajevu bi lahko povedala še marsikaj. Spomini so eno, sedanjost pa drugo. Dejstvo je tudi to, da ima danes malokateri potomec Slovencev, ki so v Bosno v velikem številu prišli pred prvo in drugo svetovno vojno, slovensko nacionalno zavest. Razlogov za asimilacijo je veliko: v administrativnem spremnjanju imen v »bolj domača«; v vplivu Cerkve, kjer se tudi, prav tako kot v družbi, manjštine ne omenjajo, manjšinski jeziki pa so bili večinoma omejeni le na družino. Seveda so v multikulturnem okolju, kot je Sarajevo, razlog tudi številni mešani zakoni. Pravzaprav je tukaj težko najti slovensko družino, ki bi ne bila »mešana« že skozi več generacij.

Vse manj je tudi sledi, ki bi pričale, da je pred stoletjem tu živelo veliko Slovencev, ki so sem prinesli svoje znanje ter prispevali k razvoju mesta. Na srečo pa v Sarajevu še zmeraj obstaja in aktivno deluje Slovensko kulturno društvo Cankar, ki si prizadeva za ohranitev tako slovenske kulture, jezika in spomina na pretekle čase kot dokumentacije o življenju Slovencev.

Ljiljana TESTEN

Naša Beti u penziji

Nema niti jednog saradnika, člana ili gosta SKD Cankar koji nije zapamtilo Beti. Uvijek ljubazna, nasmijana, spremna da pomogne, priskoči, bila je duša Društva. Ona je u Cankar došla krajem 1992. godine, a već sljedeće godine se aktivno uključila u svakodnevne zadatke. Godina je bila dovoljna da se spoznaju njene organizacione sposobnosti i privrženost Društvu. Od te 1994. godine preuzeala je funkciju računovođe/knjigovođe i obavljala te poslove do 2007. godine, a od 2002. godine i mjesto glavnog tajnika i programske koordinatorice sve do 31. 12. 2010. kada odlazi u mirovinu. U Cankaru je bila pokretač aktivnosti u najtužnije ratno doba kada je nerijetko za mnoge dolazak u prostorije Društva bio jedini lijep trenutak u danu. Mnogo bi se moglo pisati o mnoštvu sitnica koje se ne vide, a urade se, ne znaju se svi naporci koji stoje iza dobro urađene organizacije, predstave u kojoj se uživalo, besprijekorno dočekanih i ispraćenih gostiju, od onih usputnih do važnih iz političkog i javnog života Republike Slovenije ili Bosne i Hercegovine. Ne treba ništa više dodati, jer još uvijek mnogi koji nazovu na telefon Društva traže Beti, a davno stavljeni znak jednakosti između nje i Društva govori najrječitije.

Samo – glavni tajnik

Interesantno je da je SKD Cankar od osnivanja 1992. godine do danas u „rukovodstvu“ imao samo jednog muškarca. Naime, svi predsjednici Društva su bile za pravo predsjednice osim osnivača i prvog predsjednika. Od tada pa do danas suvereno su vladale žene, a onda je u januaru prošle godine za glavnog tajnika izabran Samo Čolak.

Rođen je 21.1.1969. u Celju i po zanimanju je komercijalista - viša stručna spremna. U BiH je došao iz Rogaške Slatine, malog mesta blizu granice Slovenije i Hrvatske, poznatom po staklarstvu, zdravstvenom turizmu, mineralnoj vodi Donat, Cockti i termalnoj vodi. Zanimljivo je da Samo ima 50% rodbine u Republici Sloveniji, 25% u Republici Hrvatskoj, 25% u BiH, otac mu je rođen je u BiH – u mjestu Priluka kod Livna. Ima dvadesetogodišnje radno iskustvo u maloprodaji, veleprodaji, carini, savjetodavnom preduzeću-konzalting, osiguranju kao i u srednjem i višem manadžmentu. Za stalno je u BiH dobre dvije godine, inače prije toga kostantno iz privatnih (posjete rodbini, skijanje) i službenih razloga (sudjelovanje s BiH firmama, obilasci sajmova).

Dva velika razloga dolaska u BiH su prvi - službeni (kao zamjenik poslovođe) i drugi - privatni (povezivanje obitelji...žena je Sarajka).

Razlog da dođe u Cankar je bio kraj pogodbe u maloprodaji, a već od ranije je bio član SKD Cankar i to je za sebe video kao dobru priliku. Prilika je prepoznata i u Društvu, pa je poslije godinu dana uspješnog rada sada ugovor produžen. Kako je sportski tip (do nedavno se rekreativno bavio košarkom i squashem), bio je član sportskih društava u RS i ima iskustva pri organiziranju sportskih i kulturnih događanja. Brzo i lako se ukludio i sa mnogo entuzijazma i volje preuzeo mjesto generalnog tajnika. Nastavio je na pravi način unoseći i novi duh kao pravi čovjek na relaciji BiH - RS, optimist za sve,.. kriza ne može vječno trajati,...a u Cankaru je sigurno nema.

SLOVENSKA NAREČJA

Slovenski jezik, ki ga za medsebojno sporazumevanje uporablja le kakih 2 – 2,5 milijona Slovencev doma in po svetu, je med najmanjšimi slovanskimi jeziki, vendar je narečno najbolj razčlenjen od vseh. Po opisu in kvalifikaciji Frana Ramovša v knjigi Dialekti ima več kot 40 narečij in izrazitejših govorov. Deli jih na sedem narečnih baz ali skupin, od katerih ima vsaka več narečij ali vsaj govorov. Za vsako skupino narečij je značilen podoben slušni vtis, čeprav se sicer med seboj pogosto zelo ločijo. Te skupine, ki se nahajajo na 20.112 km², so: koroška, primorska, rovtarska, gorenjska, dolenjska z belokranjskimi narečji, štajerska in panonska. Zato je slovenski jezik v narečnem pogledu in zaradi zapletenega razvoja celo bolj zanimiv kot drugi večji slovanski jeziki.

To je rezultat več kot tisočletnega razvoja, ki so ga usmerjali mnogi notranjejezikovni in zunanji dejavniki, od katerih nekatere samo slutimo.

Morebiti je eden najpomembnejših bila že naselitev Alpskih Slovanov z dveh strani – od severa preko Karpatov in od jugovzhoda ob Savi in Dravi navzgor. V tej dvojniosti naselitve je lahko bila klica najstarejše narečne členitve slovenskega jezika, ki se je jasno pokazala šele v 12.-13. stoletju.

Drugi pospeševalec narečne členitve je bil v tem, da so se zgodnje inovacije, npr. de-nazalizacija nosnih samoglasnikov, ki so imele svoje žarišče nekje na današnjem hrvaškem in srbskem ozemlju, širile tudi na slovensko ozemlje. Vendar pa niso takoj zanjele vsega, temveč samo njegov jugovzhodni, pristopnejši del, upočasnile pa so se ob Pohorju, Kamniško-Savinjskih Alpah, Karavankah in Julijskih Alpah, preko katerih jih je medsebojno občevanje razširilo le s težavo in z zamudo.

Zadnja upravno-politična razdelitev slovenskega ozemlja in njen zgodovinski razvoj, cerkvenoupravna organizacija prafar in kasnejših far sta tudi bila dejavnika, ki sta narečno členitev slovenskega jezika pospeševali in po svoje oblikovali v narečja in govore.

Že od 11.-12. st. naprej je slovensko ozemlje postajalo področje kolonizacij tudi z neslovenskimi prebivalci, zlasti Bavari, Korošci in Tirolci. Nastajali so otoki neslovenskega prebivalstva sredi slovenskega. Ti so se v stoletjih sicer poslovenili, vendar so ostali sledovi njihove prvotne govorice kot narečne posebnosti – glasoslovne, besedotvorne in besedne – v današnjih govorih teh krajev (Podbrdo, Rut, Sorica itd.), zlasti t.i. slekanje.

V kasnejši dobi (14. st.) so na narečno členitev začeli vplivati tudi medsebojni stiki med osnovnim, v nekaterih pogledih zelo razločujočimi se narečji, in sicer v tem smislu, da so vzdolž stičišča začeli nastajati prehodni govorji.

Stalni pospeševalec narečne členitve je sosedstvo slovenskega jezika z neslovenskimi jeziki oz. narečji: nemškim, furlanskim, italijanskim in madžarskim. Sledovi tega sosedstva so se globoko vtrsnili v slovenski jezik: poznajo se zlasti v besedni in stavčni melodiji, v besedju, skladnji, pa tudi v glasoslovju (rezijansko, beneškoslovensko, primorsko, koroško in prekmursko narečje).

Pomembno mesto pri nastajanju narečij in govorov je imelo tudi razvojno zaostajanje obrobnih in hitrejši razvoj prometno bolj razvitih področij. To je še posebej vidno v koroškem, pohorskem in zgornjesavinjskem narečju.

Deloma so na narečno členitev vplivali tudi turški vpadi, zaradi katerih se je prebivalstvo, zlasti Bele krajine, umikalo na sever, na njihova mesta ali mednje pa so prihajali begunci s hrvaškega in srbskega ozemlja. Tako so tam nastali govorji, v katerih so pomešani slovenski ter srbski in hrvaški jezikovni elementi.

Glasoslovni pojavi, ki jih v slovenski dialektologiji označujemo z izrazi akanje, ukanje, ikanje, ejevsko akanje, vokalna harmonija, prehajanje nekaterih kratkih samoglasnikov, zlasti u v ē in njihova popolna onemitev, so slovenski jezik razdrobili na mnoga narečja in govore.

Narečno diferenciacijo slovenskega jezika so zelo vplivale tudi tiste spremembe naglasnega mesta v besedah, ki niso zanjele vsega slovenskega jezikovnega ozemlja, temveč samo ta ali oni del, ki torej niso splošnoslovenske, marveč samo narečne.

Na največjem področju se je uveljavil premik naglasa končnega kratkega odprtega zloga na prednaglasna e/o.

Del slovenskih govorov je verjetno pod vplivom italijanščine in furlanščine zabrisal kvantitetno razliko med naglašeno dolžino in nenaglašeno kračino, tako da imajo eno samo kvantitetno v naglašenih in nenaglašenih zlogih (govori v okolici Trsta).

K narečni razčlenjenosti slovenskega jezika je prispeval tudi razvoj praslovenskih soglasnikov na slovenskih tleh.

Področje zahodno od črte Kranj-Ljubljana in ziljsko narečje je izgubilo mehkonebni zapornik g; postal je pripornik γ, na skrajnem zahodu v Beneški Sloveniji, Reziji, Rožu, Obirskem in delu podjunskega narečja pa prešel v zveneči ali nezveneči h, redkeje pa je sploh onemel (nekateri govorci terskega in rezijanskega narečja); npr. gora, γora, hora, ora.

Narečno členitev so pospeševali tudi procesi, ki so nastali v oblikoslovju slovenskega jezika. Precejšen del slovenskih narečij in govorov je samostalni srednjega spola v ednini in dvojini maskuliniziral. Med narečja z maskulinizacijo sodijo gorenjsko, posavsko, srednjesavinjsko, horjulsko, škofjeloško, poljansko, selško, črnovrško, ziljsko v Kranjski Gori in okolici, obirsko, remšniško, mežiško in nekateri vzhodnorozanski, severnopodjuniški, dolenjski, srednještajerski, južnopohtorski in še kateri govorci.

Del slovenskih narečij pa je izvedel feminizacijo samostalnikov srednjega spola, še zlasti v množini, nekatera, zlasti pohtorsko, goričansko in prleško, pa deloma tudi v ednini. Ta pojav je rezultat medsklonske in medsklanjatvene analogije, pri čemer se je proces pričel v množini in se je nato razširil še v ednino.

V nekaterih govorih cerkljanskega narečja pa je do feminizacije prišlo zaradi akanja, še posebej v tistih, ki so se razvili na osnovi slovenizacije tirolskih kolonistov.

V kraškem, briškem, nadiškem, koroških in nekaterih štajerskih narečijih se je feminizacija razvila samo v množini, medtem ko je v ednini srednji spol ohranjen.

Velika posebnost so nekateri govorci v Goriških brdih, ob srednji Soči in na Banjški planoti.

Različnih razvojev v narečnem oblikoslovju slovenskega jezika je preveč, da bi jih mogli omeniti v tem kratkem komentarju. Že iz tega, kar je navedeno, pa vidimo, da je tudi razvoj oblik precej prispeval k že tako veliki narečni razčlenjenosti slovenskega jezika.

Velike razlike so med besednim zakladom in skladnjo osrednjih in obrobnih slovenskih narečij, ki so se bogatila z mnogimi izposojenkami, kalki in skladenjskimi obrazci iz nemških, furlanskih, italijanskih in madžarskih narečij, tako da bi se ljudje s teh oddaljenih narečnih področij brez znanja slovenskega knjižnega jezika med seboj le s težavo sporazumevali.

Narečja in govore teritorialno lahko razdelimo na področja:

- gorenjsko in selško narečje ter vzhodnogorenjski govor,
- dolenjsko narečje in vzhodnodolenjski govor,
- srednjesavinjsko in zgornjesavinjsko narečje ter solčavski govor,
- srednještajersko, južnopohtorsko in kozjansko-bizeljsko narečje ter kozjaški govor,
- posavsko narečje in zagorsko-trboveljski, loški ter sevnško-krški govor,
- prekmursko, goričansko, prleško in haloško narečje,
- severnopohorsko-remšniško in mežiško narečje,
- podjunsко in obirško narečje,
- rožansko in ziljsko narečje ter kranjskogorski govor,
- rezijansko narečje,
- obsoško, tersko, nadiško in briško narečje,
- kraško narečje in banjški govor,
- istrsko narečje ter rižanski in šavrinski govor,
- notranjsko in čiško narečje,
- tolminsko in cerkljansko narečje ter baški govor,
- poljansko in škofjeloško narečje,
- črnovrško in horjulsko narečje,
- severnobokranjsko, južnobokranjsko in kastelsko narečje,
- mešani kočevski govorci.

Literatura: - Fran Ramovš, *Dialekti*.

- Geodetski zavod Slovenije, *kartografska dokumentacija*.

Gostovanje v Sarajevu

Ja, Sarajevo srce kar malce drugače utripa, ko zavrejo spomini v mislih. Za marsikoga od nas je bilo to gostovanje pogled v srce Bosne in Hercegovine prvič po času razdelitve Jugoslavije. Prvi stik z razrušeno in minirano pokrajino od Bosanskega Broda globoko v notranjost je za kakšno uro utišal prisotne v avtobusu. Nemo smo opazovali dogajanje ob cesti in se spraševali, kam gremo. Ko smo se navadili drugačnosti pokrajine in težko prevoznih cest, smo z vrha navzdl ugledali Sarajevo.

Ob gledanju mesta, ki smo ga zadnja leta poznali iz časopisja, so nas obhajali mešani občutki. Prispeli smo na cilj. Prvo sonce v naša srca je prinesel posrečen hotel Saraj na koncu Baščarsije nad reko Miljacko, v katerem smo bili nastanjeni. Po kratkem postanku smo se odpeljali na drugo stran mesta v hotel Hollywood, kjer smo imeli večerjo in večerni koncert. Deli mesta, skozi katere smo se vozili, so pravo nasprotje videnega na obrobju. Neverjetno, kakšen napredek na eni strani in koliko gorja na drugi strani. Čeprav kar prijetno utrujeni, smo odlično izpeljali naš koncertni program med številnim poslušalstvom. Pa saj ni problem uživati v petju, če uživajo poslušalci ob poslušanju.

Naslednje jutro je nekatere zbudilo klicanje z minaretov, druge prvi sončni žarki, tretje pa ropot po vratih. Hitri zajtrk in naporna dopoldanska vaja. Nov program, pa saj zato smo prišli v Sarajevo, da začutimo tudi to glasbo. Čas je kar prehitro minil in že se nam je mudilo na popoldansko srečanje z vodičko za ogled starega mestnega jedra Sarajeva in znamenito Baščarsijo. Prelepo nam je orisala vso daljno in ne tako daljno srce parajočo zgodovino mesta. Vsi smo z njo delili občutke in ji v zahvalo ob slovesu pred katedralo podarili »rdečo vrtnico« – dalmatinsko pesem Ružo moja crvena, ob kateri ni mogla skriti svojih solz.

Zvečer nas je čkal koncert za Kulturno društvo Ivana Cankarja v dvorani cerkve sv. Antona Padovanskega. Malo nas je presenetila mala dvorana, v kateri smo nastopali. Vajeni smo dosti večjih. Nas je pa zato osrečilo dejstvo, da so poslušalci sedeli celo zunaj na stopnišču, ker je v dvorani zmanjkalo prostora. Po uri in pol programa smo še vedno v zanosu tudi v glavni cerkvi odpeli Richte mich got, tako da so tudi nam stale kocene pokonci. Še enkrat smo navdušili poslušalce. V pričakovanju druženja s člani KD Ivana Cankarja smo bili kar malo razočarani, ker so nas po nastopu zapustili. Smo pa nadaljevali tako, kot smo si predhodno zamislili. Preko ceste v stari Sarajevski pivnici. Ambient je prekrassen, zato niti ne preseneča dejstvo, da smo tam ponovili celoten koncert, čeprav smo na vratih le žeeli voščiti lahko noč. Navdušeni gostje in pevci, ki so vedno za stvar, pa je Alenka že sedela za starim klavirjem in smo vsi objeti prepevali še celo dolgo uro.

Naslednje jutro – dan odhoda. Zakaj vse tako hitro mine? Na poti nazaj smo se ustavili v Visokem in si ogledali znamenite piramide in rove, v katerih so kopali material za gradnjo. Tudi tu so bili občutki različni; od tistih, ki še danes ne verjamejo, do tistih, ki jih je vse skupaj prevzelo. Poti nazaj, zapletov na meji in podobnih slabih trenutkov se ne bom niti dotikala, da vse ostane v lepem spominu. Žal pač brez grenkih začimb nikoli ne gre.

Nenazadnje najlepša hvala direktorju Gorenja Sarajevo, gospodu Robertu Polšaku, in njegovi poslovni sekretarki, Ameli Memid, ki je za nas organizirala to nepozabno gostovanje. Hvala tudi SKD Cankar za pripravo koncerta v cerkvi sv. Antona Padovanskega.

Vesna Kač Legovič

Pozdravljeni, prijatelji!

Upokojenci DU Mirna iz Slovenije smo se odločili za obisk rojakov, ki žive v Bosni – Sarajevu in drugih mestih. Veliko je bilo navdušenje med člani, željnih videti Bosno in Sarajevo, po času, ki je še nedavno s krvjo pisal zgodovino in dogodke te dežele.

Prvi avtobus je bil zaseden en, dva, tri in upravni odbor se je odločil še za drugega. Tudi ta se je hitro napolnil in komaj smo čakali, da se odpeljemo v mesto, kjer je na enem samem križišču pod streli padlo 500 ljudi v času srbske agresije.

Brzinomeri so požirali kilometre, s krajsimi postanki smo obiskali Slavonski Brod, Zenico in v popoldanskih urah smo prispeli v Sarajevo. Namestili smo se v hotelu Sarajevo, po osvežitvi pa zavili na Baščaršijo. Vrvež ulic, polnih mladih ljudi, je kazal nov utrip, mnoge stavbe so zopet obnovljene, srkanje kavice v senci je prava idila. Ogledovali smo si znamenitosti mesta in zadovoljno ugotavljali, da Sarajevo in celotna Bosna uspešno celijo rane navržene vojne. V mestu je obnovljenih in na novo zasejanih mnogo parkov, kar je še posebej pohvalno, mesto dobiva novo – staro podobo.

Drugi dan smo si ogledali Tunel, skozi katerega je oblegano mesto dobivalo nujno pomoč. Polni grenkih vtisov od videnega in slišanega smo se z ganotjem in grenkovo v mislih potopili v trpljenje bosanskih ljudi. Izvir Bosne, lepo urejen park, v senci dreves kavica ali pivo, poslušanje ljudi in šumenje vode! Oh, kako lepa si Bosna, žal zaznamovana z neštetimi grobovi, z nešteto prezgodaj končanimi življenji. Mimogrede še obisk džamije in srbske pravoslavne cerkve.

Večer. Težko pričakovano srečanje z rojaki in skupni kulturni program. Slovenska in bosanska beseda, obe sta izražali prijateljstvo, prijaznost, obe govorici sta šli po sledeh korenin ljudi, ki jim je že desetletja druga domovina Bosna. Na ploščadi hotela Sarajevo se je odvijal program s pesmijo, z recitacijo, s skeči in plesom, za edini cilj – rojakom polepšati sobotno popoldne, vsakemu toplo stisniti roko. Prišli so tudi iz okoliških mest, terasa se je napolnila. Skupna večerja je nudila priložnost za zblizevanje, pogovore, odkrivanja, od kod ali iz katerega kraja je kdo prišel v Bosno. Iskanje krajev, brskanje po spominih, ki jih je zbudil program, z namenom, da rojakom pričara vonj slovenskih pokrajin in zorečih vinoigradov, šum vetrov gozdov in rek, da jim osveži sliko v spominih na rodno Slovenijo. Lepo in čustveno se je poslavljaj drugi dan z izmenjavo daril in spominov ter prisrčnih pozdravov in nagovorov gostiteljev.

Tretji dan odhod iz Sarajeva, zahvala in slovo od gostiteljev. Postanek še v Jajcu, Travniku, kosiло v Banja Luki, kjer smo se zopet srečali z našimi izseljenci. Vožnja domov je potekala v pogovorih, utrinkih

doživetega, v mislih polno podob novih vtisov na ljudi, ki so hote ali nehote zamenjali domovino.

Naši vtisi: čudoviti, občudovanje vas, ki smo vas obiskali in bili vaši gostje, pa je rodilo globoko, veliko mero spoštovanja do vašega dela in društva. Za čudovit sprejem in popestritev našega obiska se zahvaljujemo našim gostiteljem in vsem sodelujočim: članom slovenskega KD Ivan Cankar, Samu Čolaku, tajniku slovenskega KD Ivan Cankar, mešanemu pevskemu zboru Camerata Slovenica – Sarajevo, zborovodkinji Meliti Čičić, predstavniku slovenskega konzulata v Sarajevu, predstavniku misije slovenskih vojakov v Bosni, obiskovalcem, gospodu hotelirju in osebju hotela.

Kaj naj rečemo za konec opisa treh lepih, z bogatim programom zapolnjenih dni med vami, dragi rojaki? Da smo vse to doživeli se moramo zahvaliti najprej našemu upravnemu odboru in predsedniku društva, Tomažu Povšiču. Res največ truda in dela je prevzel naš podpredsednik društva in predsednik za kulturo, Anton Kotar. Opravil je vso koordinacijo in seveda tudi skrbel, da je bil slovenski vložek v kulturni večer pester, raznolik in upamo, da vam je bil všeč. Sestavljeni so ga: mešani pevski zbor DU Mirna z zborovodkinjo Tanjo Benedik, harmonikar Simon Ciglar, skeč z naslovom Bosanska bioenergija avtorice in režiserke Slavke Kramer, folklorna skupina Nasmeh z mentorjem Marjanom Podobnikarjem ter recitatorki Ivana Kovačič in Pavlina Hrovat.

Tomaž, Anton, Samo Čolak in Melita Čičić, hvala, da ste združili moči in nam organizirali ogled Bosne in srečanje z našimi rojaki.

Vam, dragi rojaki, pa želimo vse najlepše v letu, ki prihaja, predvsem pa vam želimo še nešteto podobnih srečanj, s katerimi tako čudovito bogatite naša življenja in nam puščate globoke vtise in najlepše spomine.

Pavlina Hrovat, animatorka VEZI pri DU Mirna

Lutkarska predstava

18. 11. 2011. godine u Osnovnoj školi "Meša Selimović" u Sarajevu, upriličena je lutkarska predstava za djecu "Ogledalce" u izvedbi slovenačkog Pozorišta lutaka "Nebo". Učenici od prvog do petog razreda naše škole ushićeno su pratili talentovane glumce Petru Stare i Andreja Štular, izrazima lica iskazivali čuđenje, radost, smijeh, odgovarali na pitanja i razgovarali s lutkama, te tako pokazali koliko su se unijeli u sadražaj priče. Ova predstava našim učenicima pružila je radost, a oduševljenje predstavom učenici su iskazali gromoglasnim aplauzom, što je i najbolja ocjena njenog uspjeha.

Zahvaljujemo: Uredu za Slovence po svetu, Pozorištu lutaka "Nebo" Kranj i Slovenском kulturnom društvo "Cankar" Sarajevo.

Učiteljica Eldina Halimanović, O.Š. "Meša Selimović"

NEDŽAD KURTO 1945 – 2011. – arhitekta sa stilom

Jedan od učesnika na Obnoviteljskoj skupštini SKD CANKAR koji su u opkoljenom i granatiranom Sarajevu 13.marta 1993.godine bili osnivači po treći puta obnovljenog našeg društva bio je i prof. dr. Nedžad Kurto. Na sačuvanoj fotografiji стоји са још осамнаест uglednika, akademikom Jurjem Martinovićem, Dragom Bozjom, Aleksandrom Novakom, Metkom Krajger, Dževadom Hozom, Milicom Hadžimešić, inicijatorom Stanislavom Koblarom и с другим, iscrpljenih, upalih obrazima, ali hrabrim duhom.

Arhitekta prof. dr. Nedžad Kurto je djelovao svestrano kao projektant, kao pedagog i dekan na Arhitektonskom fakultetu i kao naučnik koji je dovršio do 1992. i izdao dvije vrijedne stručne knjige u vrijeme opsade Sarajeva.

U prvoj knjizi Arhitektura u BiH, razvoj bosanskog stila ravnopravno poredi autentični izraz bosanske kulture u gradnji primjenom stila ili sloga - s drugim evropskim stilovima Moderne.

Druga knjiga Sarajevo (1962 – 1992) MCDLXII – MCMXCII Asinus ad liram svojevrstan je Ex ponto autora o 530 godina stvaranja i postojanja njegovog rodnog grada.

Kao projektant, između ostalog, realizirao je sa saradnicima projekte: restauraciju ansambla trgovki na Baščaršiji, trgovački kompleks Morića han, centralni plato historijske jezgre i robnu kuću u Jajcu (Borbina nagrada), Hanikah u sklopu Gazi Husref-begovog vakufa, konzervaciju i uređenje Gazi Husref-begove džamije, restauraciju i kolorističku obradu za preko dvije stotine fasada u Sarajevu, Mostaru i Foči, RP revitalizacije Velike čaršije u Đakovici, RP Foče i urbanistički projekat Prikeće čaršije ...

Vrijedi zapisati anegdotu iz Rima krajem devedesetih godina koja na najbolji način odslikava životni stil arhitekte Nedžada Kurte. Počelo je inicijativom neumornog Ibre Spahića kada je Asocijacija arhitekata Sarajeva u okviru Sarajevske zime raspisala međunarodni arhitektonski natječaj za Koncertnu dvoranu na Marijin Dvoru pod pokroviteljstvom gradonačelnika grada Rima. Prilikom ocjenjivanja prispjelih više od 250 radova arhitekata Europe mlađih od 35 godina glavnu riječ je vodila predsjednica žirija, jedina od arhitektica svijeta s nagradom Pritzkera (pandan Nobelovoj nagradi u arhitekturi) Zaha Hadid, rođena u Bagdadu i s adresom u Londonu, koja je učinila čast Sarajevu prihvatanjem našeg prijedloga koji podrazumijeva napornu radnu sedmicu.

Dok je Zaha Hadid neumoljivo odlučno eliminirala brojne radove, nije se mnogo obazirala na ostale članove međunarodnog žirija sve dok nije u društvu s drugim našim predstavnikom arhitektom Saidom Jakovovićem diskretno protestovao Nedžad Kurto. Okrenula se prema njemu i pitala oštro : .. u redu kolega, recite za kakav kriterij ste Vi ?” Trenutak je bio skoro incidentan, ali Kurto ju je razoružao odgovorom tipičnim za njega:”... ja sam, ako me već pitate, da popijemo jednu kafu !” Odgovor je razoružao autoritarnu damu, nasmijala se i naručila svima espresso za razgovor. Atmosfera kolegjalne saradnje se definitivno uspostavila i okončana je izborom izuzetnog projekta koncertne dvorane koji, nažalost, više od decenije čeka na realizaciju.

Dugogodišnja saradnica profesora Kurte arhitektica Lemja Chabbouh – Akšamija s Arhitektonskog fakulteta oprostila se od njega riječima:” ..Sarajevo nosi jednu specifičnu odrednicu, ni o jednom čovjeku svi ne govore dobro ...osim o profesoru Kurti. Kad je o njemu riječ, mišljenje je bilo jedinstveno, veliki znalac i dobar čovjek.”

Zoran Doršner

Večer autora slovenske proze u Sarajevu

Nastupili književnici Tadej Golob, Peter Rezman i Damijan Šinigoj

Primarna dejavnost Založbe GOGA iz Novega Mesta je predvsem izdajanje kvalitetnih knjig slovenskih avtorjev in njihova promocija v slovenskem in

širšem kulturnem prostoru, v sklopu tega 07. oktobra 2011 v sodelovanju z Javno agencijo za knjigo Republike Slovenije, mrežo Halma in Tradukijem pripravljeno je gostovanje treh vrhunskih slovenskih proznih avtorjev v Sarajevu in Novem Sadu. Na Slovenskih večerih so se predstavili Tadej Golob, Peter Rezman in Damijan Šinigoj, publikacija s prevedenimi teksti pa je del tega dogodka.

U Art kinu KRITERION (obnovljeni nekadašnjoj kino dvorani TESLA) na Obali Kulina bana elokventni moderator, sarajevski književnik i novinar Ahmed Burić uz povremenu kolegijalnu asistenciju književnice Feride Duraković iz publike stvorio je kao domaćin prijatnu atmosferu predstavljajući živopisno svakog od trojice autora pred nevelikim, ali probranim auditorijem.

Ahmed Burić je u uvodu čitao svoj prijevod probranih odlomaka što su nastavili i autori predstavljajući sva tri književna djela: Svinjske nogice Tadeja Goloba (rojen 1967. v Mariboru kateri se povzel na dva osemtisočaka Daulagiri 1998. i Mont Everest 2000.), Skok čez kožo Petera Rezmana (rojen 1956. v Celju) in Neizstreljeni naboj Damijana Šinigoja (rojen 1964.).

• Golbov roman "Svinjske nogice" (objavljen 2006.) je crnoumoristični zapis o mladoj tročlanoj obitelji koja raskida s roditeljima na selu i preseljava u veliki grad gdje pokušava da prezivi stanujući ilegalno u nekadašnjoj kotlovnici i gdje svaku noć uspavljuje sinčića vožnjom ljubljanskom zaobilaznicom ...

• Rezmanova nagrađivana knjiga kratkih priča "Skok iz kože" (objavljena 2008.) je autobiografski gorko satiričan zapis o radu u Rudniku lignita Velenje gdje secira nekadasnju prvo-majsku proslavu s govorima "drugova rukovodilaca" radnicima – udarnicima kako valja raditi ...

• Šinigojev roman "Neispaljen metak" je prvo veće literarno djelo o ratu u Sloveniji iz 1991., koje se ne bavi hvalospjevima i herojskom slikom o toj danas uglavnom prošloj povjesnoj epizodi, nego se autor potrudio pokazati slojevitu istinu s jakom antiratnom filozofijom, odnosno opstrukcijom ... Radi se o kolektivnom romanu koji u prvi plan postavlja rat kao razoran mehanizam, koji ruši sve pred sobom i pojedinca stavlja na probu, jer o ratu nije znao ništa, a o kojem će zauvijek saznati sve ...

Prigodno je predstavljena upravo tiskana knjiga pod naslovom GOLOB REZMAN ŠINIGOJ Izdavačke kuće GOGA s prijevodom odlomaka iz sva tri navedena djela na bosanski i engleski jezik čime je obogaćena i biblioteka SKD CANKAR.

I na kraju reminiscencija na davno prošlo sarajevsko srednjoškolsko vrijeme. U istoj toj dvorani nekadašnjeg kina TESLA polovinom pedesetih godina XX stoljeća održavale su se dobro posjećene književne večeri tek stasalih sarajevskih literata pri redakciji srednjoškolskog lista RIJEČ MLADIH od kojih nekih više nema: Velimir Milošević, Sead Fetahagić, Boro Drašković, Slavko Šantić, Mileva Bates, ilustrator Halil Tikveša, potpisnik ovih redova i dr.

Zoran Doršner

BOSANSKI TRADICIONALNI VRTOVI – AVLJE IN BAŠĆE – ŽIVLJENJE, USKLAJENO Z NARAVO

Intima tradicionalnega družinskega življenja v Bosni je specifična. Del te intime so specifično urejeni vrtovi (avlje in bašće), namenjeni predvsem družini.

Funkcionalna arhitektura hiše je oplemenitena s specifično orientalno vrtno arhitekturo. Tradicionalni bosanski vrt je sestavljen iz okrasnega dela – moške in ženske avlige (dvorišča) ter iz proizvodnega dela – bašće.

V avlijah se življenje odvija zlasti v toplejših delih leta. Avlige so simbioza zunanje arhitekture, narave, zelenic, sonca, kamna, vode, dišav in bary. V njih so tudi specifične rastline dobro izbrane glede na pogoje. Cvetja je malo, svetlih barv skorajda ne bomo našli, pač pa umirjeno zeleno ter druge »mehke« barve. Posebno so priljubljene dišavnice, ki dopolnjujejo umirjeno atmosfero, nekatere med njimi pa se celo uporabljajo kot naravni deodoranti za prostore (npr. koren andusa).

Sadno cvetje se v Bosni imenuje behar, kar pa ne pomeni le cvetoče sadno drevje, temveč tudi vzdušje, doživetje pomladni v obilici cvetja. Včasih so v baščah gojili veliko zelenjave in sadili sadna drevesa. Pridelki so se uporabljali za prehranjevanje družine. Najbolj znane jedi so bosanski lonac, sarme, zavite v liste vrtnin in trte, pita zeljanica. V tipični bosanski kuhinji je prisotno tudi veliko sadja, zlasti v slaščicah. Znane so tufahije iz jabolk in kutin, polnjenih z orehi, baklava iz orehov. Znani so tudi specifični izdelki iz vrtneg sadja, kot je slivov pekmez brez sladkorja (bestilj). Poznamo tudi poseben izdelek iz domačih jabolk in hrušk brez sladkorja. Sok tega sadja se počasi kuha, tako da izhlapi večji del vode in ostane dovolj suhe snovi, da se ne kvari. Zato je popolnoma brez sladkorja in konzervansov. Uporablja se za sladkanje raznih slaščic. Zelo znan je sok iz latic, dišečih vrtnic in slatko iz njih. Kis, narejen iz vrtnic, je zdravilo za znižanje telesne temperature. To vse je v današnjem smislu zdrava organska hrana!

Zanimivo je, da so bili včasih odnosi med sosedji zelo topli, prijazni, spoštljivi. Tako je npr. novozgrajena hiša v

mahali (del mesta, namenjen bivanju) spoštovala sosedje in njihove potrebe. Niti slučajno se jim ni smelo zakriviti sonca in pogleda.

V avlijah na tleh ni bilo betona, temveč kaldrma, čisti okrogli rečni kamni, položeni v zemljo, vmes pa samozašajeno cvetje, kot je npr. portulak oziroma prkos. Kaldrma se je redno čistila, tako da med kamni ni bilo plevela in umazanije.

Hiše so bile relativno male: pritličje in nadstropje, veliko dvorišče in bašča. Vse je bilo ograjeno z zidom, ob katerem so obvezno rasle rastline plezalke (vinska trta, sabahčić (slak), vrtnice dišeče sorte (dulbeščerka) ipd.). Zlasti v ženski avlji je bilo ponavadi dosti rastlin in cvetja. Vse to je bila obveznost in hkrati ponos gospodinje. Nekatere specifične vrste so: hadžibeg (hortenzija), bršljan, neobrezan pušpan, turški nageljni, španski bezeg, kadifica, meta, bazilika in druge.

Danes se je, na žalost, mnogo tega spremenilo. Hiše, garaže in betonske površine so vse večje, dvorišča (avlje) so več ali manj brez kaldrme, bašče (vrtovi) pa vse manjši. Škoda. Tradicija se poskuša ohraniti in zaščititi vsaj v turistične namene (Svrzina in Despića kuća). Tudi rastline so druge. Vse več je eksotičnih vrst.

Vse življenje se ukvarjam z vrtovi in lahko rečem, da so bile bosanske tradicionalne avlige in bašće del zelo kvalitetnega življenja družine, saj so te živele v simbiozi z naravo. Vse je bilo usklajeno: materiali, arhitektura in hortikultura, namenjeni vsakdanjemu življenju in utripu družine. Vse je dihalo, živilo združeno. Tisto, kar je lepo za oko in dušo ter tisto, kar je koristno za telo. Ali niso sodobna stremljenja v vrtnarstvu ista? Čim bolj si želimo biti usklajeni z naravo. V vrtu si želimo vzgojiti zdravo hrano in ustvariti prijetno vzdušje za zdravo življenje in okrepitev. Vedno rečem: »Tradicija je zbir pozitivnih izkušenj iz preteklosti. Zakaj je ne upoštevamo?«

*Tekst in fotografije
ANA MRDOVIĆ, dipl. ing. hortikulture*

60. godišnjica od prvog uspona na Triglav 1951.

Iz arhive družinske biblioteke prepisani su fragmenti iz olovkom pisanih dječjih dnevnika o bezbrižnim ljetnim danima na Pokljuki daleke 1949. i usponu na Triglav 1951. godine.

Sačuvana je i alpinistička karta Julijskih Alpa Slovenskog planinskog društva IV popravljena izdaja 1936, naslijedenu od strica Lenke Oblaka, studenta prava koji je na početku II svjetskog rata tragično izgubio život u Ljubljani, okruženoj žicom. Na karti je unesena tadašnja ponižavajuća granica Slovenije prema kojoj je Musolinijev fašističkoj Italiji pripadala Primorska Slovenija s dolinom Soče – sve do Triglava s južne strane.

S nostalgijom se sjećam tadašnjih dugih putovanja vozom od Sarajeva do Julijskih Alpi, jer su dvije decenije kasnije ukinute kao nerentabilne obje željezničke pruge dalje od Ljubljane od kojih je jedna vodila dolinom Save Bohinjke dugim tunelom prema jugu Slovenije, a druga dolinom Save Dolinke do Kranjske Gore i dalje u sjevernu Italiju.

Kao dvanaestogodišnjak prema preporuci rodbine iz Ljubljane 1949. godine s roditeljima sa proveo počitnice u domaćiji u selu Gorjuše na visoravni Pokljuke, nakon trosatnog pješačenja iz nekadašnje željezničke stanice Nomenj.

Skroman kmetski turizam poslije II svjetskog rata podrazumijevao je da smo u naprtnjači našoj domaćici donijeli 8 kg brašna kako bi nam pripremala kruh u velikoj zidanoj peći, obloženoj kaljevim pločicama, a koja se ložila u kuhinji i grijala je istovremeno sve prostorije tradicionalne slovenske seoske kuće. Ostala je zabilješka kako nas je mlada domaćica iznenadila pričom da nikada nije bila u Ljubljani, a rijetke su bile posjete i Bohinju ili Bledu.

Moj otac se sa zadovoljstvom pridružio domaćinu: kosio je i vilama podizao travu na kozolce kako bi se za stoku pripremilo sijeno tokom duge zime.

U toku sedam dana posjetili smo obližnje selo Koprivnik (969 m nm) gdje je pokopan tamošnji župnik Valentin Vodnik, osnivač slovenske književnosti. Obišli smo i za tadašnje vrijeme bogato opremljen Smučarski dom SKL na Pokljuki (1.230 m nm) i tada sam, između dva talasa kiše, u daljinu prvi put ugledao vršnu piramidu Triglava.

Dvije godine kasnije osvojio sam Triglav nakon turneje od 08. do 12. augusta 1951. godine.

Posudio sam od nešto starijeg bratića Boruta u Ljubljani prevelike zimske cipele, našle su se i visoke crvene vunene čarape, klobuk i mali «ruksak» tako da sam, uprkos kratkim hlačama, sam sebi izgledao kao «pravi».

Krenuli smo od tadašnje željezničke stanice Mojstrana (655 m nm) i, nakon trosatnog pješačenja dolinom Vrata i pogleda na slap Peričnik visine 52m, stigli smo kroz crnogoričnu šumu na konak do čuvenog Aljaževog doma (1.015 m nm), podignutog poodavno na atraktivnoj lokaciji s pogledom na vrh Triglava iznad Sjeverne stijene na koji se

u XIX stoljeću prvi ispenjao župnik Aljaž s pratiocima.

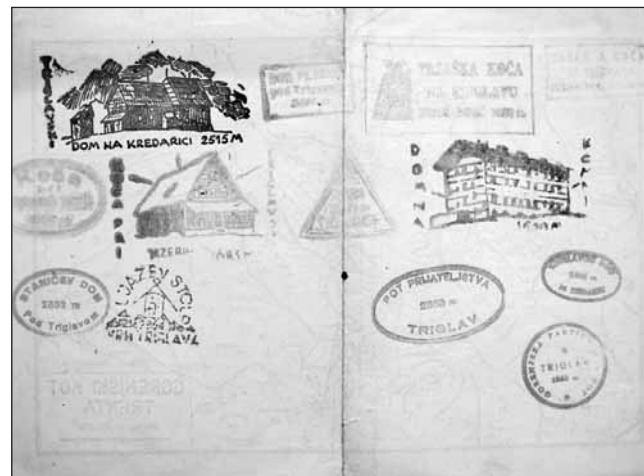
Na osunčanoj terasi doma sam upoznavao obavezni planinarski «kućni red», jer smo se srdačno pozdravljali s brojnim planinarima, zajedno smo sjedili, igrali šaha i karata - kao da se godinama poznajemo. U svakom domu su nas s čajem i skromnom, ali ukusnom toplom hranom (kranjske klobase s kislim zeljem, fažol in podobno) spremno dočekivale posade koje rade cijelo ljeto. Na južnoj strani smo kasnije sreli penjače koji su s prepunim naprtnjačama i s natovarenim teškim štajerskim konjem snabdjevali namirnicama dom na Kredarici. Stizali smo u domove i dobro prokisli, ali uvijek je bilo mesta za sušenje odjeće oko peći i dovoljno uskih i tvrdih ležaja s grubim dekama u skupnim spavaonicama. Petrolejke su se gasile i od-lazilo se na spavanje već u 20 sati, a ustajanje je bilo u 4 ili najkasnije u 5 sati ujutro s umivanjem kišnicom iz čatrni u takođe zajedničkim sanitarijama.

Iz Aljaževog doma drugo jutro je slijedio petosatni uspon «amaterskim» smjerom čez Prag uz impresivnu, gotovo vertikalnu Sjevernu stijenu visoku više od 1.600 m na kojoj su se nazirali alpinisti opremljeni konopima i cepinima.

Slijedilo je i prvo iskustvo s penjanjem uz stijenu držeći se klinova i razapetih čeličnih sajli. S pažnjom smo pratili markaciju i oznake nadmorske visine sve do Staničeve koče (2.332 m nm) i našeg prenočišta u Triglavskom domu na Kredarici (2.541 m nm), koji je stalno oprskrbljeni dom (i meterološka stanica), izgrađen na najvišoj koti u Sloveniji i ex Jugoslaviji.

Na Kredarici su me roditelji pričekali dok sam se drugi dan pridružio brojnoj ekipi starijih u usponu na Triglav. Uzbuđljiv dan je počeo ustajanjem u 5 h ujutro i brzim doručkom. Kroz maglu do usputnog Malog Triglava (2.725 mnmm) pomažemo se uklesanim stenicama i klinovima s čeličnim sajlama. Uprkos visini još uvijek se moglo vidjeti planinsko cvijeće i poneki leptir. U osjetno prorijeđenom zraku prelazimo uzak greben s kojeg se na obje strane u magli naziru bez-dane provalije i na kojem hladnoća nošena jakim vjetrom prodire do kosti. Slijedio još jedan uspon po goloj stijeni i osvajamo najviši vrh Slovenije Triglav (2.863 mnmm) gdje je na maloj visoravni Aljažev stolp. U cilindričnoj kabini od debelog čeličnog lima s gromobranom i zategama može stati 6 – 7 ljudi u slučaju nepogode. Iz metalne kutije vadimo podeblju teku, potpisujemo se i pečatima ovjeravamo knjižice i fotosse. Napolju tek poneki pramen magle, nebo je ekstremno plave boje. A onda slijedi povratak do Kredarice koji podrazumijeva oprez pri svakom koraku. Zapisano je kako su mi prijali čaj i marendu.

Ljetu te godine predhodila je hladna zima s mnogo snijega tako da nas je i polovinom dosta kišovitog au-

gusta iznad izvora Bistrice (1.084 m nm) zadržao go-tovo neprolazan visoko zavrnuti gornji rub ledenika, odvojen od podnožja impresivne Sjeverne stijene.

Kasnije smo morali prelaziti preko zaleđenog Zelenog ledenika iznad Kredarice na sjevernoj strani, kao i preko brojnih ostataka glečera na južnoj strani ispod vrha Triglava (gdje je oko Aljaževog stolpa bilo mokrog snijega) do doma Planika i dalje sve do sante leda koja je još uvijek napajala tamnoplavu Četvrtu triglavsko jezero (1.830 mnmm).

Na sedlu Dolič zatekli smo oštećenu Tržašku koču (2.121 m nm) koju su predhodne zime srušili snijeg ili lavina (?) i upravo su je popravljali.

Na povratku u iduća tri dana obišli smo dom Planiku – prijeratni Aleksandrov dom (2.404 m nm), prevoj Hribarice (2.357 m nm), Koču pri Triglavskih jezerih (1.683 m nm), obližnju Tičaricu (2.091 m nm) gdje smo ubrali po jedan cvijet runolista (što je sada strogo zabranjeno), a koji je i danas sacuvan u herbaru. Slijedio je silazak do koče pod Bogatinom na 1.513 m nm i do doma na Komni (1.525 mnmm) odakle je pogled na Bohinj. Serpentinama smo se spustili do Slapa Savice visine 97 m ispod strme Komarče i pored Bohinjskog jezera (523 m nm) završili pješačku turneu dolaskom na željeznišku postaju Bohinjsku Bistricu...

Kasnije su bila još tri nezaboravna jednodnevna (!) uspona na Triglav:

- 1958. od Bohinja iz studentskog alpinističkog kampa kroz Staru Fužinu dolinom Voje preko Vodnikove koče (1.693 m nm);
- 1959. od Aljaževog doma prilikom studentske biciklističke ture Sarajevo – Trst - Sarajevo s kasnjim prelazom prevoja Vršić (1.661 m nm) i dolinom rijeke Soče do Nove Gorice i dalje kroz Italiju do Trsta;
- 1982. od Aljaževog doma s Dragicom i djećacima Janom od 13 i Iljom od 11 godina;
- 2010. od Bohinja samo do doma na Komni s Dragicom

Zoran Doršner

SKD

Cankar Davor Majstorović

Behari zlatni

Mirisnom prođoh ulicom
beharima zlatnim,
duše im diram.

Kaldrma kao da diše,
i ne hodam više,
nose me svježi mirisi kahve
i peksimeta.

O Bože! Hvala Ti što me
baš ovđe dade,
U srcu čaršije da mi
dušu mahala opija!

Bosni

Jesi budna zemljo moja,
koja mora tebe muči?

Je'l ti hladno zemljo moja,
mrzлом vodom svojih suza
okupana si?

Jesi žedna zemljo moja?
Pij iz ruke očaja i sanjaj kravave
prizore pune života.

Jesi gladna zemljo moja?!

Malo još i biće dobro.
Moraš bit'
i smrznuta i žedna i jadna i bijedna,
jer tebe čeka sunce i raj.

Zemljo moja ustaj snažno i
pobijedi sve krvnike
strašno!

USTANI!

Ne spavaj!
Ne mrzni se!
Ne žeđaj!
Ne gleduj!
BUDI JAKA ZEMLJO MOJA!!!

Moja zemlja i ja

Spremite grob i meni i
zemlji mojoj

jer umiremo polako.
I ne plačite zaboga ne
plačite!
Toliko drugih topnih mjesta
je,
ta nestajemo samo zemlja
moja i ja

I ne ližite licemjeri po
grobu mom i
zemlje moje.
Neka nas svatovi nakićeni
pozdrave,
dukatima zlatnim, ne'k okite
humak
i mučno probzore sud-
bonosno

DA, nema vas više!

Mahala moja

Moja mahala ima najviše
duše od svih
mahala ovih.

Moja mahala ima
najljepše behare i
najslađi pucket kahve
dok se ova peče.

Moja mahala ima
najveće srce,
jer i meni dade ono malo
duše koju u njedrima
nosim.

I kad behari uvenu i počne
rod,
i kad se kahva ispeče,
U njedrima mojim čuješ
još uvijek pucketa srce i
živi

Mahala stara.

Biokovu

Čudesan bijaše dan kad se
rodila Planina.

Majka joj reče: Draga moja
na svijet dobrodošla,
gorda i jaka budi,
prkos vjetrovima sjevera,

grli vjetrove juga,
istoku budi druga,
Suncu sluga,
zapad nježno tješi,
vukovima ljutim se smiješi.
Dobra kćeri potoke privuci,
pa u ljudskoj muci pusti
vode svoje
ne'k svi vide i ne'k te se
boje.

Krajolik moje mladosti

I kad sunce sija i kad nebo
ori,
ja uvijek sanjam
blesavi krajolik
svoje mladosti.

I kad se breze pod vjetrom
savijaju,
I hladom čempresa se
hranim,
ja uvijek tražim
mjesto svoje mladosti.

I livade kad zarumene
i ljetne kiše udare, i kad
u san utonem,
ja uvijek pronađem sebe,
baš u kraju svoje mladosti.

Buđenje

Probudite se!

Nježno je proljeće odavno
tkalo svilene pokrivače
za dušu Vašu.

Jedna jesen isplela je tanko
za glavu Vašu,
podmetač od vune.

Jedna zima nije dala ništa
doli surovo trnje.

Ali ne brinite!

Cvijet i trn skupa su srasli,
i pletu najljepši kašmir
kojim
duša ima imponosno da se
krasi.

Seznam članov za Almanah 2011

Andrić Daniel, Andrić Ljiljana, Andelić Dejan, Andelić Jozefina, Arnautović Šefik, Babić Ljubica, Bagarić-Hatvani Ljiljana, Bagarić Karlo, Baralić Enes, Baralić Jozica, Barbić Mirjana, Bašić Emilija, Bašić Ramiza, Batinić-Jožič Sanja, Batinić Marija, Bećirević Jan, Bekto Alma, Belenji Nevenka, Berberović Damir, Berberović Kemal, Bezjak Dubravka, Bezjak Mia, Bjeljac Marta, Bogdanović Sanja, Bošnjak Mira, Božja Drago, Božanović Ana, Božanović Andrej, Božanović Olja, Božić Jasmina, Brajnović Bariša, Brezigar Andrej, Bukvić Dino, Bukvić Saša, Čatović Inka, Čejan Majda, Čengić Majda, Čengić Jasmina, Čmančanin Fuad, Čmančanin Romana, Čmančanin Til, Čolak Samo, Čulina Sanja, Čupić Ivo, Čustović Hedvika, Čenanović Dino, Čenanović Laura, Čenanović Tarik, Čerimagić Nermina, Darmanović Miljana, Dedović Branka, Dedović Muhibin, Dedović Irma, Dajčman Anton, Derling Milena, Dervišefendić Silvija, Divčić Marija, Dizdarević Vladimira, Dopuđa Dina, Dopuđa Mina, Dopuđa Sanja, Doršner Dragica, Doršner Zoran, Držak Branko, Dursun Krunoslava, Đajić Smiljana, Đukić Svetlana, Fabjančić Svjetlana, Fagin Amna, Fazlić Naza, Filipović-Paničić Marija, Finci Adriana, Furlan Ernesta, Gačnik Marko, Gačnik Spomenka, Gliha Goran, Globočnik Marija, Grbić Dejana, Grbić Dragana, Hadžimešić Amila, Hadžimešić Jasmina, Hadžimešić Milica, Hadžimešić Senad, Haračić Mirza, Hasanbegović Nermına, Hasanbegović Abdulah, Hasagić Fehma, Hasibović Zlatan, Hatvani Leo, Heljić Hana, Heljić Željka, Hlaj Aida, Hlaj Edvin, Hrelja Jožica, Hribar Irena, Hrustanović Cirila, Hrustanović Jasmina, Ibrahimagić Vasilija, Jahić Emina, Jamaković Said, Jamaković Šefika, Jan Silvestra, Jazvić Dejan, Jelić Ljudmila, Jerman Herman, Jojić Miljan, Jovanović Branka, Jovanović Mirjana, Jovetić Elizabeta, Jožanc Vera, Junuzović Almira, Kadričić Ribana, Kastelic Franjo, Keršnik Zdenka, Kešmer Džan, Kešmer-Račić Esma-Alenka, Kladnik-Njemčević Sonja, Knežević Antonija, Knežević Benjamin, Knežević Belma, Knežević Neven, Knežević Pero, Koblar Stanislav, Konaj Antonija, Konjicija Anita, Kordić Biljana, Korošec Emina, Kosmajenko Aleksandra, Kreso-Knežević Deniza, Krkić Marija, Krzyk Tomislav, Kujundžić Silva, Kulenović Asim, Kulenović Borjana, Kulenović Mak, Kulenović Metka, Kulenović Slaven, Lalović Minja, Lalović Sanja, Larma Anton, Larma Martina, Latal Zdravko, Lazzari Gordana, Lešnik Žaklina, Liješnić Olga, Liješnić Vinko, Lizdek Stanislava, Lončarević Radomir, Lončarević Marko, Lončarević Milica, Lozančić Eduard, Luzar Snežana, Maglajlija Ejub, Mahnić Sonja, Majstorović Davor, Majstorović Slavica, Maksumić Alma, Maksumić Dina, Maksumić Šaban, Malahovsky Aleksander, Martinović Juraj, Matić Gospava, Maučagić Jelena, Memaj Adrijan, Mijanović Boris, Mijanović Mirjana, Milošević Davor, Milošević Martina, Milošević Matej, Milošević Sonja, Močić Đula, Modic Neven, Modic Tim, Mrdović Ana, Muhamagić Zejnil, Mujkić Anica, Mutapčić Snežana, Naumov Dragi, Neidhart Tatjana, Nuhbegović Ahmed, Obratil Boženka, Obratil Vesna, Osmanagić Ferid, Osmanagić Danijel, Osmanagić Melita, Pavičić Vera, Pavlić Vera, Pavlović Julija, Pejanović Mirko, Pejanović Spomenka, Pejić Branko, Petković Gordan, Petrović Ljubica, Pleho Jasna, Pozderac Jasmin, Radojković Dragan, Radojković Marjana, Radojković Marko, Radojković Tina, Radosavljević Edita, Radoš Dušanka, Ramić Sokolka, Rehar Davor, Rejc Javorka, Remer Vasva, Remeta Neda, Saje Irma, Saje Vjekoslav, Savić-Krezović Milka, Selan Aleš, Skelo Mateja, Skert Mileva, Skert Petar, Skočir Anton, Skoko Vera, Solaković Sid, Solar-Boras Nevenka, Starčević Mira, Stare Matic, Strunjaš Elizabeta, Strunjaš Milan, Šarac Aleksandra, Šef Marjan, Šekli Majda, Šiljković Benjamin, Šljivar Branka, Štabek Maja, Štojs Mario, Štojs Zuhra, Štojs Ismar, Štojs Merjem, Štumes Zlata, Šubara Majda, Šunje Elvisa, Šunjić Gordana, Šunjić Marica, Tafro Zlatan, Terzić Almir, Testen Ljiljana, Testen Marija-Đurđica, Toukalek Milka, Toukalek Vladimir, Trako Bakir, Trninić Desanka, Udovičić Zoran, Udovičić Mirjana, Ungar Zoran, Vilić Samir, Verem Senad, Vobornik Gordana, Volarević Ivo, Vujičić Mirjana, Zergol Igor, Zupanc Dražen, Žigić Adil, Živković Branka.

Umrlji v letu 2011

Peršić Zvonimir – 12.9.2011
Peršić Miroslava – 16.9.2011
Larma Leopold – 11.11.2011
Delić Mustafa-Braco – 21.11.2011

ČLANI ZBORA »CAMERATA SLOVENICA« U 2011. GODINI

Knežević Antonija, Močić Đula, Remer Vasva, Pavlović Julija, Čatović Inka, Hasagić Fehma, Jelić Ljudmila, Šljivar Branka, Toukalek Milka, Milić Ana, Glumac Violeta, Kladnik-Njemčević Sonja, Hadžifejzović Kača, Tomić Amadea, Karčić Merima, Hribar Irena, Hasanbegović Abdulah, Skočir Anton, Volarević Ivo, Jovanović Željko, Rizvić Nermin, Bukva Denis, Felić Aldin, Čekić Edin, Šetić Fuad.

Dirigentka: prof., Melita Čičić

Slovensko kulturno društvo Cankar Sarajevo,
Ulica Splitska št. 12, 71000 Sarajevo,
tel/fax + +387 33 22 69 15
e-mail: skdcankar@yahoo.com
www.skdcankar.ba